

Katolički list

# ZVONIK

GOD: XIV BR. 3 (149) Subotica, ožujak (mart) 2007. 100,00 din







PAPA BENEDIKT XVI. RADOSNO POZDRAVLJA HODOČASNIKE IZ JAPANA



APOSTOLSKI NUNCIJ I BISKUPI MBK "SV. ĆIRILA I METODA"  
.NA MISI U CRKVI SV. ROKA U SUBOTICI



SVEĆENICI, REDOVNICI I ĐAKONI SUBOTIČKE BISKUPIJE  
NA ČELU SA SVOJIM BISKUPOM I OVE GODINE  
PRIJE KORIZME POD OKRILJEM S.B. O. GERARDA





X. Božja zapovijed

**GDJE TI JE BLAGO**

**ONDJE ĆE TI BITI I SRCE**

Piše: Andrija Anišić

*Ne poželi (...) ništa što pripada bližnjemu tvome (Izl 20,17). Ne hlepi za kućom bližnjega svoga, njiptom njegovom, slugom njegovim, sluškinjom njegovom, volom njegovim, magarcem njegovim, ni za čim što je bližnjega tvoga (Pnz 5,21).*

*Ne poželi nikakve tuđe stvari.*

*Doista, gdje ti je blago, ondje će ti biti i srce (Mt 6,21).*

U prikazu Božjih zapovijedi u uvodnicima *Zvonika* stigao sam do posljednje, X. Božje zapovijedi. Deseta zapovijed razvija i upotpunjuje devetu, koja govori o požudi puti. Deseta zabranjuje pohlepu za tuđim dobrom, koja je korijen krađe, grabeža i prijevare, što ih zabranjuje sedma zapovijed. "Požuda očiju" (1 Iv 2,16) vodi nasilju i nepravdi zabranjenima petom zapovijedi. Požudi, kao i bludu, podrijetlo je u idolopoklonstvu zabranjenom trima prvim zapovijedima Zakona (usp. Mudr 14,12). Deseta zapovijed cilja na nakanu srca; zajedno s devetom, sažimlje sve zapovijedi Zakona.

Sjetilnost nas navodi da želimo ugodne stvari kojih nemamo. Tako je željeti jesti kad smo gladni, ili ugrijati se kad nam je hladno. Te su želje same u sebi dobre; ali često ne ostaju u granicama razuma; gone nas da nepravredno žudimo za onim što nam ne pripada, nego pripada ili se duguje drugomu.

## Škrtac se nikad neće nasititi novcem

Deseta zapovijed zabranjuje pohlepu i želju za bezmjernim prisvajanjem zemaljskih dobara; zabranjuje neurednu gramzljivost što nastaje iz neumjerene čežnje za bogatstvom i njegovom moći. Zabranjuje i želju da se počini nepravda kojom bi se naškodilo bližnjemu u njegovim zemaljskim dobrima.

Rimski katekizam uči da kad Zakon kaže "Ne poželi", drugim riječima želi reći da udaljimo svoje želje od svega što nam ne pripada. Jer žeđ za dobrom bližnjega neizmerna je, beskrajna i nikad zasićena. U tom smislu Propovjednik tvrdi: "Škrtac se nikad neće nasititi novcem" (Prop 5,9).

Nije povreda ove zapovijedi ako netko samo želi imati stvari koje drugi imaju i ako želi do njih stići pravednim sredstvima. Međutim, prema navedenom Rimskom katekizmu u velikoj opasnosti da prekrše ovu zapovijed jesu na primjer

trgovci koji žele nestašicu ili skupoću robe, koji sa žalošću vide da nisu sami u kupnji i prodaji, što bi im omogućilo da prodaju skuplje i da kupuju po nižoj cijeni; oni koji žele da njihovi bližnji budu u bijedi, kako bi oni ostvarili dobit, bilo prodajući im, bilo kupujući od njih. Liječnici koji žele bolesnike; ljudi od zakona koji istu važne i brojne sporove i parnice.

U skladu s ovim načelima trebali bi svoju savjest dobro preispitati svi oni koji su gore spomenuti kako bi u svoj posao unijeli više poštenja i ljubavi prema bližnjima.

## Zavist je đavolski grijeh

Deseta zapovijed zahtijeva da se iz ljudskog srca izagna zavist. Po zavisti đavlovoj u svijet je ušla smrt, zato je zavist jedan od glavnih grijeha. Ona označuje tugu koju netko osjeća pred dobrom drugoga i neumjerenu želju da to dobro prisvoji, makar i nepravredno. Kad želi teško zlo bližnjemu, zavist je smrtni grijeh. Radovati se uspjehu i sreći bližnjega velika je i lijepa krepost. Lijepo je to izrazio sv. Ivan Zlatousti: "Htjeli biste vidjeti da je Bog proslavljen po vama? Pa dobro, radujte se napretku svoga brata, i eto Bog će biti proslavljen po vama. Budi Bog hvaljen, reći će se, zato što je njegov sluga znao pobijediti zavist nalazeći svoju radost u zaslugama drugih."

Zavist predstavlja jedan od oblika tuge i prema tome odbijanje ljubavi; kršten čovjek borit će se protiv nje dobrohotnošću. Zavist često dolazi od oholosti; kršten čovjek trudit će se da živi u poniznosti. Kristovi vjernici "razapeše tijelo sa strastima i požudama" (Gal 5,24); Duhom vođeni su i slijede njegove želje.

## Prednost siromaštva - opasnost bogatstva

Isus je od svojih učenika tražio potpunu nenavezanost na materijalna dobra. Tražio je da njega i njegovo evanđelje stave na prvo mjesto i predložio im da se "odreknu svega što posjeduju" (Lk 14,33). Pred svoju muku ispričao im je poznati događaj o siromašnoj udovici koja je, iako je ubacila najmanje, u Božjim očima ubacila najviše, jer je dala srcem, jer je dala sav svoj žitak (usp. Lk 21,4). Zapovijed nenavezanosti na bogatstvo obvezatna je za ulazak u Kraljevstvo nebesko.

Tako uči i II. vatikanski sabor u svojoj Dogmatskoj konstituciji o Crkvi: Svi

Kristovi vjernici treba da "ispravno ravnaju svojim osjećajima, da ih ne bi upotreba stvari ovoga svijeta i privezanost uz bogatstvo nasuprot duha evanđeoskog siromaštva odvratila od nastojanja oko savršene ljubavi" (Svjetlo naroda, LG, br. 42).

Isus u govoru na gori blaženima naziva siromahe duhom (Mt 5,3). Isus uznosi radost siromaha, kojima već pripada Kraljevstvo Božje (Lk 6,29). Isusova Blaženstva otkrivaju poredak sreće i milosti, ljepote i mira. Isus, koji je radi ljudi postao siromašnim (usp. 2 Kor 8,9), dao je svojim životom najljepši primjer prave poniznosti i življenja u duhu blaženstava.

Prepuštanje Providnosti Oca nebeskoga oslobađa čovjeka od brige za sutra (Mt 6,25-34). Pouzdanje u Boga priprema mu blaženstvo siromaha. Oni će Boga gledati.

## Želja za pravom srećom

Želja za pravom srećom oslobađa čovjeka neumjerene privrženosti dobrima ovoga svijeta, da bi se ispunila u gledanju i blaženstvu Božjemu. "Obećanje da ćemo Boga vidjeti nadilazi svako blaženstvo. U Svetom pismu, vidjeti znači posjedovati. Tko vidi Boga polučio je sva dobra što se mogu zamisliti", uči sv. Grgur Nisenski.

Bog je već sve za nas učinio. Nama preostaje jedino da se, uz milost odozgor, borimo za postignuće dobara koja Bog obećaje. Da bi posjedovali i promatrali Boga, Kristovi vjernici mrtve svoje požude svladavajući, s milošću Božjom, zavodljivost naslade i moći.

Potpuna sreća i ispunjenje čovjeka čeka tek u vječnosti, u savršenom zajedništvu s Bogom. Sv. Augustin govori o vječnosti kao o pravoj slavi u kojoj će biti ispunjenje pravde. Ondje će sve doći na svoje mjesto. Nitko ondje neće biti hvaljen pogrešno ili iz laskanja; prave počasti neće biti ni uskraćene onima koji ih zaslužuju ni dane nedostojnima... Ondje će Bog biti sve u svemu (usp. 1 Kor 15,28). On sam bit će svrha naših želja, on kojega ćemo promatrati bez kraja, ljubiti bez zasićenosti, hvaliti bez umora. I taj dar, ta ljubav, ta obuzetost bit će sigurno, kao život vječni, zajednički svima.

Korizmeno vrijeme uz post, molitvu i djela ljubavi te uz češće sudjelovanje u misi i pobožnostima, lijepa je prigoda da stanemo pred ogledalo Deset Božjih zapovijedi i provjerimo još jednom koliko je naš život doista u skladu s njima. Deset Božjih zapovijedi su deset putokaza do sreće. Volim to često isticati. Bit će mi veoma drago ako nekom od čitatelja *Zvonika* ovo opširno tumačenje svih Božjih zapovijedi pomogne postići istinsku sreću a to od srca svima želim.



**GLEDAT ĆE ONOGA KOGA SU PROBOLI" (Iv 19,37)**

/Iz Poruke pape Benedikta XVI. za korizmu 2007./

**Križ objavljuje  
puninu Božje ljubavi**

U otajstvu križa objavljuje se u punini silna snaga milosrđa nebeskog Oca. Da bi ponovno zadobio ljubav svoga stvorenja, On je prihvatio platiti najvišu cijenu: krv svoga Sina Jedinorođenca. Smrt, koja je za Adama bila znak krajnje samoće i nemoći, tako se preobrazila u najviši čin ljubavi i slobode novoga Adama. S pravom se dakle može, zajedno s Maksimom Ispovjednikom, reći da je Krist "umro, ako se može tako reći, na božanski način, jer je umro slobodno". Na križu se očituje Božji eros prema nama. Eros je naime - kao što kaže Pseudo Dionizije - ona snaga "koja ne daje onome koji ljubi da ostane zaokupljen samim sobom, već ga tjera da se sjedini s onim koga ljubi". Imali li "luđeg erosa" (N. Cabasilas) od onoga koji je nagnao Sina Božjega da se sjedini s nama dotle da je trpio posljedice naših krivnji kao da su njegove vlastite?

**"Onoga koga su proboli"**

Draga braćo i sestre, upravimo svoj pogled u Krista prikovanu na križu! On je najpotresnija objava Božje ljubavi, ljubavi u kojoj eros i agape, daleko od toga da se suprotstavljaju, jedno drugo osvjetljuju. Na križu sam Bog moli svoje stvorenje za ljubav: on žeda za ljubavlju svakog od nas. Apostol Toma priznao je Isusa "Gospodinom i Bogom" kada je svoju ruku stavio u ranu u boku. Ne iznenađuje stoga što su mnogi sveci u Isusovu Srcu pronašli najdirljiviji izraz toga otajstva ljubavi. Moglo bi se čak reći da je objava Božjeg erosa prema čovjeku, u stvari, najviši izraz njegove agape. Uistinu, samo ljubav u kojoj se združuju slobodno sebedarje i oduševljena želja za uzajamnošću ulijeva radost koja omogućuje da se lakše podnesu i najteže žrtve. Isus je rekao: "A ja kad budem uzdignut sa zemlje, sve ću privući k sebi" (Iv 12,32). Gospodin žudno čeka naš odgovor, očekuje od nas da prihvatimo njegovu ljubav i

dopustimo da nas On privuče k sebi. Međutim, nije dovoljno samo prihvatiti njegovu ljubav. Na tu ljubav treba odgovoriti i potruditi se priopćiti je drugima: Krist "me privlači sebi" da bi se sjedinio sa mnom, kako bih naučio ljubiti braću istom ljubavlju.

**Krv i voda**

"Gledat će onoga koga su proboli". Gledajmo s vjerom u Isusov probodeni bok, iz kojeg su potekli "krv i voda" (Iv 19,34)! Crkveni su oci promatrali te elemente kao simbole krštenja i euharistije. Preko krsne vode, zahvaljujući djelovanju Duha Svetoga, omogućen nam je pristup u samu dubinu ljubavi Presvetog Trojstva. U korizmenom smo vremenu, spominjući se svoga krštenja, pozvani izaći iz samih sebe i, u povjerljivom predanju, otvoriti se Očevu milosrdnom zagrljaju (usp. sv. Ivan Krizostom, Kateheza, 3,14 sl.). Krv, simbol ljubavi Dobrog Pastira, izliva se u nas osobito u euharistijskom otajstvu: "Euharistija nas uvodi u čin Isusove žrtve... ulazimo u samu dinamiku njegova predanja samoga sebe" (enc. Deus caritas est, 13). Živimo, dakle, korizmu kao 'euharistijsko' vrijeme u kojem ćemo, prihvaćajući Isusovu ljubav, naučiti tu ljubav širiti oko sebe riječju i djelom. Razmatranje "Onoga koga su proboli" potaknut će nas na taj način da otvorimo svoje srce drugima i prepoznamo povrede dostojanstva ljudskog bića. To će nas, na poseban način, potaknuti da se borimo protiv svakog oblika prijezira života i izrabljivanja osobe i da ublažimo drame samoće i napuštenosti u kojima žive mnoge osobe. Neka korizma bude za svakog kršćanina obnovljeno iskustvo Božje ljubavi koja nam je darovana u Kristu, ljubavi koju svakoga dana moramo i mi sami "iznova darivati" blišnjemu, u prvom redu onome koji trpi i koji je u potrebi. Samo ćemo tako moći u punini sudjelovati u uskrsnoj radosti. Neka nas Marija, Majka ljubavi, vodi na tome korizmenom putu, putu istinskog obraćenja Kristovoj ljubavi. Vama, draga braćo i sestre, želim koristan korizmeni hod i od srca svima udjeljujem svoj posebni apostolski blagoslov.



Piše: Stjepan Lice

**Na tvojem  
putu**

**Ponovno polaziš na put poniženja  
i osramoćenja.**

**Na put obilježen križem i grobom.  
Križem koji poznaje sva bespuća  
i sve svjetiljke.**

**Grobom koji više ne umije odijeliti  
ni najudaljenije obale.**

**Ponovno polaziš na put kojim si  
već prošao.**

**Do kraja.**

**Koji si propatio čitavim bičem.**

**Na kojem ti nijedna patnja  
nije promakla.**

**Ismijan i izrugan.**

**Neshvaćen i napušten.**

**Ruglo svijeta.**

**Polaziš na taj put radi svakoga  
od nas.**

**U svakome od nas ga prolaziš.**

**Uvijek iznova.**

**Nitko te ne umije izbaviti od  
tvoje ljubavi.**

**Nju nitko ne može razuvjeriti.**

**Odvratiti od njezina nauma.**

**U svakome od nas ti moraš dopasti i  
izdaje i zatajenja i križa i groba i ne-  
vjere, kako bi nam do sebe prokrio  
put.**

**Sve što možemo učiniti za tebe jest  
da idemo s tobom dijeleći ono što se ne  
može dijeliti**

**Da ne odustanemo od sebe.**

**Polaziš na put povjerenja.**

**Da duboko ukopaš temelje  
našem uskrsnuću.**

**U sve što jesmo da ga ukopaš.**

**Da uskrsnemo kao što u tebi već  
odavno živimo uskrsnim životom.**

**Polaziš na put.**

**Na put koji nam valja postati.**





## PRETKORIZMENA DUHOVNA OBNOVA SVEĆENIKA SUBOTIČKE BISKUPIJE

U somborskom karmelićanskom samostanu u utorak, 20. veljače održana je tradicionalna duhovna obnova svećenika Subotičke biskupije pod okriljem Sluge Božjega o. **Gerarda Tome Stantića**.

Pedesetak svećenika na čelu s biskupom **dr. Ivanom Péntzesom**, započela je svoju duhovnu obnovu molitvom Trećeg časa. Slijedila su predavanja po jezičnim skupinama. Predavanje na hrvatskom jeziku održao je **dr. Petar Janjić**, karmelićanin s Krka, a na mađarskom jeziku **mr. László Szungyi**, temerinski župnik.



Dr. Janjić je svoje predavanje naslovio: "Sluga Božji o. Gerard Tomo Stantić, svjedok svetosti svećeničkog života". U prvom dijelu svoga predavanja on je govorio o identitetu svećenika ističući kako je svećenik onaj koji je "posvećen i poslan". Zatim je govorio o svećeniku kao svje-

doku Isusa Krista, o svećeniku kao pastiru te o svećenikovo potrebi da molitveno prijateljuje s Isusom Kristom. Uspoređujući život i djelo SB o. Gerarda s idealom svećeništva, kako ga vidi Sveto pismo i crkveni dokumenti, istaknuo je kako se on nastojao svakim dnom sve više "posvećivati Bogu kroz molitvu i kontemplaciju, a s druge strane neumorno je radio u apostolatu, osobito bolesnih na duši i tijelu". U drugom dijelu predavanja je istaknuo kako svećenik mora paziti da dok drugima naviješta spasenje sam ne izgubi spas. "Nije dovoljna garancija biti okružen zidovima kuće Gospodnje. Ono što uistinu vrijed jest blizina srca, biti iznutra zaljubljeni u Boga. Naš sluga Božji o. Gerard je upravo iznutra bio zaljubljen u Krista, odatle i sva ona njegova askeza, odricanja i mrtvljenja. Žar ljubavi prema Bogu je bio razlogom svih odreknuća: ostaviti sve ono što smeta u hodu ka sjedinjenju s Bogom". O. Gerard se nikada nije zadovoljavao s trenutnim stanjem. Neprestano je čeznuo za "većim". "Ljubav prema Bogu imala je svoje posljedice u rastu ljubavi prema bližnjima,



## Događanja u Subotičkoj biskupiji

osobito onima kojima se osjećao na poseban način poslanim: grešnicima, bolesnicima i djeci. Odatle i njegov neumoran rad u pastoralu bolesnika i djece, te u podjeljivanju sakramenta pomirenja." U svemu tome nam o. Gerard može biti uzor i poticaj, zaključio je predavač.

Poslije predavanja u crkvi je bilo Euharistijsko klanjanje i prigoda za sv. Ispovijed. U podne je služena sv. misa koju je predvodio biskup Péntzes u zajedništvu sa svim svećenicima i redovnicima. Kod mise su asistirala četiri đakona Subotičke biskupije. U svojem obraćanju svećenicima biskup Péntzes je izrazio radost što se već lijepi niz godina okupljaju na toj pretkorizmenoj duhovnoj obnovi pod okriljem SB o. Gerarda. On je pozvao svećenike na revnost u svećeničkoj službi, osobito ih je potaknuo da budu strpljivi i milosrdni u susretu s ljudima. Pozvao je na molitvu za bolesne i stare svećenike i za one koji toga dana nisu mogli doći.



Pozdravljajući okupljene svećenike u ime domaćina, o. **Mato Miloš**, zahvalio je biskupu i svećenicima što su njihov samostan izabrali za svoju duhovnu pripremu za korizmu i što revno promiču štovanje SB o. Gerarda. On je istaknuo kako je taj skup na svoj način povijesni, jer njim započinje s radom "Duhovni centar o. Gerarda" u Somboru u kojem će se tijekom godine održavati razni duhovni programi.

Za tu prigodu karmelićani su tiskali i podijelili svećenicima i posebnu brošuru s cjelokupnim programom aktivnosti Duhovnoga centra u 2007. godini. /A.A./

### Kršćanska tribina grada Subotice

## O SMISLU KORIZME DANAS



U HKC "Bunjevačko kolo" u Subotici 22. veljače održana je Kršćanska tribina grada Subotice. Predavanje na temu "Ima li korizma danas smisla" održao je **dr. Andrija Kopilović**, prorektor Teološko-katehetskog instituta Subotičke biskupije. Pred više od oko stotinu sudionika, među kojima je zapažen lijepi broj mladih, predavač je najprije dao povijesni osvrt na slavlje liturgijskog vremena ko-

rizme a zatim je u tri točke sažeo poruku korizme danas.

On je ustvrdio da je zbog velikog vjerskog neznanja koje se kod nas osobito nakupilo tijekom totalitarnog komunističkog režima koji je zagovarao bezboštvo, potrebno katehizirati i evangelizirati odrasle kršćane. Istaknuo je kako je





kršćanska tribina grada Subotice svojevrsna kateheza i prigoda za evangelizaciju odraslih. U tom smislu je značajan i katekumenat. U svakoj župi potrebno je držati vjeronauk za odrasle koji će se naknadno pripremiti za sakramente. Iskustvo rada s katekumenima u Subotici svjedoči kako su upravo oni osvježili župne zajednice, istaknuo je predavač. Korizma pozivom na žarču molitvu je prigoda da se kršćani vrte čitanju i meditiranju Božje riječi te čitanju duhovnoga štiva, kao i da prodube svoj duhovni život, koji je kod mnogih negdje na rubu. Molitva mora biti neizostavna točka dnevnoga reda svakog kršćanina svakoga dana. Valja Bogu posvetiti lijepi dio svoga dana a ne otpatke dana prije spavanja.

U drugoj točki ukazao je na veliku otuđenost čovjeka. Čovjek više nije u središtu kulture, gospodarstva, politike... U središtu je profit ili neki sebični interesi. Korizma sa svojim pozivom na povećanu bratsku ljubav je lijepa prigoda da kršćani, osobito oni na položajima koji su odgovorni na raznim područjima ljudskog života i događaja, premisle svoje stavove te da ponovno u središte stave čovjeka, jer je on i u središtu Božje misli i Božjega srca kao i u središtu razmišljanja i djelovanja Crkve.

U trećoj točki dr. Kopilović oslikao je kao posebni suvremeni problem konzumizam i hedonizam. Zbog takvoga stava izmijenila se ljestvica vrednota. Na prvo mjesto se stavlja profit i tjelesni užitak. Korizma pozivom na post i odricanje u povezanosti s bratskom ljubavlju dobra je prigoda za ispravljanje krive ljestvice i povratak pravim vrednotama.

U raspravi nakon predavanja sudionici tribine postavili su niz zanimljivih pitanja.

*A. Anišić*

**U ZNAKU TRADICIONALNIH OBIČAJA,  
DUHOVNE PRIPRAVE ZA USKRS I UREĐENJA OKOLICE CRKVE**

## KORIZMA U PLAVNI

Nakon "Šokačkog prela" u Baču, u organizaciji HKUPD "Mostonga" i maskenbala u Vajskoj u organizaciji HKUPD "Dukat", na kojima su Plavanjci bili gosti, i u Plavni je jedna skupina momaka, 19. i 20. veljače pokušala obnoviti tradiciju "tuta". Nekad je ovo selo poznato po ovom pokladnom običaju, koji je trajao tri dana, ali je zbog raznoraznih utjecaja i zabrana gotovo zaboravljen. "Tute" su, ustvari, maskirane osobe koje su u skupinama s metlama, bakarušama i narodnim glazbalima defilirale selom zabavljajući djecu i odrasle. Veselje bi, pojačano utjecajem dobrog plavanjskog vina,

dostiglo vrhunac u utorak navečer, pred samu Pepelnicu. Nadamo se da će se ovaj običaj obnoviti.

Na svetoj misi na Čistu srijedu, upravo zbog blagoslova pepela i pepeljanja, okupilo se dosta vjernika jer Plavanjci dobro znaju da korizma počinje posipanjem pepela, a završava osipanjem grijeha. U ovom mjestu ima dosta kršćana koji ne idu redovito u crkvu, ali se pridržavaju načela kršćanskog ponašanja u korizmi. Tako poneki ostave piće, drugi pušenje, neki poste (ili možda sprovode kuru mršavljenja?), a prava je šteta što i takvi ne idu redovito u crkvu.

Kao što smo već pisali u našem *Zvoniku*, u listopadu prošle godine orezane su grane platana koje su okruživale našu župnu crkvu stotinjak godina, a ove godine, u srijedu 28. veljače, vlč. Josip Štefković u suradnji s Pastoralnim vijećem i drugim vjernicima organizirao je sječu i preostalih starih i oronulih kestenova, koji su već izgubili svoju ljepotu i smisao pred ulazom u portu. Tako će nam se naša crkva za Uskrs učiniti još ljepša i veća, nadamo se da će baš svojim izgledom "pozivati" kršćane da uđu unutra(?).

Ali, za nas je isto tako važan i duhovni događaj koji se zbija istog dana, nakon ove radne akcije, koju Plavanjci još uvijek nazivaju "mobom". To je bila pobožnost križnog puta. Vjernici su imali prigodu sudjelovati molitvama i meditacijom na križnom putu u crkvi, što je samo jedna kap u odnosu na Isusovu Muku koju je podnio za nas. Pod vodstvom katehiste Karoline Orčić okupilo se četrdesetak vjernika, u crkvi, a polovicu su činila djeca. Ova pobožnost odvijat će se srijedom tijekom cijele korizme kao znak podsjećanja na Kristovu muku i patnju, a prigoda je to da se sjetimo i vlastitih patnji i bolova i prihvatimo ih kako je to učinio Isus Krist.

*Zvonimir A. Pelajić*

## SESTRINSKI BLAGOSLOVI

Nesvakidašnji događaj zbija se u subotu, 10. veljače 2007. godine u Novom Žedniku. Toga dana okupio se lijep broj vjernika katolika i pravoslavaca. Razlog okupljanja je Blagoslov novoga Križa kao i blagoslov nove ceste. Točno u 12 sati mjesni župnik vlč. Željko Šipek, s kojim je bio i koncelebrant vlč. Krešo Ćirak, župnik Kolana i Barbata (Nadbiskupija Zadarska), blagoslovio je obnovljeni križ poznatiji kao Faragov križ. Još 1928. godine na tom mjestu obitelj Farago je postavila drveni križ krajputaš. Normalno, zub vremena je učinio svoje i križ je trebao biti zamijenjen. Veliko





### BLAGOSLOVLJEN BRAK

Prije 45 godina, u crkvi sv. Roka u Subotici, 25. veljače 1962. godine, sklopili su brak **Blaško i Blaženka Cvijanov**. U znak zahvalnosti dragom Bogu, tu značajnu obljetnicu braka, proslavili su sv. misom zahvalnicom 18. veljače 2007. u župi Isusova Uskrsnuća koju je predvodio župnik **mons. Bela Stantić**.



Obitelj Blaška i Blaženke Cvijanov ima dvadeset članova: četiri kćeri, četiri zeta, deset unučadi.

Ovom prigodom djeca su zahvalila Bogu za svoje roditelje i ovu svetu misu prikazali su njihov zajednički život.

*Elizabeta Nađ Kanas, četvrto unučće!*

### MAJCI I OCU

Bilo je to davno, prije četrdeset i pet ljeta,  
Kada ste pred Bogom na oltaru rekli DA.  
Prihvatili zajednički život i nosili križ  
koji nije bio nimalo lak.  
U svom životu vi ste Bogu širom otvorili vrata  
i prihvatili svoju djecu.  
Želimo vam se zahvaliti  
za život koji ste nam darovali,  
za svaku suzu prolivenu,  
za neprospavanu noć,  
za svaku brigu, tugu, žalost,  
koja vas je kroz život snašla.  
Mi smo sada tu, stojimo kraj vas,  
vaše četiri kćeri, četiri zeta i deset unučadi.  
Vedri, veseli jer ste s nama.  
Što Bogu reći, nego hvala,  
što reći majci, ocu svom - Velika hvala!  
Što živite, što ste zdravi,  
Što svoju vjeru i dalje hranite Božjom riječju.  
Hvala vam za sve,  
Neka vas kroz daljni život milost Božja prati!

*Anđelka Nađ Kanas*

razumijevanje za ovaj problem imala je Mjesna zajednica iz Novog Žednika na čelu s predsjednikom gospodinom **Dragomirom Ubovićem** te su našli sredstva i podigli novi križ od umjetnog mramora i na taj način vratili sjaj staroga križa. Nakon blagoslova križa uslijedio je blagoslov puta kojeg je blagoslovio novožednički paroh otac **Jovica Mojsilović**. Naime, sredstvima Mjesne zajednice napravljen je dio puta koji je dosta doprinio boljitku života naših salašara. O čemu oni sami mogu posvjedočiti. Ono što je bitno u ovom zajedničkom blagoslovu je to da nas putovi kojima hodimo upravo povezuju u jednom cilju a taj cilj je štovanje jednoga i pravoga Boga koji je poradi nas dao svoj život na križu i zato je nebitno jesu li ga podigli katolici ili pravoslavci, bitno je da ga štujemo. Nadam se da je prošlo vrijeme rušitelja križeva i da je došlo vrijeme graditelja onih vrednota za koje je vrijedno dati i svoj život. Blagoslovu križa bilo je nazočno čitavo rukovodstvo MZ Novi Žednik te izaslanici MZ Stari Žednik i Skupštine općine Subotice te lijep broj vjernika. Nakon blagoslova uslijedilo je druženje na otvorenom uz slastice koje su upriličili sami mještani Novoga Žednika i potomci obitelji Farago. Druženje je nastavljeno u prostorijama Osnovne škole u Novom Žedniku.

*Željko Šipek*

### ČISTA SRIDA U BIKOVAČKOJ ŽUPI

Lipo uređena i obnovljena bikovačka crkva na prvi dan korizme bila je puna virnika. Pored domaćina na pobožnost Križnog puta i pepeljanja je došlo i svita iz drugi župa. Svetu misu je predvodio **vlč. Julije Bašić** i nadahnuto pridičio o potrebi posta, mira i praštanja među ljudima. Posli blagoslova pošli smo na tradicionalno sedmo hodočašće do Jurićevog križa. Putem smo molili otajstva krunice. Hodočasteći kroz bikovačke njive ka križu, svaki je virnik u tom prostranstvu mogao osititi Božju prisutnost.



Kod križa smo se pomolili Bogu, svoje žrtve prikazali za svoje nakane i oživotvorenje vire u našem narodu. **Franjo Ivanković** stariji izrecitirao je svoju pismu posvećenu ocu i majci.

Po povratku svi hodočasnici su počašćeni suvom pogačom, kokicama, jabukama.

Oduševljeni i obnovljeni u Duhu Svetome pošli smo svojim kućama.

*Župljanka Kata*



### KORIZMENA OBNOVA PO SALAŠIMA

Već je postala tradicija u župi Marija Majka Crkve da je pobožnost Križnoga puta s poukom postao događaj Korizme po salašima župe. Svaki tjedan se sastaju vjernici po kućama u tri "šora": Senčanski put, Čantavirski put i Žednički put (Šiš-tak). Ove godine je tema obnove molitva Gospodnja - Oče naš. No, velika novost je događaj na Čantavirskom putu. Tamo je sada pri kraju izgradnja doma Mjesne zajednice. Velika dvorana je gotova. Ljudi su odlučili da se ove Korizme sastaju u "novom domu". To se pokazalo vrlo uspješnim. Svakog petka navečer u 20 sati sabere se oko stotinu vjernika na molitvu i razmatranje. Tako je ova Korizma za taj kraj prava "velika" duhovna obnova. Pokazatelj je to koliko ljudi danas žele zajedništvo i susrete i izvan crkvenog prostora, a da ostanu i vjernici i Crkva. /Zv/

### LITERARNI ODJEL U ŠOKADIJI

U sklopu Kulturno prosvjetne zajednice Hrvata "Šokadija" u Sonti oformljen je literarni odjel "Tin". Utemeljenje ovoga odjela logičan je slijed poteza čelništva "Šokadije". Odjel će voditi novinar, pjesnik i slikar **Josip Brdarić**, a priključilo mu se i nekoliko novih članova, koji bi, nadahnuti nedavno održanim književnim prelom, svoju pasiju željeli upražnjavati organizirano. Pored pisanja, ova skupina će prikupljati i zapisivati podatke o prastarim šokačkim običajima, poglavito onima vezanima za Sontu. "Mi niti jednoga momenta ne smijemo smetnuti s uma da nismo obična ekipa za tancanje praćeno sretnim osmjesima, nego smo kulturno prosvjetna zajednica i kao takvi, moramo razvijati sve organizirane oblike intelektualnoga djelovanja. Upravo ovaj odjel je alka koja je jako nedostajala u lancu našega djelovanja. Zbog stalnog smanjivanja postotka Hrvata u selu plašim se za naš opstanak u daljoj perspektivi, plašim se da će se za nas znati samo po napisanom i objavljenom, a nadam se da će naš novoformljeni literarni odjel i pisati i objavljevati" - kaže za *Zvonik* predsjednik "Šokadije" **prof. Zvonko Tadijan**.

*Ivan Andrašić*

### SVIJEĆNICA I POČETAK KORIZME U TITELU

Vjernici župe "Uznesenja Blažene Djevice Marije" okupili su se 2. veljače u crkvi kako bi proslavili blagdan Svijećnice - Prikazanje Gospodnje. **Vlč. Franjo** nas je podsjetio da je prikazanjem svoga ljubljenog djeteta Isusa od strane roditelja Marije i Josipa u Hramu Božjem, nakon četrdeset dana od njegovog rođenja, Spasitelj ispunio zakon i pošao u susret svome narodu. Prvi vjernici toga blagoslovljenog susreta bili su starac Šimun i proročica Ana, koji su ga prepoz-

nali kao Sina i Pomazanika Božjega te su ga ushićeno pozdravili i razglašavali. Velečasni nas je podsjetio da i mi danas, kao što su činili starac Šimun i proročica Ana, dolazimo u Hram Božji i prepoznajemo Spasitelja u lomljenju Kruha ispunjeni vjerom i ufanjem u njegov konačni dolazak.

Pod misnim slavljem župnik je blagoslovio svijeće koje nas podsjećaju i spominju Krista - "Svjetlo od Svjetla" na prosvjetljenje svoga naroda.

Na spomen sv. Blaža, 3. veljače, unakrsno položenim svijećama župnik je blagoslovio grla vjernika, moleći zagovor sveca kod Boga, da nas sačuva bolesti grla i svakog drugog zla.

U subotu, 17. veljače u župnom domu tradicionalnim maskenbalom, naša zajednica vjernika krenula je ka milosnom vremenu Korizme. Uz bogati meni, maske, tombolu i uz izvanredni domaći muzički sastav veselje je potrajalo do ranih jutarnjih sati.

Na Čistu srijedu - Pepelnicu 21. veljače započeli smo korizmu. Župnik nas je, stavljajući nam križ pepelom na čelo, podsjetio da smo "Prah i da ćemo se u prah vratiti", i pozvao nas da ovo vrijeme, što je pred nama, potrošimo u iskrenoj pokori, molitvi, čitanju riječi Božje, ispovijedi, kako bi obraćenih duša i tijela dočekali Uskrsnuće Kristovo - Vazam. Otisnuli smo se valovima Korizme ka pučini Kristovog Vazma u vjeri i nadi da mijenjajući sebe promijenimo i svijet oko sebe.

*Radomir Hucki*

### TRIBINE U ĐURĐINU

Na redovitoj tribini u Đurđinu u veljači je gostovala **s. Blaženka Rudić**. Ona je održala predavanje na temu "Dominikanska karizma".

Dominikanski red osnovan je u XIII. stoljeću u Francuskoj, a osnovao ga je sv. Dominik. Red je nastao iz želje pomoći ljudima koji su zašli u krivovjerje. Glavna zadaća dominikanaca je bila i ostaje - sveto propovijedanje istine u korist spasenja duše.

Sveti Dominik je od svojih sinova tražio: svetost života, siromaštvo i temeljito znanje. Briga oko ovog posljednjeg učinila ih je redom znanstvenika i podarila sjajne velike učitelje Crkve - **Tomu Akvinskog** i **Alberta Velikog**.

Dominikanci su stekli velike zasluge u hrvatskom narodu svojim misionarskim i propovjedničkim radom. Dominikanac je bio prvi Hrvat blaženik u osobi biskupa **Augustina Kažotića**. Također je i naša blaženica **Ozana Kotorska** bila dominikanka.

Sestra nas je upoznala i s našim velikim bačkim dominikancem **Tomom Verešom** kao i s dominikanskim djelovanjem u našoj biskupiji.

U mjesecu ožujku gost na tribini bio je **dr. Marinko Stantić**, upravitelj župe Sv. Križa u Somboru. On nam je govorio na temu "Duhovnost i pastoral dobnih skupina". Također je govorio o potrebi obraćenja, uvijek i svima govoriti istinu, rasti u krepostima. Kršćanin bi se životom, ponašanjem i ljubavlju trebao razlikovati od nevjernika.

Nakon predavanja slušatelji su se uključili pitanjima i osobnim svjedočenjem.

*Klara D.*



Duhovni centar o. Gerarda u Somboru

## TRIBINA GRADA SOMBORA

Duhovni centar o. Gerarda u Somboru u svoj ovogodišnji program aktivnosti stavio je i tjedno održavanje tribine. Tribine se održavaju svakog ponedjeljka tijekom Korizme u Hrvatskom domu u 19,30 sati. Okvirna tema predavanja na tribini je enciklika pape Benedikta XVI. "Bog je ljubav". Dosada su održane dvije tribine.

U ponedjeljak 26. veljače predavanje na temu "Odgoj za Boga ljubavi, pedagoški i duhovni vid" održao je mladi karmelićanin dr. Petar Janjić. Na tribinu se okupilo 140 sudionika. Sve okupljene kao i predavača pozdravio je o. Anđelko Jozić, prior somborskog karmelićanskog samostana. Sljedećega ponedjeljka, 4. ožujka, predavanje je održao mons. dr. Andrija Kopilović, prorektor Teološko-katehetskog instituta Subotičke biskupije. On je obradio karitativni vid enciklike "Bog je ljubav" na temu "Bog i Caritas". Caritasu je papa posvetio čitav drugi dio svoje enciklike. Polazeći od biblijskog temelja djelotvorne ljubavi prema bližnjemu, Papa je protumačio kako tu djelotvornu ljubav mogu iskazivati pojedinci i obitelji ali i brojne karitativne udruge od onih na razini župe do međunarodnog Caritasa. Crkva je bez Caritasa nezamisliva, naglasio je predavač. Isto tako kršćanin ne može biti kršćanin ako svoju vjeru ne živi i ne svjedoči iskazujući djelotvornu ljubav prema bližnjima u potrebi.



U raspravi nakon predavanja prisutni su postavili niz zanimljivih pitanja. Svakako je najzanimljivije ono koje se i najčešće postavlja: "Kome i koliko pomoći od onih koji danomice dolaze prositi ili svaki dan prose na ulici?". Dr. Kopilović je naglasio da je važna nakana s kojom dajemo i važno je da to bude s ljubavlju, a onaj koji prosi i prima dar odgovarat će za to kako je to potrošio. Ipak, naglasio je, nismo dužni dati novac onome za koga smo uvjereni da će ga potrošiti na alkohol ili duhan. Objasnio je također kako je odricanje od hrane petkom a osobito tijekom Korizme u uskoj vezi s djelotvornom ljubavlju. Ono što na taj način uštedimo u hrani dužni smo bilo u hrani, bilo u novcu dati nekome tko je u potrebi. /A.A./

## Događanja u Subotičkoj biskupiji

### U VALPOVU PREDSTAVLJENE KNJIGE DR. ANDRIJE KOPILOVIĆA

U kapeli dvorca Prandau Normman u Valpovu, 20. veljače, predstavljena su dva sveska knjige *Okom svećenika*, dr. Andrije Kopilovića kao i druga izdanja NIU "Hrvatska riječ". Domaćin i voditelj večeri bio je Zdenko Samardžija, povjesničar i voditelj valpovačkoga muzeja. O izdanjima NIU "Hrvatska riječ" govorili su ravnatelj Zvonimir Perušić, te urednik nakladničke djelatnosti Milovan Miković. Dr. Andrija Kopilović govorio je o nastanku i sadržaju svojih knjiga. Prisutne je pozdravio i Dražen Prčić, autor knjige *Wild card*. U okviru večeri nastupio je s više skladbi i zbor Collegium musicum catholicum iz Subotice pod ravnanjem Miroslava Stantića i uz glasovirsku pratnju Kornelija Vizina.

Poslije programa u kapeli, svi nazočni razgledali su postavku muzeja koja je također smještena u kompleks spomenutog dvorca. /A.A./

### NOVA UREDNICA "HRVATSKE RIJEČI"



Urednica političke rubrike u tjedniku "Hrvatska riječ" Jasminka Dulić izabrana je za odgovornu urednicu tjednika u mandatnom razdoblju od četiri godine. Ovu je odluku jednoglasno donio Upravni odbor NIU "Hrvatska riječ" a suglasnost je dao osnivač - Hrvatsko nacionalno vijeće.

Jasminki Dulić čestitamo na izboru i želimo joj uspješno uređivanje tjednika te pružamo svoju profesionalnu suradnju. /Zv/

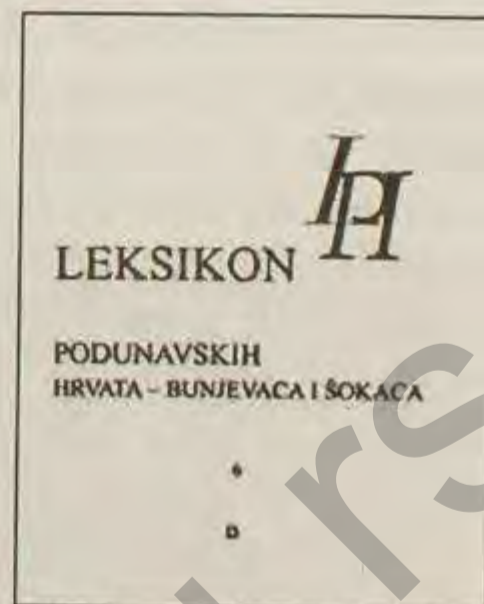
### Predstavljen Leksikon podunavskih Hrvata Bunjevaca i Šokaca

U velikoj vijećnici subotičke Gradske kuće predstavljen je 2. ožujka 6. svezak Leksikona podunavskih Hrvata - Bunjevaca i Šokaca. U izradi ovoga, do sada najobimnijeg, sveska koji obrađuje natuknice na slovo "D", sudjelovala su 54 autora iz Vojvodine, Mađarske i Hrvatske. Na 104 stranice predstavljeno je 155 članaka u rasponu od "dada" do "dužijanca", koje prate 74 ilustracije, te 13 uputnica.

"Ovo je djelo koje okuplja promicatelje hrvatske zajednice ma gdje ona bila, na dobrobit naroda. Da ono što je davno prošlo, na ono na što je prašina pala, da treba otresti, pokazati i prikazati svima nama i onima koji su s nama tijekom povijesti dijelili dobro i zlo. Namjera Leksikona nije idealizirana, već slika stvarnosti, sa svim prednostima, manama, koje su sastavnica života", rekao u svojoj uvodnoj riječi predstavnik nakladnika, predsjednik Hrvatskog akademskog društva Dujo Runje.

O svesku su govorili apsolvant povijesti i sociologije na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu Mario Bara, urednica programa na hrvatskom jeziku Radio Subotice Ljiljana Dulić, i izvršni urednik Leksikona Tomislav Žigmanov.

/Prema: www.suboticadanas.info /





# SURADNJA U NAKLADNIČKOJ DJELATNOSTI

Teološko-katehetski susret interdisciplinarne Katehetske radne ekipe Symbolon i suradnika s predstavnicima Kršćanske sadašnjosti iz Zagreba i Katoličkoga instituta za kulturu, povijest i duhovnost "Ivan Antunović" iz Subotice održan je u subotu 24. veljače u Zagrebu. Susretu, na kojemu se okupilo dvadesetak sudionika a koji je održan u sjedištu Ekipe Symbolon u Samostanu franjevac trećoredaca glagoljaša u Odri, u ime Instituta "Ivan Antunović" iz Subotice nazočili su tajnik Instituta, **preč. Franjo Ivanković**, **prof. Katarina Čeliković** i **mr. Ervin Čeliković**. Kako je to u ime organizatora istaknuo **dr. Josip Baričević**, susret je u prvom redu upriličen zbog razgovora i okvirnih dogovora u svezi sa sadašnjim prioritetnim projektima Ekipe Symbolon i suradnika, a ti se projekti u prvom redu tiču pripreme i objavljivanja važnih, interdisciplinarno koncipiranih, teološko-katehetskih knjiga. Riječ je ponajprije o knjizi pok. **dr. Ane Gabrijele Šabić** (1950.-2000.) "Pripravimo put Riječi/riječi" - pismeno i usmeno stvaralačko izražavanje u vjerskom, književnom i jezičnom odgoju i obrazovanju, zatim sustavnom znanstveno-stručnom priručniku (udžbeniku) "Metodika religioznoga odgoja i kateheze" autora J. Baričevića, A. G. Šabić i suradnika, knjizi "Ususret darovanoj i primljenoj riječi" odnosno zborniku radova i sjećanja u spomen A. G. Šabić te izradbi i objavljivanju znanstveno-stručnoga sustavnoga priručnika (udžbenika) "Religiozna/religijska pedagogija i katehetika" kao zbornom djelu više autora. Objavljivanje spomenutih knjiga, smatraju sudionici susreta, trebalo bi biti realizirano u razdoblju od najviše tri odnosno pet godina. Realizaciji ovoga projekta podršku je uputio i direktor KS-a, **dr. Adalbert Rebić**, a u istomu će također kao suizdavač sudjelovati i Institut "Ivan Antunović" budući da je po riječima preč. Franje Ivankovića spomenuta suradnja "vrlo značajna i to zbog izdavačke djelatnosti i zbog onoga što vojvođanski Hrvati pokušavaju ostvariti na tom polju". Po riječima prof. Katarine Čeliković, ova je suradnja posebno važna jer je "vjeronauk u Srbiji još uvijek veliki izazov, a izdavanje ovakve literature značilo bi širenje kulture vjeronauka jer bi na našim prostorima ona zasigurno imala plodno tlo", zaključila je prof. Čeliković.



U planu je također i objavljivanje izbora već objavljenih (bibliografski i drugačije osvježenih) te još neobjavljenih teološko-katehetskih i/ili interdisciplinarno povezanih tekstova u obliku knjiga. Budući da je u Hrvatskoj evidentan nedostatak katehetske literature, a osobito didaktičkih i drugih pomagala, na susretu je bilo riječi i o mogućoj produkciji novih albuma fotogovora i drugih vizualnih, auditivnih i audiovizualnih medija, polazeći od dosadašnjih iskustava KS-a (osobito PAKS-a i Ekipe Symbolon, ali i drugih) te uzimajući u obzir noviju informatičku tehniku i tehnologiju. Osim toga, bilo je razgovora i o mogućnosti pokretanja jedin-stvenoga religiozno-pedagoškoga portala kako bi svima koji se bave ovom tematikom bio omogućen pristup što većem broju radova i materijala s ovoga područja.

Na kraju susreta, najavljen je i Teološko-katehetski kolokvij koji bi se u organizaciji Katehetskoga instituta KBF-a u Zagrebu i Nacionalnoga katehetskog ureda HBK trebao održati sredinom ove godine. Prije zajedničkoga ručka, sudionici su imali prilike pogledati opsežni knjižni fond i arhivsku građu Ekipe Symbolon koja se nalazi u sastavu Samostana, a dr. Baričević darovao je ravnateljici Hrvatske čitaonice iz Subotice, prof. Katarini Čeliković u znak zahvalnosti i dosadašnje plodne suradnje izvjesni broj knjiga za potrebe ove institucije hrvatske zajednice u Vojvodini.

Ekipe SYMBOLON osnovana je 1979. godine u Novom Zagrebu radi nastavka i daljnega razvika višestruke djelatnosti Ekipe PAKS (Pasoralno-katehetska služba "Kršćanske sadašnjosti") iz Zagreba. Djeluje kao interdisciplinarna ekipa u suradnji s istraživačkim centrom i nakladnikom "Kršćanska sadašnjost", te s nakladnikom "Školska knjiga" i s drugim ustanovama u Hrvatskoj i inozemstvu. Na taj način okuplja brojne suradnike među stručnjacima s područja religiozne, književne i jezične odgojno-obrazovne prakse kao i s područja književne, likovne i drugih umjetnosti.

*Željka Zelić*





## ŠKOLA ANIMATORA U BEČEJU

Ovo je već treći po redu uspješni susret koji se održava u Bečeju u župi sv. Antuna a koji vodi vlč. **Dominik Ralbovsky**. Škola animatora okuplja one mlade koji žele upoznati vjerske vrijednosti i žele biti tvorci "dobrog" u svom okruženju. Biti animator ne znači ništa drugo nego u društvu, vlastitim dobrim primjerom biti uzor, pokretačka snaga, i mladima dati nešto korisno. Ovo je možda i najveći izazov i najteži zadatak, jer: "ako želim činiti dobro, zlo mi se nameće" (Rim 7,21).

Na svakom ovakvom susretu različiti predavači drže zanimljiva predavanja, upoznajemo se s nekom redovničkom zajednicom, meditiramo, pjevamo i igramo

različite igre. I sad je bilo ovako. Tema susreta je bila "Tvoja riječ nozi je mojoj svjetiljka i svjetlo mojoj stazi" (Ps 119,105). Vlč. **László Posa** držao je predavanje o Svetom pismu, koje je bilo



jako korisno jer puno kršćana ne poznaje povijest, sastav i nastanak Svetog pisma. Tako smo naučili puno novoga, što je obogatilo našu katehezu.

Imali smo prigodu upoznati redovničku zajednicu Malih Sestara. **M.s. Kristina** i **m.s. Nada** iz Beograda predstavile su nam

život i djelo njihovog osnivača. U večernjem programu bio je kviz u kojem su skupine mogle usporediti svoja novostečena i već postojeća znanja iz poznavanja Svetog pisma. Svaka je potom prikazala skeč s temama iz aktualnih životnih problema mladih (droga, alkohol, vjeroispovijest i slično) a održane su i zanimljive radionice na kojima su izrađivani origami. Za vrijeme susreta imali smo na zidu "poštu prijateljstva" gdje smo mogli međusobno slati poruke jedni drugima. Ovo je jako dobar način da podijelimo međusobno ono što osobno ne bismo smjeli kazati ili što ne stizemo reći. Na susretu je bilo preko 60 mladih iz raznih mesta: Bečeja, Selenče, Subotice, B. Palanke, B. Topole, Oroma, Kule, R. Krstura, Zemuna, Beograda, pa čak iz Hrvatske: Đakova i Špišić

Bukovice. U mnogobrojnom društvu rodila su se nova prijateljstva. Susret je imao svoju draž i u tome što su naši organizatori - blizanci - vlč. **Dominik** i **Kristina** slavili svoj 40. rođendan!

Na veliku radost redovitih sudionika i za one koji se tek sad zanimaju, priopćavamo da će se sljedeći susret održati od 23. do 25. ožujka 2007. s novim zanimljivim predavanjima i pregršt drugog programa, a sve vas s ljubavlju očekujemo.

*Dániel Ric, animator*

## Branko Horvat novi predsjednik Hrvatskog nacionalnog vijeća

Poslije ostavke **Josipa Pekanovića**, vijećnici krovnog tijela hrvatske manjine u Srbiji izabrali su novog predsjednika Hrvatskog nacionalnog vijeća, **Branka Horvata** iz Tavankuta.

Zalažući se za opće pomirenje u hrvatskoj zajednici Horvat je sve vijećnike pozvao na suradnju i stavljanje osobnih interesa nacionalne zajednice.

"Utrošili smo mnogo vremena i energije baveći se sami sobom i zato se oko toga cilja moramo ujediniti", rekao je Horvat u svom pozdravnom govoru.

U četiri godine postojanja Hrvatskog nacionalnog vijeća **Branko Horvat** je treći predsjednik.

**Branko Horvat** rođen je 1945. godine u Tavankutu. Ima višu stručnu spremu, po struci je ekonomist.

Uspješan je gospodarstvenik a dugi niz godina bavi se kulturno-prosvjetnim radom. Tako je u nekoliko mandata predsjednik Hrvatskog kulturno-prosvjetnog društva "Matija Gubec" u Tavankutu čiji je i aktualni predsjednik.

Bio je dopredsjednik Hrvatskog narodnog saveza a sada je član Demokratskog saveza Hrvata u Vojvodini.

/Prema: suboticadnas.info/





### Dogovoreno gostovanje pečuškog Hrvatskog kazališta u Subotici

Hrvatsko kazalište iz Pečuha, jedino profesionalno kazalište Hrvata izvan Hrvatske, gostovat će ove godine u Subotici, na VI. Danima Balinta Vujkova, koji će se održati od 11. do 13. listopada. U okviru multi-medijalne večeri HKP će izvesti pučku predstavu "Pošteni varalica" **Antuna Karagića** koja je trenutno u pripremi kao prva ovogodišnja premijera ovoga kazališta.

Gostovanje je dogovoreno tijekom jučerašnjeg susreta izaslanstva Organizacijskog odbora VI. Dana Balinta Vujkova, koje su činili **Katarina Čeliković**, **Ljiljana Dulić** i ispred lokalne samouprave, dopredsjednik SO Subotica **Petar Kuntić** s ravnateljem pečuškog Hrvatskog kazališta **Antunom Vidakovićem**. Dogovoru u Pečuhu prisustvovala je i otpravnica poslova Generalnog konzulata Republike Hrvatske u Pečuhu **Vesna Njikoš Pečkaj**.

Ističući da će se šesti po redu Dani Balinta Vujkova ove godine odvijati u znaku dramskog stvaralaštva Hrvata u Vojvodini, ravnateljica Hrvatske čitaonice **Katarina Čeliković** izrazila je zadovoljstvo činjenicom da će po prvi puta u našoj sredini gostovati jedino profesionalno manjinsko kazalište na hrvatskom jeziku, koje je kao takvo i dobilo nagradu prošle godine od Republike Mađarske.

Izvođenjem pučke predstave "Pošteni varalica" **Antuna Karagića**, ove će se godine Dani Balinta Vujkova odlično uklopiti u pučko dramsko stvaralaštvo čemu se posvećuje posebna pozornost u okviru spomenutih Dana, dodala je **Katarina Čeliković**.

Također je dogovoreno sudjelovanje **Antuna Vidakovića** na znanstvenom skupu, koji će tom prigodom prenijeti iskustva osnivanja i djelovanja Hrvatskog kazališta iz Pečuha, utemeljenog prije 12 godina.

Ravnatelj Hrvatskog kazališta iskazao je i želju da se suradnja proširi te da se hrvatske dramske skupine iz Vojvodine predstave hrvatskom gledateljstvu u Mađarskoj. /suboticaDanas.info/

*Ljiljana Dulić*



### HODOČAŠĆE GOSPI LURDSKOJ U TEMERIN

Na blagdan Gospe Lurdske, 11. veljače, i ove se godine okupilo mnoštvo vjernika da iskaže počast dragoj Gospi. Osim domaćih vjernika bili su tu i hodočasnici iz Futoga, Vrbasa, Zmajeva, Sombora, Kule, Čonoplje, Bečeja, Ade, Zrenjanina, Kikinde, Rume, Novog Sada, Begeča i Kača.

Sv. misu je predvodio župnik **mr. László Szungyi** u zajedništvu s futoškim župnikom **Antunom Kopilovićem**. Poslije sv. mise zadržali smo se u druženju a ljubazni domaćini su nas počastili pićem i kolačima.

*Bosiljko Kostić*

### ŠTOVANJE GOSPE LURDSKE

Svijetom glas se orio,  
Gospu Lurdsku je proslavljao.  
Krunica se slavna molila,  
Majka je djecu okupila.

Veliki je danas dan,  
molitva se jasna čuje.  
Pjesma iz grla odjekuje  
"Sred pećine te,  
Zdravo, zdravo Marijo.

Hodočastili smo,  
Gospu Lurdsku smo štovali.  
Božju riječ smo slušali,  
njome se hranili.  
Marija radosna bješe,  
bolesne ozravljaše.

*Bosiljko Kostić*  
u Temerinu, 11. 02. 2007.

### HVALA ŠTO SI ME POVEO

Zahvaljujem Ti, vječni Bože, što si mene grješnu poveo svojim putovima istine, ljubavi, čistoće i pravednosti u mjesecu rujnu prošle godine u vjeronaučnu dvoranu župe sv. Roka u Subotici. Tada je došao čas da se moje "kamenno" srce otvori i prihvati beskrajnu ljubav našega blagog Gospodina koji je nesebično i velikodušno pruža i daje svima koji vjerujemo njemu i njegovom sinu Isusu Kristu, našem Gospodinu.

Molim Gospodina za svu braću i sestre koja još nisu otvorila oči, srce i dušu da povjeruju da je Bog jedini pravedan i istinit i da svatko pod tom spoznajom ima pravo na sreću i radost iako mu se čini da je tužan i nesretan i da je njegov teret i muka najveća. Mi imamo Isusa Spasitelja. Samo prihvatimo i živimo po Božjim načelima, jer Bog je neizmjerena ljubav i sreća. Ta misao i osjećaj su divni i nijednom riječi se ne mogu opisati ni napisati. Divno je živjeti sa sviješću da smo neizmjereno voljeni i ljubljeni.

Od srca zahvaljujem župniku i s. **Silvani** koji su mene, i vjerujem sve iz naše grupe koji pohađamo vjeronauk za odrasle i pripremamo se za primanje svetih sakramenata, uvjerali da je Bog stvaran i istinit, da je neizmjerena ljubav njegova i da on daruje pravi mir i istinsku sreću.

Na Badnju večer primila sam sakrament Euharistije u 28. godini svoga života. Poslije Božića nastavila sam slijediti Isusov put i sada sam pred krizmom. Želim upoznati svoju vjeru što bolje i u svemu prihvatiti kršćanstvo kao svoj način života, jer Isusovo evanđelje je najbolji program života, kako to župnik često ističe. Na njegov poticaj napisala sam ovo u nadi da će možda još netko, kada pročita ovo moje životno iskustvo, pomoći nekome da upozna Boga i počne slijediti Isusov put ljubavi koji potpuno usrećuje čovjeka. /S.S./



## PET GODINA CARITASOVE KUĆNE NJEGE U SUBOTICI

Caritas Subotičke biskupije je započeo rad na području kućne njege i pomoći u kući krajem 2001. godine. Svaki početak je težak, kaže narodna, a ovaj je bio još i teži. U Subotici je već desetljećima radila dobro organizirana služba Gerontološkog centra i služila starima veoma uspješno i korektno. Caritas je počeo rad pronalazeći one veoma siromašne, koji nisu mogli platiti za tu postojeću službu Gerontološkog centra. Od listopada 2001. Caritas Linza je financirao u pilot projektu rad troje ljudi za kućnu njegu. Na početku je, radi nepovjerenja, bilo veoma teško pronalaziti osamljene, bolesne i siromašne ljude, kojima je ta pomoć potrebna. Mjesne zajednice su upućivale na neke adrese, gdje su živjeli ljudi u potrebi. Mnogi su teško povjerovali da je ta služba potpuno besplatna, da ih se ne želi kupiti za neku sektu. Ponos ljudi bio je zapreka da prihvate kako im je potrebna besplatna pomoć. Ljudi u našim krajevima su naučili da se ništa ne daje badava. Razmišljali su ovako: ako se nešto nudi besplatno, ako to nije naše pravo, onda je možda neki trik u pozadini, pa će im se možda kasnije oduzeti kuća koju imaju... Neke adrese su djelatnici dobili u ambulanzama jer su ponekad sestre odlazile bolesnicima nakon izlaska iz bolnice. Neke su adrese dostavile i župne zajednice. Tako je to troje ljudi započelo rad uz pomoć nekih volontera, pa su se nazvali "pra-stanica".

Bio je to pionirski rad, kaže **Gizela Skenderović**, voditeljica tima. Imala sam iskustva jer sam radila prije u Gerontološkom centru, pa sam svoju viziju počela ostvarivati. Uspjela sam sačuvati dobre odnose s Centrom za socijalni rad, s Gerontološkim centrom i Medicinskim centrom. U 2002. godini broj korisnika je bio oko 50. Početkom 2003. je naš rad uključen u nacionalni program kućne njege i pomoći u kući, koji je počeo financirati Caritas Europe. Dobili smo sredstva za rad 12 ljudi na terenu i za Caritas Club u Gajevoj ulici. Tu našu djelatnost sufinancira i gradska samouprava od 2005. godine. Tijekom 2006. godine radnici se brinu za 250-260 ljudi u gradu, a volonteri posjećuju 70-80 osoba.



Zadovoljni smo, kaže **Gizela Skenderović**, voditeljica službe kućne njege, ali ne sjeđimo na lovorikama. Svaki dan analiziramo nastale situacije i nastojimo zajednički riješiti probleme. Sve u svemu, moram reći da su naše negovateljice i geronto-domačice savjesne, marljive i skromne. Do kraja 2009. godine će nas u velikoj mjeri financirati Caritas Njemačke - sredstvima Europske unije i lokalna samouprava Subotice. Tako će naša služba i dalje ostati potpuno besplatna. Uz njegu i pomoć u kući peremo i peglamo rublje onima koji to ne mogu sami učiniti. U podrumskim prostorijama Caritasovog centra je "vešeraj". Organizirali smo sakupljanje i vraćanje opranoga rublja na adrese. Naš logističar, **Károly Hecskó** je neumoran u tome. Kombijem vozi naše korisnike na večernje programe u Caritas Club, na mise za stare i na hodočašće na Bunarić. Oni koji svojim silama ne mogu izaći iz sobe, veoma su zahvalni za te "izlaske". Sva ta nastojanja služe resocijalizaciji osamljenih ljudi.

Medicinske sestre na terenu u prosjeku ostaju jedan sat kod korisnika. Mjere krvni tlak, pomažu pri kupanju ili peru bolesnike u krevetu, previjaju rane, itd. O tome govori **Ildiko Prčić**, medicinska sestra, majka 5 djece, koja radi u Caritasu od 2005. godine.



"Veoma volim svoj posao i ljude. Nikad se nisam plašila posla. Biciklom obilazim stare, bolesne i osamljene. Upravo letim svojim korisnicima jer mi je veliko zadovoljstvo što mogu toliko pomoći. Mene ti susreti duhovno uzdižu. Okupam starice, bolesnike, operem kosu, odrežem nokte, masiram ih da se pospješi krvotok te ne dobiju dekubitus, previjam rane itd. Dnevno pohodim 6-8 bolesnika i svi me dočekuju radosno i zahvalno. Neki već kroz prozor vire, i čekaju, kada ću stići. Dok obavljam predviđene radnje oni počnu govoriti i možda do navečer ne bi prestali da ne moram ići dalje. Zahvalni su, ako ih netko sasluša. Ja ih rado i pažljivo slušam, pa nekad i zapišem njihove želje kako bih



mogla za iduću posjetu donijeti ono što im treba. Volim ih, pa mi je velika radost kad mogu ispuniti njihove želje. U tim satima, za mene ne postoje drugi, samo oni. Rad mi ne pada teško, ne osjećam veliki umor ni pri kraju radnog vremena. Ja osjećam da mi Bog daje snage za tu službu" - kaže **Ildiko**.

Upitala sam ju da li bi ispričala neki doživljaj, vrijedan spomena. Svaki dan, svaki susret sa starima je za mene doživljaj, kaže ona.

Tko tako prihvaća tu službu nikad se neće premoriti, jer se stalno obnavlja.

**Margita Bartalos** je geronto-domačica u Caritasu. Radi kod nas od 2003. godine. Prije toga je radila u Subozanu. Ona posjećuje tjedno u prosjeku 25 ljudi, većinom 70-80 godišnjake. Rad joj je svestran: čisti sobu, odlazi u kupovinu, ide po lijekove, obavlja uplate za struju itd. Negdje skuha za dva-tri dana unaprijed. Ne može zaboraviti doživljaj, kad je u njezinoj prisutnosti umro jedan starac. Dugo nije znala preboljeti taj gubitak. Ima i mnogo lijepih i radosnih doživljaja. Posebno su ljudi bili sretni kad smo im nedavno mogli donijeti paket hrane i higijene. Neki su se toliko iznenadili da nisu došli do riječi. Jedan je izjavio: Pa meni do sada još nitko nije donio paket. Druga zgoda je, kako su kod jedne starice tražili ključeve i nikako ih nisu mogli naći. Na kraju je već istresla i posudu za pepeo i tamo pronašla ostatke ključeva, jer su se neki savili i istopili. Ona govori: "Volim raditi ovdje u Caritasu. Ne tražim drugo radno mjesto, jer ovdje mogu ljudima neposredno pomagati. Nedavno je sa mnom došao i sin i upoznao se s ostalim radnicima. Izjavio je poslije da bi i on volio ovdje raditi, jer su svi tako radosni."

Caritas Club u Subotici u kojem organiziramo predavanja i zabavne priredbe otvoren je radnim danima. Tamo ima mogućnosti za razgovor, čitanje novina, gledanje televizije. Postoje razne grupe za ručne radove. Tjedno dva puta dolazi frizer, pedikir, mjeri se krvni tlak i šećer. Doktorica je na raspolaganju ljudima i rado daje savjete.

Svega toga ne bi bilo da nema naših donatora. Zato im od srca zahvaljujemo.

*Dr. Börcsök, Cs. Tünde*



## PETAR VUKOVIĆ OBRANIO DISERTACIJU NA ZAGREBAČKOME FILOZOFSKOM FAKULTETU



U utorak 27. veljače na Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Zagrebu naš suzavičajnik **Petar Vuković** je, nakon svršetka poslijediplomskoga doktorskog studija lingvistike, obranio doktorsku radnju pod naslovom *Prednosti dvorazinske valencijske sintakse u sintaktičkom opisu slavenskih jezika* i tako stekao naslov doktora humanističkih znanosti, polje filologija, grana slavistika.

Mentorica na izradi doktorske teze bila je **dr. sc. Dubravka Sesar**, red. prof., a radnja je obranjena pred povjerenstvom koje su, uz mentoricu, činili i **dr. sc. Ivo Pranjković**, red. prof. te **dr. sc. Branka Tafra**, red. prof. Dvorazinska valencijska sintaksa temelji se ponajprije na semantičkim kategorijama te njezina primjena predstavlja zaokret u odnosu na većinu dosadašnjih formalno orijentiranih pristupa, a rad je prinos ponajprije sintaksi hrvatskog jezika te poredbenoj hrvatskoj češkoj sintaksi.

Petar Vuković rođen je 1975. u Subotici. Osnovnu školu završio je u Tavankutu, gdje je i odrastao. Maturirao je 1994. u

subotičkoj Gimnaziji, nakon čega odlazi na studij u Zagreb, gdje je na Filozofskom fakultetu 1999. diplomirao dvopredmetni studij hrvatskog jezika i književnosti te opće lingvistike. Usporedo s tim upisuje i studij slavistike - češki i ruski jezik i književnost kao glavne predmete te poljski jezik i književnost kao dodatni predmet - na kojem je diplomirao 2001. Od 1999. znanstveni je novak na Katedri za češki jezik i književnost Filozofskog fakulteta u Zagrebu. Usavršavao se na sveučilištima u Pragu, Brnu i Beču.

Iz područja bohemistike, kroatistike i opće lingvistike objavio je nekoliko znanstvenih i stručnih radova, koji su objavljeni u stručnoj periodici u Hrvatskoj (Suvremena lingvistika, Fluminensia, Nova Istra) i Austriji (Studien des Instituts für den Donauraum und Mitteleuropa). Prevodi s češkog jezika. Skupa s **Jirišem Hrabalom** priredio je i uredio knjigu *Baršunaste priče* - antologija češke kratke priče (Zagreb, "Profil International", 2005.).

Više godina vanjski je suradnik Službe za jezik i govor Hrvatske televizije. Prisutan je i u kulturnom životu vojvođanskih Hrvata: sudjeluje na kulturnim manifestacijama, objavljuje uratke na zavičajne filološke teme i član je Uredništva i glavni lektor Leksikona podunavskih Hrvata - Bunjevaca i Šokaca.

T. Žigmanov

## ZLATKO ŠRAM OBRANIO DOKTORSKU DISERTACIJU



Na Fakultetu političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu 12. veljače **Zlatko Šram** obranio je doktorsku disertaciju pred povjerenstvom u sastavu: **dr.**

**Vladimir Vujčić**, redoviti profesor Fakulteta političkih znanosti i pročelnik Odjela za komparativnu politiku; **dr. Ivan Šiber**, redoviti profesor Fakulteta političkih znanosti i šef Katedre za socijalnu i političku psihologiju; **dr. Slaven Ravlić**, docent Pravnog fakulteta u Zagrebu; i **dr. Vlasta Ilišin**, znanstvena savjetnica Instituta za međunarodne odnose u Zagrebu.

Naziv disertacije dr. Zlatka Šrama glasi "Društveni karakter, politička kultura i struktura ličnosti: komparativna analiza zagrebačkih i beogradskih studenata". Riječ je o teorijskom i empirijskom znanstvenom istraživanju dimenzija nacionalne svijesti, političkih orijentacija, socijalne alijenacije, vrijednosnih orijentacija, autoritarnih tendencija i psihopatoloških osobina i njihovih interrelacija unutar uzoraka akademske zagrebačke i beogradske mladeži. /Hrvatska riječ/

## ŽELJKI ZELIĆ NOVINARSKO PRIZNANJE I DIPLOMA

Komisija za komunikacije i tisak Hrvatske unije viših redovničkih poglavarica (HUVRP) i Hrvatske konferencije viših redovničkih poglavara (HKVRP) dodijelila je 1. veljače ove godine priznanje za ustrajno i kvalitetno praćenje redovničkih zbivanja našoj članici Uredničkog vijeća **Željki Zelić** dok je III. novinarsku nagradu "Posvećeni život" dobio novinar *Glasa Koncila* **Vlado Čutura**.

Godišnju novinarsku nagradu "Posvećeni život" utemeljila je Hrvatska konferencija viših redovničkih poglavara (HKVRP) i Hrvatska unija viših redovničkih poglavarica (HUVRP) u ožujku 2003. godine (detalji na <http://www.redovnice.hr>). Nagrada se dodjeljuje za najbolja novinarska dostignuća koja na vjerodostojan način prikazuju život i djelovanje redovničkih osoba ili zajednica, odnosno koja najviše odgovaraju smislu i ciljevima posvećenog života.

**Željka Zelić je krajem veljače diplomirala na Hrvatskim studijima Sveučilišta u Zagrebu, na smjeru novinarstva.**

Željka Zelić rođena je u Subotici 1980. godine. Radi kao stalna honorarna suradnica Informativne katoličke agencije (IKA) iz Zagreba. Od samoga osnutka katoličkog mjesječnika *Zvonik* članica je Uredničkoga vijeća te suradnica u kalendaru *Subotička Danica*. Stalna je suradnica tjednika na hrvatskom jeziku "Hrvatska riječ", portala programa na hrvatskom jeziku Radio Subotice, suradnica je Hrvatskog povijesnog portala, povremena dopisnica iz Subotice za *Glas koncila* iz Zagreba. Tajnica je Hrvatskog društva katoličkih novinara od 2003. do 2006. godine. Dosad je objavljivala tekstove i meditacije u Informativnoj katoličkoj agenciji, *Glasi Koncila*, *Zvoniku*, *Subotičkoj Danici (novoj)*, *Hrvatskoj riječi*, *Svjetlu riječi*, *Don Boscu* i *Klasju naših ravni*; te na portalima: [www.kriz-zivota.com](http://www.kriz-zivota.com), [www.suboticadanas.info](http://www.suboticadanas.info) i web: [www.suboticka-biskupija.info](http://www.suboticka-biskupija.info).

U izdanju Novinsko izdavačke ustanove "Hrvatska riječ" iz tiska je izašao roman prvijenac "Bezdan" Željke Zelić.

Uredništvo *Zvonika* s posebnim zadovoljstvom i ponosom čestita članici Uredništva na velikom profesionalnom uspjehu sa željom da je prati Božji blagoslov kako bi svoje talente znala iskoristiti za dobro Crkve i svoje osobno.

Uredništvo





Pančevo

## DEVETNICA GOSPI LURDSKOJ

Kao i prijašnjih godina, na Svijećnicu smo započeli duhovno hodočašće u Lurd. Devetnicu smo molili u dvije skupine, na mađarskom i hrvatskom jeziku. Uvjerili smo se i ove godine da ova pobožnost privlači vjernike naše župe, svake godine u sve većem broju. Tijekom devet dana, usprkos podmakloj dobi, zdravstvenim problemima, te velikoj udaljenosti, molitelji su svakodnevno dolazili u crkvu na misu i na devetnicu.

Svakog dana smo na kraju molili za zdravlje naših bolesnih, da im Gospa Lurdska podari ozdravljenje duše i tijela.

Devetnicaje završena u subotu, 10. veljače sv. misom koju je predvodio župnik **Mihály Erös**, a potom je slijedio domjenak u dvorani župnog stana. Tom zgodom ujedno smo proslavili i drugi rođendan naše male **Andree Jakab**, rođene na blagdan Gospe Lurdske. Za poslužnje su se pobrinule u prvom redu baka male slavljenice gđa **Rozalija**, te gđe **Ilonka Klepić** i **Marijana Ješić**.

Na sam dan ukazanja imali smo dvije mise, a poslije svake pošli smo s upaljenim svijećama u rukama ka špilji Gospe Lurdske, pjevajući "Sred te se pećine", a potom svi skupa izmolili molitvu Gospi.

*Nenad Ješić*

## VJEČNO SVJETLO

Kad uđemo u neku crkvu najprije tražimo da li kod nekog oltara gori maleno svjetlo, obično crveno. Ako jest, uputimo se tamo! Naći ćemo se pred "svetohraništem" ili "tabernakulom". Što je to? To je mjesto gdje boravi Isus kao Bog i čovjek pod prilikom kruha. Na svetoj misi svećenik pretvara kruh u Isusovo Tijelo i vino u Isusovu Krv. Višak hostija će pohraniti u svetom hraništu za iduću misu ili ako bi bilo potrebno preko dana ići pričesiti bolesnika.

To je naročito sveto mjesto.

Kakvo bogatstvo čuvaju naše crkve! Jesmo li toga svjesni? Zato pri ulasku u crkvu kleknemo ili se barem duboko naklonimo, ako su koljena već u podmakloj dobi. Tako pozdravimo našeg najvećeg prijatelja, nevidljivog zarobljenog gosta. Isto učinimo kod izlaska. Naš poklek ili poklon govori koliko je u nama vjere u euharistijskog Kralja. Budući da je crkva sveto mjesto, u njoj ne razgovaramo. Kad prolazimo ili se vozimo pokraj crkve, pozdravimo s "hvaljen Isus i Marija." Gdje je Isus, tamo je i njegova majka Marija. Budimo uvjereni! Isus nam neće ostati dužan. Trebamo ga!

*Don Ciril Zajec, SDB*

## Svjetlo se upalilo

Blagdanom Svijećnice zaključili smo konačno božićni krug slavlja. Na kraju ovog kruga stoji svjetlo. Slaveći svetu misu u župi s blagoslovljenim svijećama u rukama, iz nas bi trebala izaći toplina, poručio je župnik **preč. Blaž Zmaić** na misi s lijepim brojem vjernika slavljenice za pok. **Ferencu** i **Julišku Sič**. Sutradan još ljepše: sveta misa uz imendan i rođendan našeg župnika, **preč. Blaža Zmaića**, začasnog kanonika. Ovoj misi u čast sv. **Blaža mučenika**, koja je ujedno služena i za samu pokojnicu, prethodila je i sahrana iste, najstarije naše vjernice u Irigu **Janje Kukrika** (95).

Uz mnoštvo uzvanika svih profila i triju vjeroispovijesti, te uz čestitanje prisutnih, slavljenik je na kraju mise podijelio blagoslov grla a potom je slavlje nastavljeno u restoranu "Lasta" u Novom Sadu, u vlasništvu **Alojza Ganića**, (prijatelja svih svećenika). Svećenici srijemskog dijela bili su 29. 01. na duhovnoj obnovi u Petrovaradinu i također su počašćeni od slavljenika u ovom restoranu.

Sutradan u nedjelju, slavljenice su također svete mise s blagoslovom svijeća i grla u Šatrincima i Dobrodolu. Bilo je mnogo svijeta ali posebno u Šatrincima, gdje je bilo i krštenje male **Nataše Varga**.

Na Valentinovo, ili po pravoslavnom kalendaru na sv. Trifuna proslavili smo dan općine Irig i dan Srpske čitaonice gdje je sudjelovao i župnik **preč. Blaž Zmaić**. Ovom prigodom dodijeljena je i nagrada "Luča", koju je za ovu godinu primio dekan Tehnološkog fakulteta u Novom Sadu, **prof. dr. Ilija Čosić**.

Sljedećega dana sahranjen je **Ivan Šimić** (76), s ispraćajem u Rakovcu, gdje je kao rođeni Slavonac radio udarnički 40 godina u kamenolomu a pokopan u Vrdniku, odakle mu je žena.

Istu večer prikazale su dvije sestre, **Zorica** i **Ljubica** (Beška/Vrdnik) svetu misu za oca i majku: **Maricu** i **Branka Aničića**. Njima su pridružili nedavno pokojnog rođaka **Radojicu Mehandića** (pravosl., umro u 45. godini života).

U subotu je služena sv. misa uz godišnjicu smrti **Janike Mulai**, dugogodišnjeg odbornika naše crkve.

Na 7. nedjelju kroz godinu slavljenice je sveta misa u župi a napose u Šatrincima za pok. **Stjepana Lazara**,

uz slušanje Isusove zapovijedi: Ljubite i neprijatelje, te poruku župnika da mržnja razara a ljubav gradi svijet.

U ponedjeljak, 19. veljače rastali smo se u Irigu od naše Vrdničanke, **Julijane Kordin** (74), majke dviju kćeri (Nada je direktorica Vojvođanske banke u Irigu). Umrkla je na isti dan kao i njezina majka imenom **Julijana**, dan nakon svoga imendana. Odabranim riječima župnik se obratio unučadi pokojnice i ostalim prisutnim vjernicima.

Nakon što nismo ni osjetili da su poklade, karneval (običaj je zamro!), započeli smo 40 dnevno korizmeno vrijeme prvim danom na tom putu, na Čistu srijedu. Uz obred pepeljanja ponovno smo čuli poruku: Obratite se i vjerujte evanđelju!

Ovome je prethodila sahrana uz veliki broj prisutnih u Vrdniku, gdje je pokopan **Mata Katava** (79), naš stari rudar i radnik u Naftagasu, gdje mu sin **Ivan** radi. Osim župnika o pokojniku je govorio dipl. ing. rud. **Bogdan Basta** u ime Naftagasa i pjevačke grupe KUD-a Naftagas, čiji sin je voditelj grupe "Spomenak". Ova grupa otpjevala je u kući na oproštaju pjesmu "Miruj, miruj srce moje" a na groblju "Tiho noći".

Unatoč korizmenog vremena i vremena posta obiju vjera, 24. veljače u kongresnoj dvorani hotela "Termal" uz brojne goste i uzvanike, među kojima je bio župnik **Blaž**, upriličen je godišnji koncert KUD-a "Stevan Šalajić" iz Vrdnika uz bogat program dječjeg, izvođačkog i pripremnog sastava te veterana i dječjeg narodnog orkestra, solista pjevača, te je po prvi put dodijeljena godišnja nagrade društva "Uroš Kekić-Keka" (spomen na preminulog člana).

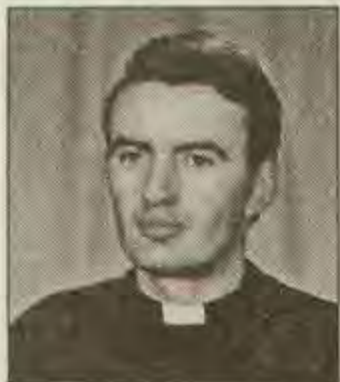
Na prvu nedjelju Korizme prenošena je po prvi put sveta misa iz naše župe preko Radio Marije, čiji se predajnik zaslugom župnika nalazi na teritoriji naše filijale Vrdnik s pokrivanjem istočnog Srijema.

U Vrdniku je slavljenice sveta misa za pok. obitelji **Brečko** i **Grac**, te obitelji **Dujmić**.

U Šatrincima se ugasilo životno svjetlo **Vere Čitneki** (78), jedne od 9 ženske djece rođenih u roditelja, a sama u braku bez djece (usvojila jedno), ispraćena je od velikog broja rodbine i mještana.

*ff.*





Uređuje: Franjo Ivanković

## Sjednica biskupa Hrvatsko-slavonske crkvene pokrajine

U Petrovaradinu je 8. veljače održana trideset i prva sjednica biskupa Hrvatskoslavonske crkvene pokrajine. Biskupi su susret posvetili raspravi o skrbi za umirovljene i oboljele svećenike, o mogućnostima još boljeg vrednovanja njihova pastirskog rada kad zbog starosti ili bolesti više ne mogu obavljati svećeničku službu, dodatno su definirali čine izvanrednog upravljanja vremenitim crkvenim dobrima koji spadaju na župnike i druge odgovorne osobe u različitim crkvenim ustanovama te odredili neke ovlasti i granice redovitog i izvanrednog upravljanja koje pripadaju njihovoj službi. Razmotrili su i neka pitanja crkvenoga i društvenog života na području Hrvatsko-slavonske crkvene pokrajine.

Na sjednici su bili nazočni zagrebački nadbiskup i metropolit kardinal **Josip Bozanić**, đakovački i srijemski biskup **Marin Srakić**, požeški biskup **Antun Škvorčević**, đakovački i srijemski pomoćni biskupi **Đuro Gašparović** i **Đuro Hranić**, pomoćni zagrebački biskupi **Josip Mrzljak** i **Vlado Košić** te dijecezanski upravitelj Varaždinske biskupije **mons. Ivan Godina**. Na sjednici je kao promatrač nazočan bio i generalni tajnik HBK **mons. Vjekoslav Huzjak**. /IKA/

## Deseta obljetnica Radio Marije

Svečana proslava desete obljetnice neprekidnog emitiranja Radio Marije održana je u četvrtak 22. veljače u crkvi Bezgrešnog Srca Marijina na zagrebačkom Jordanovcu. Prije početka misnog slavlja koje je zajedno s četrdesetak svećenika predvodio požeški biskup **dr. Antun Škvorčević**, prigodni koncert održao je djevojački zbor Mozartine pod vodstvom **prof. Sonje Rem**.

Svim dosadašnjim djelatnicima Radio Marije biskup je zahvalio na iskrenom i predanom radu u posljednjih deset godina, a slušateljima poželio da i dalje budu vjerni prema Radiju Marija i ljudi srca.

Na kraju misnog slavlja svima je zahvalio glavni urednik Radio Marije **o. Stjepan Fridl**, dok je tijekom slavlja sve pozdravila i predsjednica Udruge Radio Marija **Ljerka Slijepčević**. Proslavu je svojom nazočnošću uvećao i predsjednik svjetske obitelji Radio Marije **Emanuele Ferrario**. Uz desetu obljetnicu održan je 19. i 20. veljače dvodnevni simpozij u eteru Radio Marije. /IKA/

## Povećao se broj katolika u svijetu

Broj katolika u svijetu u protekloj se godini povećao s 1,098 milijardi na 1,115 milijardi, što predstavlja povećanje od 1,5 % u odnosu na proteklu godinu, ističe se to u Papinskom godišnjaku za 2007. godinu koji je u nazočnosti pape **Benedikta XVI.** predstavljen u Vatikanu. Kako je međutim taj postotak od 1,5% blizu postotku u kojem se povećao broj stanovnika u svijetu (1,2%) udio katolika u svjetskom stanovništvu ostao je u biti nepromijenjen te i dalje iznosi 17,2%. Najveće se povećanje broja katolika bilježi na afričkom konti-

mentu (3,1%), Americi (2,71%) i Aziji (1,2%). U Europi se bilježi blago povećanje broja katolika.

Statistički podaci o broju dijecezanskih i redovničkih svećenika, čiji se broj u dvogodištu 2004./2005. povećao s 405.891 na 406.411, variraju od kontinenta do kontinenta. Njihov se broj u Aziji i Africi povećao za 3,8% odnosno 3,55%, dok je njihov broj u Europi i Americi smanjen za 0,5% a u Oceaniji za 1,8%. Što se tiče provenijencije svećenika, u najvećem je porastu broj svećenika iz Afrike i Azije.

U tijeku godine 2006. ustanovljeno je 12 novih biskupskih sjedišta, 9 metropolija i jedna apostolska uprava. Tako Katolička Crkva ima 2915 crkvenih pokrajina u cijelome svijetu. U 2006. imenovano je ukupno 180 novih biskupa. Broj studenata filozofije i teologije u dijecezanskim ili redovničkim bogoslovijama povećan je s 113.044 u 2004. na 114.439 u 2005. godini. To je porast od 1,23%. Na stotinu kandidata za svećeništvo 32 su iz Amerike, 26 iz Azije, 21 iz Afrike, 20 iz Europe i jedan iz Oceanije. /IKA/

## Završen dodatni proces za beatifikaciju sl. Božjega Petra Barbarića



U prostorijama Nadbiskupskog ordinarijata u Sarajevu održana je 16. veljače pod predsjedanjem vrhbosanskog nadbiskupa kardinala **Vinka Puljića** zaključna sjednica Dodatnoga biskupijskog postupka (processus suppletivus) u kauzi beatifikacije sl. Božjega Petra Barbarića. Sudjelovali su članovi posebnoga crkvenog Sudišta imenovani za taj proces na čelu s predsjednikom suda **dr. Perom Pranjićem**, promicateljem pravde **dr. Draženom Kutlešom** i bilježnikom **vlč. Antom Dominkovićem**. Sudjelovali su i članovi povijesne komisije u istom procesu.

Sjednici je bio nazočan i predstavnik rodbine sl. Božjega **Stanko Barbarić**. Kardinal Puljić, među ostalim, rekao je kako svjetlo Barbarićeva svetačkog života traje do danas. Istaknuo je imena i zasluge svih onih koji su do sada radili na kauzi.

Kardinal Puljić posebno je istaknuo činjenicu da je Petar Barbarić bio suvremenik sv. **Male Terezije**, s kojom ima puno zajedničkih crta. /IKA/

## Pet novih svetaca Katoličke crkve

U nazočnosti pape **Benedikta XVI.** u Apostolskoj palači u Vatikanu održan je 23. veljače redovni konzistorij za kanonizaciju pet blaženika, svjedoka Evandjelja, koji su se u različitim vremenima prepustili da ih privuče Kristova ljubav. Likove novih svetaca Papi je predstavio pročelnik Kongregacije za proglašenje svetih kardinal **Jose Saraiva Martins**.

Među novim svecima je malteški svećenik **Giorgio Preca** koji se u proteklom stoljeću posebno isticao u promicanju uloge laika u apostolatu. Na misi u tijeku koje ga je proglasio blaženim godine 2001., papa Ivan Pavao II. istaknuo je



kako je u središtu njegove duhovnosti bilo utjelovljenje. Umro je od kuge, od koje je obolio ne brinući se o zarazi dok je u Krakovu pomagao oboljelima od te bolesti. Među novim svecima su i brazilski franjevac **Antonio od svete Ane**, koji je živio na prijelazu iz XVIII. u XIX. stoljeće, te Francuskinja **Marija Eugeniya od Isusa**, utemeljiteljica Družbe sestara od Uznesenja Blažene Djevice Marije.

Blaženom ju je u veljači 1975. proglasio **Pavao VI.**, i to je bila prva beatifikacija u toj jubilejskoj godini. Tom je prigodom Pavao VI. istaknuo kako nas njezin lik uvjerava da svetost, ne samo da je moguća ljudskim snagama, nego je ona stvarna, istinska, nazočna u svijetu, i istovremeno skrivena, snažna i blagotvorna. Naposljetku, među novim svecima je nizozemski pasionist **Karlo od sv. Andrije**, koji se u XIX. stoljeću posebno zalagao na području ekumenizma te bio neumorni ispovjednik. Proglašavajući ga blaženim 16. listopada 1988., Ivan Pavao II. istaknuo je kako blaženi Karlo poziva sve kršćane da budu samo jedno u jedinstvu za koje je Krist molio na Posljednjoj večeri.

Kanonizacija **bl. Antonija od svete Ane** održat će se 11. svibnja, a ostalih novih svetaca 3. lipnja ove godine. /IKA/

## Kardinal Erdö o braku između katolika i vjernika drugih vjeroispovijesti

Mješoviti brakovi i obitelj - pitanje je o kojemu su predsjednici biskupskih konferencija jugoistočne Europe raspravljali, zajedno s nekolicinom stručnjaka, na skupu održanom od 1. do 4. ožujka u rumunjskome gradu Oradei.

Na skupu su sudjelovali predstavnici sedam biskupskih konferencija - Albanije, BiH, Bugarske, Grčke, Rumunjske, Turske i Međunarodne Biskupske konferencije sv. Ćirila i Metoda koja obuhvaća Srbiju, Crnu Goru i Makedoniju, kao i predstavnici Svete Stolice u Rumunjskoj i pri Europskoj uniji te glavni tajnik Povjerenstva biskupskih konferencija Europske zajednice. Osvrnuvši se u razgovoru za Radio Vatikan posebice na brak između katolika i vjernika drugih kršćanskih vjeroispovijesti, kardinal Peter Erdö, mađarski primas i predsjednik Vijeća europskih biskupskih konferencija, napomenuo je kako su mješoviti brakovi u muslimanskim zajednicama vrlo rijetki. Primjerice, u Bosni i Hercegovini takav brak obuhvaća i međuetnički problem unutar same obitelji, budući da religije odgovaraju i različitim narodima. Na temelju opće zabrane od strane muslimana, praktički nije moguće sklopiti mješoviti brak.

Govoreći potom o trećoj ekumenskoj konferenciji koja će se održati upravo u Rumunjskoj, u Sibiuu, kardinal je istaknuo kako zemlje jugoistočne Europe mogu s ekumenskoga stajališta puno pridonijeti tome, za Europu, vrlo važnom događaju, i to ponajviše iznoseći svoje kršćansko iskustvo iz proteklih desetljeća, odnosno svoje iskustvo postkomunističkih zemalja. Primjerice, dodao je kardinal, progoni grkokatolika, a i drugih; zatim bogatstvo svjedočanstava mučenika; a i kroz razmjenu iskustava iz našega doba, u kojemu su pravni sustavi tih zemalja u velikoj preobrazbi, i u kojemu se crkvene ustanove tek trebaju ustanoviti. To bi svjedočanstvo moglo biti i ohrabrenje za našu braću na Zapadu, primijetio je kardinal Erdö. /IKA/

## KNJIŽEVNO PRELO

Prvo Književno prelo u Subotici okupilo je u Hrvatskom kulturnom centru "Bunjevačko kolo" 15. veljače, na "debo četvrtak" neuobičajeno veliki broj posjetitelja. Predstavljena je likovno-poetska knjiga "Disnotor i prelo" **Nedeljke A. Šarčević i Cilike Dulić** koja je tiskana u nakladi Hrvatske čitaonice. Knjiga je predstavljena slikom i stihovima koje su kazivali recitatori Hrvatske čitaonice, a u programu su nastupili i dječji tamburaški orkestar HKC "Bunjevačko kolo" pod vodstvom **prof. Mire Temunović** te folklorni odjel Centra pod ravnanjem **Davora Dulića**. Scenografiju je izvrsno uradio **Dejan Kovač** a o knjizi su govorile autorice, u ime nakladnika **Katarina Čeliković** i povjesničarka umjetnosti **Olga Šram**. Voditeljica večeri bila je **Ankica Pešut** koja je na lijepoj bunjevačkoj ikavici posjetitelje uvela u atmosferu prela a tome je doprinijelo i simbolično posluženje u vidu "divenica, žmara, slanina i fanaka". Ovako se spojila književna s tradicijskom vrijednosti što daje nadu neprolaznost knjige. /K. Č./



**HRVATSKA ČITAONICA i Bunjevačko-šokačka knjižnica "Ivan Kujundžić" pri Katoličkom institutu za kulturu, povijest i duhovnost "Ivan Antunović" - S u b o t i c a**

**upućuju**

**POZIV NA PETI SUSRET PJESNIKA**

**"LIRA NAIVA 2007."**

Sudjeluju: pjesnici iz Srijema, Podunavlja, Sombora i Subotice s okolicom

*Uvjet:* svaki pjesnik dužan je poslati 3-5 svojih pjesama koje mogu biti pisane standardnim hrvatskim jezikom ili ikavicom (bunjevačkom ili šokačkom) a bit će objavljene u zbirci

Pjesme i prijavu (oni koji se prijavljuju po prvi put trebaju poslati i kraću biografiju te jednu fotografiju/portret) treba poslati do 15. 05. 2006. na adresu:

Hrvatska čitaonica, Bele Gabrića 21,  
24000 Subotica ili

E-mail [katarina.celikovic@gmail.com](mailto:katarina.celikovic@gmail.com)

Peti susret pjesnika održat će se u Bačkom Monoštoru u subotu, 30. 06. 2007.

Detaljnije informacije na mobitel: 064 211 31 86



23. ožujka

## Blaženi Metod Dominik Trčka

(\* 6. srpnja 1886. + 23. ožujka 1959.)

- Sedmo dijete u svojih roditelja ● moravski Čeh ●
- grkokatolički svećenik ● u službi Rusinima ● graditelj samostana ●
- čovjek stamene vjere ● gorljivi misionar ● mučenik ●
- kažnjen i zbog božićne pjesme ● zaštitnik propovjednika ●
- zaštitnik pučkih misija ●

Dominik Trčka rođen je 6. srpnja 1886. godine u mjestu Frydlant, sjeverno od Libereca u Češkoj kao sedmo dijete Františke Šterbové i Tomáša Trčke. Dominikova sestra Anđela bila je redovnica sestara Boromejki. Poslije osnovne škole školovao se kod redemptorista, gdje je dobio redovničko zvanje. Redemptoristi su se proslavili vođenjem pučkih misija po župama. U redu redemptorista je Dominik primio ime Metod. Tijekom studija filozofije i teologije oduševio se za ćirilo-metodske ideje, pa se odlučio posvetiti jedinstvu kršćana. 17. srpnja 1910. godine primio je svećenički red i proslavio mladu misu u Pragu. Naučio je ukrajinski jezik i istočni obred, pa je, kao redemptorist, svoju misionarsku djelatnost započeo u Lvovu. Redemptoristi su bili vrlo uspješni, imali su sve više kandidata za svoj red, pa su gradili brojne samostane.

### Apostol Rusina

Otac Metod je djelovao u istom dovršenom samostanu u mjestu Ivano-frankivsk, da bi zatim prešao u novi samostan u Stropkovu u istočnoj Slovačkoj. Tu je Metod djelovao među Rusinima Prešovske grkokatoličke biskupije. Iz Slovačke su redemptoristi namjeravali prijeći u biskupiju Užhorod u Ukrajini i u Križevačku biskupiju u Hrvatskoj. O. Metod je vrlo lijepo, uvjerljivo i lijepim stilom propovijedao Rusinima. Miješao je slovački jezik i rusinski govor. Bio je pučki misionar, vodio je duhovne vježbe za svećenike, bogoslove i redovnice. Sudjelovao je u proslavi 300-godišnjice smrti svetoga Jozafata, širio je štovanje Gospe od brze pomoći. Sa svojom subraćom je osnovao i širio društvo svete krunice. Izdali su knjižicu "Spasi dušu svoju". Pravoslavni su vjernici, a ponekad i rimokatolici omalovažali grkokatolike, zato su redemptoristi među grkokatolicima pothranjivali katolički duh. O. Metod je svesrdno pomagao i svećenicima rim-

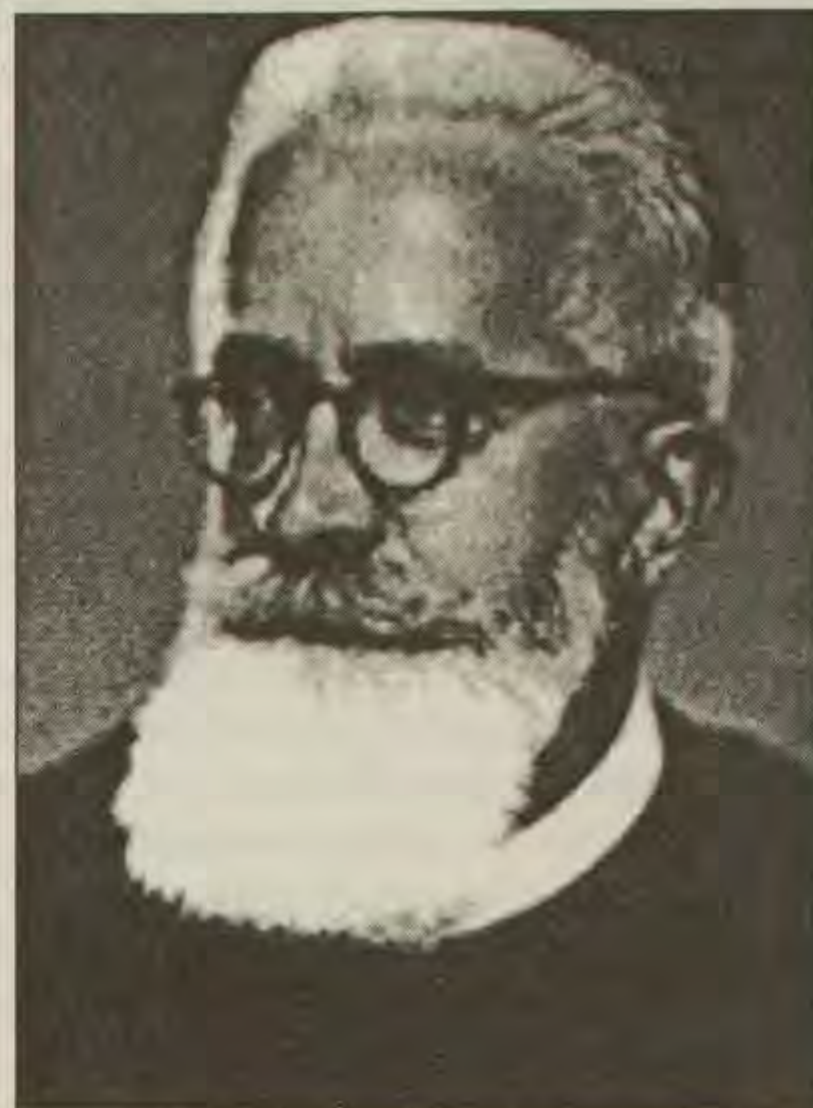
skoga obreda u ispovjedaonici. Bio je ispovjednik novaka, poglavar na bogosloviji - apostolski vizitator sestara bazilijanki u Prešovou i Užhorodu. Od 1936. do 1942. godine je bio iguman samostana u slovačkim Mihalovcima. Godine 1945. blaženi Metod je osnovao grkokatoličku viceprovinciju redemptorista pod zaštitom Prečiste Bogorodice, te je postao njezin prvi protoiguman. Bio je dobar poglavar. Nastavio je graditeljsku djelatnost i poslije rata, a pokrenuo je i časopis *Misionar*.

### Godine progona

Došavši na vlast, komunisti su optužili redemptoriste da su rusinski fanatici i da agitiraju za Češku. Prisluškiivali su ga, te je više puta morao na "informativne" razgovore, doživio je i premetačinu samostana. U studenom 1940. godine o. Metod je čitao i tumačio okružnicu blaženog biskupa Gojdiča o popisu stanovništva, propovijedao je rusinski, a zagovarao je i povratak na julijanski kalendar. Optužen je da među narodom širi netrpeljivost. Neumorno je pomagao župnicima, puno je putovao, teško se razbolio, no čim je ozdravio, nastavio je svoj putnički apostolat. Spasavao je Židove pribavljajući im "krsne listove". Na koncu su komunisti raspustili grkokatoličku provinciju redemptorista, koji su onda prešli u bratislavsku viceprovinciju.

### Mučenje

U noći između 13. i 14. travnja 1950. ljudi iz državne sigurnosti pronašli su tobožnje dokaze da se o. Metod pripravo na bijeg iz države. Onda su 72 grkokatolička svećenika bila pritvorena u mjestu Podolinci. Posebno teško je bilo onima koji su morali u istražni zatvor. Tamo je bio i o. Metod. Bosonogi zatvorenici odjeveni u samo donje rublje bili su 40 dana zatvoreni, bez časloslova i svete mise. I krunicu su im oduzeli.



Mučeni su zasljepljujućim svjetlom. Tih dana je ponavljao: Za Boga sam spreman sve učiniti. Osuđen je na 12 godina robi-je zbog navodne veleizdaje. Kaznu je pod grubim stražarima izdržavao u Bratislavi. Mučenja su bila takva da su zatvorenici više željeli umrijeti nego živjeti. O. Metod je umro u tamnici.

### Božićna pjesma ga odvela u mučeničku smrt

Kad je o Božiću 1958. godine zapjevao božićnu pjesmu, zatvoren je u samicu, gdje mu se zdravlje opasno pogoršalo. Nije mu dopušteno liječenje u bolnici. Tako je 23. ožujka 1959. godine preminuo od posljedica neliječene bolesti. Blaženim je proglašen 4. studenog 2001. godine.

### Pred Tobom padam nice

Pred Tobom padam nice,  
o Spasitelju moj,  
kad Tvoje gledam lice  
i teških rana broj.  
Kad gledam oštru krunu  
na svetom čelu Tvom,  
tad bliže stupam trunu  
i plačem dušom svom.

Sin pravi višnjeg Boga,  
Gospodar sviju nas,  
od naroda si svoga  
poružen grdno vas.  
Pun rana, Bože, Ti si  
već nesta čara tvog,  
na križu bolno visi  
od puka prezren Bog.





GOVORI VAM SLUGA BOŽJI O. GERARD TOMO STANTIĆ

## Liječenje tijela i duše...

Uređuje i piše: o. Ante Stantić, OCD

1. "Biti u Cvijeću cvijeće" slika je kojom se naš sluga Božji služi kako bi, u konkretnosti, opisao stvarnost duhovnog kršćanskog života koju biblijskim govorom nazivamo "suobličenje Isusu Kristu". O tome je bilo govora u prethodnom prikazu.

Pošto je takvom slikom predstavio suobličenje kršćanina Kristu Isusu, o. Gerard obraća pažnju suradnji kršćanina s milošću i ukazuje na učinke, koji se stječu u nastojanju oko suobličenja Kristu, biti u "Cvijeću cvijeće".

Suradnju kršćanina predstavlja opet u slikama. Cijeli proces suradnje, suobličavanja Kristu naziva "liječenje tijela i duše". Znači, duhovni kršćanski život liječi cijeloga čovjeka: u tijelu i u duši. "Liječenje, naime obuhvaća liječenje očiju i jezika. Liječenje od sedam glavnih grijeha"(1).

"Liječenje očiju, ušiju" koje se odnosi, po svoj prilici, posebno na "liječenje tijela", treba slijediti "liječenje" duhovnih moći: "pamćenja, razuma i volje"(2).

Oba "liječenja" se ostvaruju suradnjom kršćanina s milošću koja se očituje "življenjem po vjeri, ufanju i ljubavi"(3).

Učinak pak "liječenja" putovima bogoslovnih kreposti, vjere, ufanja i ljubavi, je rast u moralnim krepostima koje pripadaju stožernim ili čudorednim krepostima, kako se to može razabrati iz Gerardovog navoda pojedinačnih kreposti koje nabraja: "Usavršava se, ističe sluga Božji, poniznost, krotkost, pravednost, mudrost, umjerenost, srčanost". Redovnici se pak istim putovima "liječenja" usavršuju u svojim zavjetima: "u čistoći, poslušnosti, siromaštvu, molitvi, redovničkom opsluživanju, i šutnji"(4).

2. Dinamizam "liječenja" putom bogoslovnih kreposti Gerard opisuje brojnim zapisima, između kojih izdvajam sljedeće: "Tri zvijezde neka ima svaki na čelu i u duši, pa ga ništa neće gušiti, jer sigurno ugodno živi: to su vjera, ufanje i ljubav"(5). "Živa vjera, pobjeda sigurna, (ona) upravlja djela"(6). "Što veću vjeru ima duša većma je s Bogom sjedinjena"(7). "Tko živi od vjere taj ne mozga nego samo Boga gleda"(8). "Vjera je raj zemaljski... gdje cvjeta najljepše cvijeće kreposti"(9). "Trebamo nam dječja vjera"(10). "Živa vjera nema mira dok prisutnome Bogu ne žrtvuje svoju volju"(11). "Ufanje: sretno trgovanje zemaljskog za nebesko"(12). "Ljubav ne oklijeva slobodnog vremena nema"(13). "Tko Te voli do rana se bori"(14). "Samo nas ljubav može Bogu milima učini-

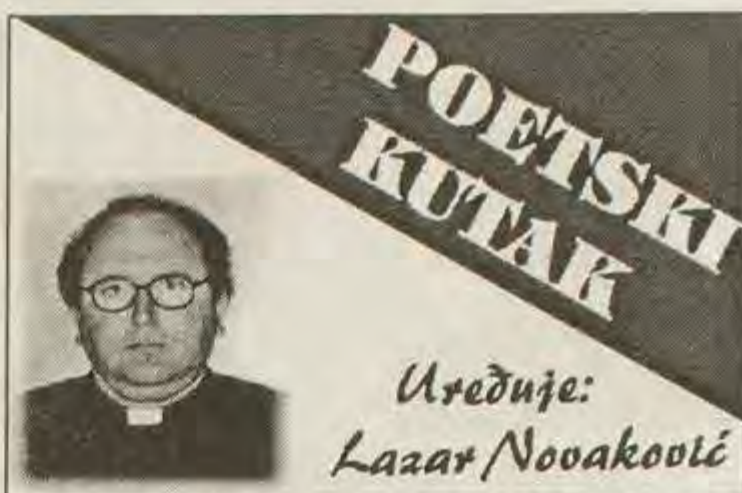
ti"(15). "Ljubav udisati, ljubav izdisati"(16).

3. Kada u svjetlu učenja Katoličke Crkve, što nam je priopćeno u "Katekizmu", o bogoslovnim krepostima, vjeri, ufanju i ljubavi, pokušavamo doznati zašto one imaju "moć liječenja", o kojoj govori naš sluga Božji, doznajemo da je to zato "jer one oživljavaju sve moralne kreposti. Bog ih ulijeva u duše vjernika da ih osposobi da djeluju kao njegova djeca i zasluže vječni život. One su zalag prisutnosti i djelovanja Duha Svetoga u moćima ljudskoga bića"(17).

Vrednujući Gerardovu predodžbu "liječenja tijela i duše" po bogoslovnim krepostima, s ovim stavovima učiteljske Crkve, uočavamo da Gerard zapravo pokazuje, u svojim zapisima, kako ostvariti to učenje Crkve u konkretnoj životnoj praksi, i koji su duhovni plodovi što bogoslovne kreposti ostvaruju u dušama koji se odaju življenju po bogoslovnim krepostima.

Praksa bogoslovnih kreposti stvara u duši sposobnost odlučnosti, opredjeljenja, ustrajnosti, u onome što je dobro: Bog sam, sjedinjenje s Njim! Značajno je zato primijetiti kako Gerard primjenjuje svoje stavove "o liječenju", na sakramentalni život kršćanina, kada piše, primjerice, o sakramentu pomirenja kako on ne bi bio samo obred. Ispovijed treba prožeti snagama bogoslovnih kreposti kako bi osposobila dušu da bude odlučna u borbi, "u liječenju" tijela i duše! "Nije dosta dušu po ispovijedi očistiti, piše on, nego moramo se na borbu odlučiti. Inače će sotona pakleni sedam duhova od sebe još gorih upotrijebiti"(18). Jamačno, želi reći, nećemo biti "izliječeni" od tjelesnih i duhovnih strasti, od "požude očiju, ušiju... od sedam glavnih grijeha, niti se opredijeliti za Boga ako ne ćemo dati mjesta bogoslovnim krepostima i onome što one znače!

1. Bilješke hrvatskim jezikom, 006630
2. Ondje
3. Ondje
4. Ondje
5. Thelogia pastoralis, 003329
6. Ondje, 002835
7. Th. past., 003329
8. Ondje, 002835
9. Ondje, 002965
10. Milosrdnost, 004876
11. Th. past., 002870
12. Ondje, 002736
13. Ondje, 003381
14. Ondje, 002879
15. Ondje, 003324
16. Ondje, 003256
17. Katekizam Katoličke Crkve, str. 474, br. 1866
18. Biser mišljenja, 004269.



Uređuje:  
Lazar Novaković

## MARIJA MATARIĆ

Rođena je 1933. u Somboru u obitelji Andrije i Katice Srilić. Gimnaziju završava u rodnom gradu a diplomira na Ekonomskom fakultetu u Subotici.

Pjesme piše u zrelih godina. Objavljuje u *Subotičkoj Danici*, *Hrvatskoj riječi* i *Zvoniku*. Zastupljena je u više zbirki *Lira naiva*. Živi u Somboru.

## GECEMANIJA

Neću zvati, neću doći  
Zovi, piši,  
Spisak.  
Hrpa, gomila riči  
poruka, odluka  
odzvanja u  
vrisak.

Vrisak tišine, usamljenosti  
bolesti, iznemoglosti  
jači od glasa  
u koncertnoj dvorani  
ali se ne čuje, sabijen  
u nutrinu ljudsku, glas  
Gecemanije.

Isuse Kriste u ove  
dane posta  
Korizme i Raspeća  
neka ljudska gecemanija  
uzrodi milošću  
iskrenog pokajanja za  
Dan Tvoga Uskrsnuća

Marija Matarić





Piše: mr. Mirko Štefković

# BIBLIJA I KRISTOLOGIJA

- prikaz dokumenta -

Ne tako davno, čitava dva dana, mnogi svjetski mediji brujali su o dokumentarnom filmu **Jamesa Camerona** i **Simche Jacobovicija** "The lost tomb of Jesus", koji je do temelja trebao uzdrmati kršćanstvo. Teze filma pozivaju se na arheološko otkriće od prije 27 godina kada je u Jeruzalemu otkrivena grobnica s početka naše ere, za koju autori smatraju da pripada Isusovoj obitelji. Ovaj film o "Izgubljenom Isusovom grobu" proizvoljno tumači spomenute arheološke nalaze na osnovu kojih želi opovrgnuti Isusovo uskrsnuće, pozivajući se na svoju znanstvenu utemeljenost. Međutim, odjek ovog filmskog dostignuća doživio je sudbinu tolikih opovrgavanja Kristova uskrsnuća iz bliže i dalje povijesti, da je već pao u zaborav.

Potaknut ovim svojevrsnim napadom na božanstvo Isusa Krista, odlučio sam, među dokumentima Svete Stolice, potražiti nešto iz područja nauka o Isusu Kristu i njegovoj utemeljenosti u Svetome pismu i Crkvenoj predaji. Izabrani dokument je plod rada Papinske biblijske komisije izdat 1984. godine.

Ovaj dokument konstatira sve veću prisutnost agnosticizma i nevjere u današnjem svijetu, ali ih ne povezuje nužno s nezainteresiranošću za osobu Isusa Krista. Ispravnost ove konstatacije potvrđuje spomenuti film i još uvijek aktualni kontraverzni **Dan Brownov** roman "Da Vinčijev kod". No, izgleda da se pitanje o Isusu pogrešno postavlja, te se u ovom dokumentu želi uputiti na važnost kristološkog istraživanja, ali i na rizike koje ono donosi. U ovom kratkom prikazu osvrnut ćemo se na drugi dio dokumenta, koji u glavnim crtama izlaže svjedočanstva Svetog pisma o iščekivanju spasitelja i Mesije. U tom dijelu evanđelje se smješta u kontekst koji mu prethodi, kako bi se potom pokazalo na koji način treba shvatiti ispunjenje tog iščekivanja i tih obećanja u Isusu Kristu.

Čitavo Sveto pismo svjedoči o Kristu. U Novom zavjetu to svjedočanstvo je izričito, a na ono starozavjetno, koje je često slikovito i posredno, poziva se i sam Isus. U Starom zavjetu Bog se očituje kao onaj koji osobno traži čovjeka, tj. izabrani narod, a ta njegova blizina i skrb, koji se na najuzvišeniji način očituju u sklopljenom savezu, tvore samu bit vjere Izraela. U svom obraćanju narodu Bog se služi različitim putovima posredovanja: kralj, svećenici, proroci, mudraci. Svi ti oblici posredovanja nisu bili u stanju stvoriti čvrsto zajedništvo čovjeka s Bogom, zato je On u svijesti svoga naroda probudio nadu u

nove posrednike: Kralj Mesija, Sluga Gospodnji, Sin čovječji. Dok je konačno ostvarenje te nade bilo smatrano sigurnim, načini njenog ostvarenja i uspostavljanje Božjeg kraljevstva ostajali su neodređeni.

Ispunjenje obećanja spasenja, po svjedočanstvima evanđelja, dogodilo se u osobi Isusa Krista. U njegovoj osobi to je kraljevstvo sada prisutno i na djelu (usp. Lk 17,21), jer on je ustvari došao ispuniti zakon i proroke, a ne dokinuti ih (usp. Mt 5,17). Djelovanje Duha nije se ograničilo da zajamči samo vjerno prenošenje, nego je ono s vremenom učinilo da se predaja o Isusovim djelima izrekne na sve bogatiji način. Ta predaja nam svjedoči kako se iz Isusova bliskog odnosa prema Bogu u njemu stvaraju naslovi, koje su Pisma pripisivala različitim posrednicima spasenja. Tako su svi naslovi, uloge i posredovanja spasenja koji se nalaze u Starom zavjetu preuzeti i objedinjeni u Isusovoj osobi. Međutim, bilo je potrebno da ih oni koji su povjerovali u njega interpretiraju na potpuno novi način. Isusovo uskrsnuće svjetlo je u kojem sve u njegovom životu i djelovanju dobiva svoje potpuno značenje. U tom uskrsnom svjetlu postupno su skupljene i zapisane Evanđeoske predaje, koje nisu tek jednostavne zbirke svega onoga što je Isus činio i naučavao, nego u sebi donose i teološke interpretacije. Sva ta svjedočanstva treba prihvatiti u njihovoj cjelovitosti kako bi poznavanje Krista, ukorijenjeno u vjeri, moglo rasti među kršćanima vjernicima. I na taj način Krist ostaje sa svojim do konca svijeta (usp. Mt 28,20), a zadaća je Crkve da, pod vodstvom Duha Svetoga i radosnoj nadi iščekivanja njegovog slavnog dolaska, istražuje misterij Krista i razlaže ga ljudima. Crkva zato razlučuje i ispituje znakove vremena, kako bi u njima prepoznala Kristovu prisutnost i djelovanje, te po njima formirala svoje svjedočko djelovanje i naviještanje Evanđelja.

Zato je za ispravno razumijevanje i poznavanje osobe Isusa Krista neophodno zajedništvo vjere s cijelom tradicijom Crkve, u čemu osobitu pažnju zavređuje utemeljiteljska predaja apostolskog i postapostolskog vremena, kada se definitivno oformio i biblijski kanon. Jedinstvo Svetoga pisma i Crkvene predaje privilegirani su prostor u kojem je moguće istinski upoznati osobu Isusa Krista, protiv koje ne idu niti tolika povijesno-arheološka istraživanja, koja zbilja traže istinu, a ne senzacije publiciteta i dobre zarade.

Hrvatske katoličke  
internet stranice (60.)

## Forumi

Internetski forumi postali su veoma popularni oblik virtualne komunikacije, od kada su se pojavili prije desetak godina. Kako su u biti tematski vezani za određene internet stranice, među njima je i više hrvatskih katoličkih foruma, koji se nalaze na različitim portalima. Među najpoznatijim hrvatskim katoličkim internet forumima su:

Forum ureda za mlade Hrvatske biskupske konferencije (HBK):

<http://forummladi.hbk.hr/>

Forum na portalu Katolici na internetu (KNI):

<http://www.katolici.org/forumi.php>

Forum Studentskog katoličkog centra (SKAC):

<http://www.skac.hr/phpBB/>

Forum internet stranice o kršćanskoj duhovnosti Tebe tražim:

<http://www.tebe-trazim.com/forum>

Forum na stranici Hrvatske salezijanske provincije:

<http://www.donbosco.hr/forum/>

Na svima njima posjetitelji, a najčešće su to mladi, mogu raspravljati najraznovrsnija vjerska pitanja, postavljati vjernička pitanja kompetentnim osobama itd. Na većini njih postoji i mogućnost chat-a, a ponegdje su na raspolaganju i blogovi. Osim ovih katoličkih foruma, postoje i drugi forumi na kojima se raspravlja i o vjerskim temama, pa tako i katoličkim, ali nerijetko znaju biti ispod razine osnovne komunikacije, elementarnoga poznavanja teme i sl.

s. b.



Piše: dr. Andrija Kopilović

**18. 03. 2007.**

## ČETVRTA KORIZMENA NEDJELJA

*Jš 5,9-12; Ps 34,2-3,4-5.6-7; 2 Kor 5,17-21;  
Lk 15,1-3.11-32*

### Kušajte i vidite kako je dobar Gospodin!

Bogoslužje ove nedjelje pruža nam iskustvo susreta s Bogom i to u jednoj osobitoj okolnosti, na gozbi. Stoga Crkva danas slavi Boga psalmom 34. koji nas podsjeća na blagoslivljanje i slavljenje Boga radi velikih djela njegovih, ali djela koja smo iskusili. Čovjek vjeruje i vjera ga opravdava, ali Bog na putu vjere daje i milost da iskusimo njegovu dobrotu, njegovu blizinu i stoga uvijek i u svakoj okolnosti treba blagoslivljati Boga, osobito onda kada nam podari iskustvo iz kojega srce kliče i duša ga veliča. Zato psalmist i poziva: "Neka se Gospodinom duša moja hvali, neka čuju svi", jer hvaliti i slaviti je naše poslanje, dapače to je poziv drugima da se pridruže našem doživljaju, našem hvaljenju i našoj zahvali jer se dogodilo nešto što je našu vjeru učvrstilo, što je našu vjeru produbilo kako bismo ga mogli slaviti kao oni koji imaju iskustvo da su jadnici, grešnici, ali također da je poniznost urodila plodom. Psalmist kaže: "Eto, jadnik vapi, a Gospodin ga čuje, izbavlja ga iz svih tjeskoba." Tako zapravo pohvala i slavljenje Boga bivaju istovremeno i molitva koja je uvijek uslišana jer je najjača molitva hvalbena, a ona nas i oslobađa i izbavlja iz svih tjeskoba.

**25. 03. 2007.**

## PETA KORIZMENA NEDJELJA

*Iz 43,16-21; Ps 126,1-6; Fil 3,8-14;  
Iv 8,1-11*

### Velika nam djela učini Gospodin: opet smo radosni

Približavamo se otajstvu Kristove muke. No, prije nego je Isus ušao u Jeruzalem u svojoj slavi, on još poučava ali ovaj puta njegovo učenje pomalo i ljuti njegove protivnike. U psalmu koji danas Crkva moli je u stvari jedan veliki obrat - spoznaja o velikim djelima koja nam učini Gospodin i stoga je razlogom da budemo zahvalni i radosni. Naime, grijeh je stanje progonstva, a progonstvo je u starom zavjetu bilo uvijek radi toga što je to bila kazna i upozorenje zbog grijeha. Isus je došao da nas upravo od tog progonstva, izgnanstva i grijeha oslobodi. Izabrani narod je išao u progonstvo plačući. Već je bio pokajnički raspoložen kada ga je zadesila tjeskoba što je Bog svoju prijetnju održao kao i svaki puta što održi svoju riječ. Zato je povratak iz ropstva i oslobođenje najdublji razlog radosti. Jednostavno ljudi koji promatraju to oslobođenje i tu radost, sami priznaju: "Silna im djela učini Gospodin" i "Velika nam djela učini Gospodin" - ponavljaju Izraelci i stoga su radosni. Radost je i molitva da Gospodin vrati i ostale, zalutale, one koji su ostali i dalje u verigama ropstva, kao žena koju Isus oslobađa krivice. Tako i mi u psalmu molimo za sve, a napose za obraćenje: "Vrati Gospodine sužnjeve naše k'o potoke negepske, jer oni koji siju u suzama žanju u pjesmi." Želimo stoga moliti da bismo želi u pjesmi.

**1. 04. 2007. - CVJETNICA**

*Iz 50,4-7; Ps 22,8-9.17-20.23-24; Fil 2,6-11;  
Lk 22,8-9.17-18a.19-20.23-24*

### Bože moj, Bože moj, zašto si me ostavio?

Nedjelja je muke. Isus je u ovom današnjem bogoslužju onaj koji je jednak u navještanju i jednak u žrtvi. To je jedina nedjelja kada se navještanje riječi o muci i smrti ponavlja i u činu prikazanja u euharistiji. Nedjelja muke pred nas stavlja Isusa, a vrlo davno, već u psalmu 22., zapisana je proročka riječ u detaljima o njegovoj muci što ga Crkva danas u liturgiji moli. U 22. psalmu osjeća se tjeskoba razapetog Mesije, ne onakvoga kakvog su ga očekivali, nego onakvog kako mu je Bog darovao da kroz muku i smrt uđe u svoju slavu. Oko njega je po riječima psalmiste mnoštvo koje mu se ruga: "Uzdao se u Gospodina, neka ga izbavi, neka ga spasi ako mu je omililo" - citiraju taj psalam i ne znajući da je ono proroštvo koje spašava. Dok se Isus obraća Ocu upitom "Bože moj, Bože moj, zašto si me ostavio", nije njegova vjera malaksala, niti pouzdanje splasnulo, nego je pokazao svima nama, da je Bog s nama i onda kada ga ne osjećamo, jer Bog nas ne može napustiti, mada se čini kao da ga nema: "Jer ga opkolio čopor pasa, rulja ga zločinačka okružuje, probodoše mu ruke i noge, razdijeliše haljine njegove." Tako je današnji psalam potresan. I na koncu, poruka psalma: "A ja ću braći svojoj navješćivati ime tvoje, hvalit ću te usred zbora." Dakle, vapimo i slavimo Boga s psalmistom i u napuštenosti jer Bog je samo prividno odsutan.

**8. 04. 2007. - USKRS**

*Dj 10,34.37-43; Ps 118,1-2.16-17.22-23 Kol 3,1-4; 1 Kor 5,6-8;  
Iv 20,1-9*

### Aleluja! Aleluja! Aleluja!

Uskrs je! Nakon što smo u Korizmi izostavljali poklik s pjesmom "Aleluja", koja je najpoznatiji poklik Bogu u čast u Starom zavjetu, ona se najednput u noćnom bdijenju ponavlja tri puta. Pjevajući, kličući i zahvaljujući. Aleluja znači hvalite Gospodina, a nakon toga slijedi najpoznatiji hvalbeni psalam 118. koji je upravo uskrsni radi toga što sažima svu povijest spasenja, kako Staroga tako i Novog zavjeta. Kulminira u zahvali Bogu za njegova velika djela. Najveće djelo nakon stvaranja je novo stvaranje, a to je uskrsnuće Isusa Krista, a po njemu - "uskrsloj glavi" - i naše uskrsnuće. Stoga pjevamo "Zahvaljujte Gospodinu jer je dobar - vječna je ljubav njegova". Bila je vječna uvijek jer je Bog vječan, ali je u uskrsnom Isusu Kristu ta vječna ljubav postala "vrata vječnosti" za sve. Zato se ponavlja "Gospodin je onaj koji je uzdigao Isusa Krista desnicom svojom, a u njemu smo i mi uzdignuti. Najveća proslava Boga je upravo očitovana u stvaranju novog Adama koje je uskrsnućem dovršeno. Uskrs za nas jest dan preobraženja, dan i temelj nade vječnoga života, ali i poziv na posebno poslanje: kazivati djela Gospodnja. Stoga s naših usana neka nikada ne prestane poklik "Aleluja, hvalite Gospodina!" jer se stalno očituju djela njegova koja smo mi dužni razglašavati. A pobjeda se očituje u činjenici: "Kamen koji odbaciše graditelji postade kamen zaglavni", to je Božje djelo koje se dogodilo pred očima našim.



# Korizma - sedam Isusovih riječi s križa

Tekst: [www.katolici.org](http://www.katolici.org)



## OČE, OPROSTI IM JER NE ZNAJU ŠTO ČINE!

(Lk 23,34)

Isuse, pomoz mi da razmišljajući o ovim tvojim riječima uđem u prostore tvoje božanske ljubavi. Danas želim proniknuti u tvoj način razmišljanja i preuzeti tvoj mentalitet, koji je toliko drukčiji od mog ljudskog shvaćanja. Promatrajući te kako na križu moliš za svoje neprijatelje i opraštaš

im, usuđujem se zamoliti te da i mene naučiš praštanju, toj božanskoj osobini po kojoj ti se mogu najviše približiti.

Otkako sam bolesna, često sam usamljena i izdvojena od drugih. Ti znaš da ima članova moje obitelji i prijatelja koji su me u ovim teškim trenucima iznevjerili i napustili. Neću ti skrivati, razočarana sam i teško mi pada njihovo ponašanje. Ne mogu reći da me to ne boli, da sam "iznad" toga. Hrabri me što znam da je i tebe boljelo kad su te prijatelji napustili i izdali, i što znam da pred tobom ne moram glumiti heroja. Zato ti priznajem sve ono što me ranilo i povrijedilo, svaku nepravdu, uvredu, napuštenost i zanemarenost.

Ali Isuse, ti me pozivaš da zajedno odemo korak dalje. Ne želiš da ostanem zarobljena u tim osjećajima, u ranjenosti. Ne želiš da mnome vlada želja da uzvratim na isti način. Želiš da s tobom uđem u prostore slobode, čija se vrata nazivaju praštanje. Pomoz mi da hrabro učinim taj korak s tobom. Pomoz mi da zajedno s tobom izgovorim one božanske riječi kojima si s križa molio za one koji su te razapeli: "Oče, oprost im jer ne znaju što čine!" Ja te molim, Gospodine, pomoz mi da ne osuđujem one koji su me napustili u nevolji, i da ih shvatim. Možda ne znaju kako da mi pomognu ili nemaju snage sa mnom podijeliti patnju. Blagoslovi ih i oprost im, te pomoz meni da im i ja oprostim! Udijeli mi milost da im, ako ikada budu u kakvoj potrebi, pomognem koliko god budem mogla, ne pamteći zlo.



## DANAS ĆEŠ BITI SA MNOM U RAJU! (Lk 23,43)

Isuse, hvala ti na riječima koje si prije svoje smrti uputio razbojniku. Pomoz mi da proniknem u tajnu božanske ljubavi po kojoj je prvi u raj ušao jedan razbojnik! Taj radnik posljednjega sata - posljednje minute! - jednom svojom rečenicom, jednim vapajem i uzdizanjem srca prema tebi doseže kraljevstvo nebesko koje ostaje neuhvatljivo toliko prije i poslije njega. Što mi

želiš poručiti ovim svojim riječima, Isuse?

Da u tvome kraljevstvu vladaju druga pravila. Da nije važno što i koliko činim, nego s koliko ljubavi. Da iz bolesničke postelje mogu strpljivošću učiniti više za spas duša nego radeći od jutra do mraka bez ljubavi. Da onaj tko je u ljudskim očima bezvrijedan i beskoristan može u tvome kraljevstvu biti najveći. Da ne osuđujem druge, jer ne poznajem njihovo srce. Da ne očajavam kad mi se čini da sam daleko od tebe i da te nisam vrijedna, jer me jednom svojom riječju možeš spasiti. Da jedna sekunda čiste ljubavi vrijedi više nego čitav život mlakosti. Da me i nakon grješnog

života možeš pozvati u svoje kraljevstvo ako te u času svoje smrti zazovem. Da ne čekam taj zadnji čas, nego da ti se obratim već danas.



## ŽENO, EVO TI SINA! EVO TI MAJKE! (Iv 16,26)

Isuse, prije svoje smrti dao si mi veliki dar: svoju majku. I još više, mene si povjerio njezinoj majčinskoj brizi i zaštiti. Kakav je moj odnos prema tvojoj i mojoj majci Mariji? Koliko je zapravo poznajem? Želim na trenutak zastati pod križem i promotriti je u ovome trenutku dok joj mač probada dušu, onaj mač boli koji je naslutio

starac Šimun u Hramu još tridesetak godina prije (Lk 2,35).

Evangelja je prate od Navještenja, kad joj je anđeo dao do znanja da će postati majkom Spasiteljevom - tvojom majkom - do ovoga trenutka kad postaje majkom Crkve - i mojom majkom. Oba ta trenutka njezina života, kao i oni manje ili više skroviti trenuci između te dvije točke, odvijaju se pod znakom majčinstva. Najprije tjelesnoga, a zatim duhovnoga. I ona, premda Bezgrešna i Milosti Puna, morala je tu rasti. I ako se katkad pitam zašto moj duhovni rast mora biti popraćen kušnjama i trpljenjem, kažeš mi: Evo ti majke. Pogledaj nju. Nije li ona morala trpjeti i kročiti u nepoznato vođena čistom vjerom, da bi od nazaretske djevice postala Kraljicom Neba? Iako je bila oslobođena istočnoga grijeha, tko kaže da joj je bilo lako?

Isuse, molim te da me danas oslobodiš iskrivljene slike o tvojoj majci. Pomoz mi da shvatim i prihvatim njezinu ulogu u povijesti spasenja. Daj mi da prepoznam što je njezino DA značilo za moj život i moje spasenje. Oslobodi me svake sladunjavosti i sentimentalnosti vezane uz nju, kako bih mogla realno promatrati njezin život i svoj život. Daj mi da promatrajući nju shvatim što je prava vjera i predanje u Božju volju. Nauči me da je nasljedujem u njezinoj poslušnosti prema Ocu. Ohrabri me da se redovito utječem njezinoj zaštiti i zagovoru kako bi me vodila sve dublje u zajedništvo s tobom. Pomoz mi da od nje naučim što je srž svakog majčinstva, tjelesnog i duhovnog: služenje tebi u bližnjemu.



## BOŽE MOJ, BOŽE MOJ, ZAŠTO SI ME OSTAVIO?

(Mt 27,46 Mk 15,34)

Isuse, zar ti - ostavljen od Boga? Zar Bog koji je po proroku rekao svakome od nas: "Može li žena zaboravit svoje dojenče, ne imat sućuti za čedo utrobe svoje? Pa kad bi koja i zaboravila, ja tebe zaboravit neću? (Iz 49,15), zar da on napusti tebe, svoga Sina, Ljubljenoga, u kojemu mu je sva milina (Mt 3,17)" Da si bio napušten od ljudi, to

razumijem. Ali od Boga?! Ti koji si sam Bog, i jedno s Ocem (Iv 10,30).

A ipak, upravo si se tako doživio u onome trenutku na križu. Ostavljen od ljudi i od nebeskog Oca, potpuno sam. To je bila najdublja dubina patnje, muka s kojom se tjelesno trpljenje ne može usporediti. Što te u tome trenutku odijelilo od Oca, s kojim si isto-



bitan i u čiju si volju bio predan od prvog do posljednjeg daha svoga zemaljskog života? Nije li to - kao što su se upitali učenici - moglo biti i drukčije? Nije li moglo i bez toga?

Uviđam, Isuse, da si morao i to doživjeti, radi moga spase-nja. Spustio si se i u taj mračni ponor radi naš ljudi. Jer, ponijevši na svojim leđima grijeh svijeta, nisi mogao zaobići tu strahovitu posljedicu grijeha: potpunu odijeljenost od Boga. Tvoja ljubav prema nama nije poznavala "elegantnog" rješenja problema, nije se željela poslužiti prečacem. Ljubio si do kraja.

Hvala ti, Isuse, na takvoj ljubavi. Hvala ti na tajni Otkupljenja koju, evo, jedva dohvaćam svojim razumom. Hvala ti što si na križu platio cijenu mojih grijeha i stekao mi spasenje. Molim te za sve one trenutke kad se i ja osjećam napuštenom od Boga, da ne upadnem u očaj nego da se sjetim da me i u tome razumiješ, da si i to doživio prije mene. Daj mi milost da se u takvim trenucima sjetim da si mi uvijek blizu, da me nikad ne napuštaš. Daj mi razumijevanja za sve ljude koji se osjećaju napuštenima od Boga i pomoz mi da im u taj ponor donesem tračak tvoje blizine.



### ŽEDAN SAM. (Iv 19,28)

Isuse, ovim svojim riječima podsjećaš me da si ne samo pravi Bog, nego i pravi čovjek. Za svoga zemaljskog života bio si mi u svemu sličan, osim u grijehu. Znao si biti umoran, žedan, gladan, žalostan, razočaran... kao i ja. Ništa ljudsko nije ti bilo strano. Nisi bio imun na bol i patnju svakodnevnoga života. Tvoja muka na križu nije bila ublažena tvojom božanskom naravi.

Hvala ti, Isuse, što me pozivaš da u tvome čovještvu prihvatim sebe kao čovjeka: kao duh, dušu i tijelo. Pomoz mi da prihvatim svoje tijelo sa svim njegovim ograničenjima i svim patnjama koje mi zadaje bolest. Pomoz mi da upoznam kako je lijepo biti čovjekom i shvatim da je upravo to ono što Otac od mene traži - ni manje, ali ni više. Nije me stvorio životinjom, ali ni anđelom. Daj mi da upoznam sebe u toj istini i da, nasljeđujući tebe, doznam onu puninu svoga čovještva koju mi je Otac namijenio od početka.

A zatim mi u srce usadi onu duhovnu žeđ kojom si na križu žudio za Ocem i za mojim spasenjem. Daj mi da te uvijek čista srca tražim, i da te tražeći nalazim. Pomoz mi da svima onima koji žedaju za tobom pokažem put prema tebi, nositelju vode života.



### DOVRŠENO JE! (Iv 19,30)

Isuse, hvala ti što si izdržao do kraja. Ispunio si Očevu volju u potpunosti. Ovim me riječima učiš strpljivosti i izdržljivosti koja mi tako često nedostaje. U bolesti se tako često pitam: koliko još? Dokle moram trpjeti i kad će sve to proći? U trenucima duhovne utjehe, puna sam obećanja i dobrih odluka, ali kad naiđu kušnje brzo se pokolebam i malakšem. Jedan dan još i mogu

strpljivo trpjeti, možda čak i koji tjedan. Već si umišljam da sam

snažna, na putu svetosti! Ali kad se tjedni pretvore u mjeseci, a mjeseci u godine, koji čovjek može izdržati bez tvoje pomoći? Tu ću tek upoznati sebe i svoju slabost, ali ne zato da me ta spoznaja utuče, nego da se naučim pravoj poniznosti koja se u svemu oslanja na tebe i ne drži puno do svojih zasluga. Na tom ćeš mi putu pokazati što znače one riječi sv. Pavla: "Kad sam slab, onda sam jak."

Potrebna mi je, Isuse, tvoja snaga i tvoja ustrajnost. Ulij u moje srce vjeru da me Duh tvoj Sveti vodi i upravlja mojim životom. Daruj mi povjerenje u nebeskoga Oca, da on u svemu na dobro surađuje s onima koji ga ljube. Daj mi da osjetim sigurnost u tvoju ljubav i u to da me nećeš kušati preko mojih mogućnosti. Pomoz mi da povjerujem da ćeš mi dati snage upravo u onome trenutku kad mi bude potrebna i onoliko koliko mi bude trebalo. Nadopuni, Gospodine, moje trpljenje strpljivošću, kako bi ono urodilo plodovima mira i radosti. Daj mi da s vedrinom prihvatim sve ono što moram proći da bi se u svemu izvršila volja Očeva. Gospodine, dovrši što si počeo za mene! U tebe se, Gospodine, uzdam. Djelo ruku svojih ne zapusti!



### OČE, U RUKU TVOJE PREDAJEM DUH SVOJ!

(Lk 23,46)

Opažam, Isuse, da tvoj prvi i zadnji zaziv s križa počinje riječju "Oče". Otac te poslao, došao si ispuniti njegovu volju, u njegov se zagrljaj vraćaš. Čitav je tvoj zemaljski život bio pod znakom onoga "Jelo je moje vršiti volju onoga koji me poslao" (Iv 4,34) - time si se hranio i jačao, to ti je bilo vazda pred očima. Na odlasku si rekao da ideš k Ocu

pripraviti nam mjesto. Ti si put do Oca i nitko ne dolazi Ocu osim po tebi. Ti si u Ocu i Otac u tebi, ti i Otac jedno ste. Sve počinje i završava s Ocem, on je početak i svršetak svega. U njemu je počeo i moj život, u njemu će se i nastaviti u vječnosti.

Kakvog si mi Oca došao objaviti? Je li on strogi sudac koji jedva čeka da pogriješim, pa da me kazni? Je li on netko pred čijom se srdžbom moram skrivati? Je li netko tko će mi, ako mu se povjerim, navaliti teško breme pod kojim ću se srušiti? Isuse, to nije tvoj i moj nebeski Otac. Otac kojega mi ti objavljuješ sama je dobrota i nježnost, prepun je milosrđa i jedva čeka da mu se obratim kako bi me mogao obasuti svojim blagoslovom i svojom ljubavlju. Otac je to koji bdije nada mnom, veseli mi se, čezne za prijateljstvom sa mnom. Nije ravnodušan, prati me budnim okom punim skrbi i pažnje. Voli me i kad sam grješna, ne napušta me kad se udaljim od njega. Uvijek je tu i čeka da mu se vratim. Bez puno riječi prima me u svoj zagrljaj i sve oprašta.

Hvala ti, Isuse, što mi pokazuješ Oca. Hvala ti što me oslobađaš iskrivljene slike o njemu. Ali zašto još uvijek u mom srcu postoji tračak nepovjerenja prema Ocu? Ti ni na križu nisi izgubio povjerenje u njegovu ljubav, nego mu u potpunom predanju povjeravaš svoj posljednji dah. Odakle u meni taj strah, sumnja? Isuse, želim se danas od tebe naučiti povjerenju u Oca. Želim to od tebe izmoliti. Želim da ove tvoje riječi - Oče, u tvoje ruke predajem duh svoj! - postanu moja svakodnevna molitva, ne samo za trenutak moje smrti, nego za čitav moj život.

Oče, u tvoje ruke predajem duh svoj, svoju dušu i tijelo, čitavu sebe. Predajem ti sve što jesam i sve što imam. Predajem ti svoju prošlost, svoju sadašnjost i budućnost. Predajem ti svoje zdravlje i svoje spasenje, svoj sadašnji život i svoj vječni život. U tvoje ruke, Oče, predajem i sve ljude, s povjerenjem djeteta koje zna da ga Otac bezuvjetno i neizmjerljivo ljubi. U tvoje ruke, Oče!



Uređuju: Vinko Cvijin i Gabrijel Lukač

## DAR APOSTOLSKOG NUNCIJA

Apostolski nunciji predstavljaju Svetog oca papu u pojedinim državama, a zatim im je zadaća da tumače i brane prava Vatikana u onoj sredini, gdje su postavljeni.

Apostolski nunciji uvijek su posvećivali posebnu pažnju, podržavali i po mogućnosti i posjećivali naše sjemenište i školu. Sadašnji nuncij **mons. Eugenio Sbarbaro** već je niz godina u našoj državi. Bio je nekoliko puta u Subotici i u našem zavodu. Prije dvije godine predvodio je svečanu svetu misu na dan sv. Pavla apostola. Tom prigodom je više upoznao naš život i rad, ali je vidio i naše potrebe. Početkom ožujka gosp. rektor **Josip Miocs** dobio je poziv od apostolskog nuncija da ga posjeti u Beogradu. Tada je bilo razgovora o školi, o sjemeništu i o potrebama naše institucije kako bi bolje funkcionirala. Nakon razgovora nuncij nam je darovao telefax i vrijedne knjige i obećao je daljnju duhovnu i moralnu podršku.



## POKLADE ILI FAŠNIK

Učenici Paulinuma su se žarko pripremali za poklade, međutim gripa je pokvarila slavlje te je gospodin rektor J. Miocs odlučio pustiti nas kući kako bismo ozdravili i u obiteljskom raspoloženju proslavili fašnik. Sigurno je da će nam ovogodišnje poklade ostati u sjećanju.

## POSJET BISKUPA DŽUDŽARA

Za vjernike grkokatolike u bivšoj Jugoslaviji postojala je jedna biskupija (eparhija) sa sjedištem u Križevcima. Prije 3 godine od te biskupije Sveta Stolica je ustanovila novu biskupiju pod nazivom Apostolski egzarat za SCG sa sjedištem u Ruskom Krsturu. Novi apostolski egzarat **mons. dr. Đuro Džudžar** već nam je bio nekoliko puta u gostima, no uvijek samo na kratko vrijeme. Koncem veljače došao nam je u goste i susreo se sa svima nama, održao je homiliju i podijelio svoj biskupski blagoslov, zatim je razgovarao s pitomcima svoje biskupije, a na koncu je sudjelovao sa svima nama na zajedničkom agapeu.



## PEPELJANJE U SJEMENIŠTU

Pepelnica ili Čista srijeda označava početak korizmenog vremena. To je vrijeme pokore, razmišljanja i posta, koje nas priprema za Kristovo uskrsnuće. Pepeljanje se koristi od davnina. Kršćani koji su počinili teške grijeh, javno su izvršavali svoju pokoru. Nekada je na Čistu srijedu biskup blagoslivljao marame za



glavu, te ih je posuo pepelom i te marame je pokornik trebao nositi 40 dana. Pepeo simbolizira pokoru i kajanje, također nas podsjeća da je Bog velikodušan i milosrdan onima koji mu se obraćaju pokorna srca. Njegovo Božansko milosrđe je posebno izraženo tijekom korizmenog vremena, kada čovjek čini pokoru. Pepelnicu smo i mi u sjemeništu započeli rano ujutro, kada je naš gosp. rektor održao svetu misu, te je blagoslovio pepeo i posipao nas uz riječi "Sjeti se čovječe da si prah, i da ćeš se u prah pretvoriti." Tako smo i mi počeli korizmeno vrijeme uz pokoru, molitvu i post. I sama nas Crkva poziva i traži milosrđe tijekom cijele Korizme, da se odrekemo od onoga što nam je suvišno, da budemo bolji prema braći u zajednici, da se više molimo i činimo dobra djela.

## NAĐENI SU POČINITELJI

Prije mjesec dana našu školu je obradovala vijest da je policija pronašla provalnike koji su pokrali našu kompjutorsku dvoranu. Mladi počinitelji su priznali da su osim naše škole pokrali još nekoliko ustanova. Nama su samo djelimično vraćene stvari, možda ni četvrtina, ali mi se tomu jako radujemo. Zahvaljujemo inspektoru i policiji na uloženom trudu.





Uređuje i piše: s. Blaženka Rudić

## ODGOJ DUHOVNIH ZVANJA U MISIJAMA

- Crkvena zajednica je potpuna i sposobna za samostalno življenje vjere kad ima vlastite službenike spasenja
- Čitava zajednica treba moliti, prihvatiti i podržati domaća duhovna zvanja
- Odgoj budućih svećenika bitno je određen prilikama mjesta i vremena buduće službe

Osnivanje mjesne Crkve u nekom misijskom području nema samo za cilj unutarnje uređenje zajednice koja bi djelovala samim tim što postoji. Zajednica vjernika je sazvana i poslana da i nekrštenim sugrađanima Krista navijesti riječima i pomogne im da Krista potpuno prihvate. Da bi se zasadila Crkva u nekom narodu ili skupini i da bi rasla kršćanska zajednica potrebne su joj različite službe. Tu spadaju službe svećenika, đakona i katehista. Misijsko djelovanje ide za tim da potakne i probudi duhovna zvanja u samoj mjesnoj Crkvi, koja treba takva zvanja i službe prihvatiti i podržati. Neizostavnu zadaću u vjerničkoj zajednici imaju redovnici i redovnice, koji molitvom i radom pridonose da se Kristovo kraljevstvo u dušama ukorijeni i ojača. (usp. AG 15)

### Domaća duhovna zvanja

"S velikom radošću zahvaljuje Crkva za neprocjenjivi dar svećeničkog zvanja što ga je Bog udijelio tolikim mladima među narodima koji su se nedavno obratili Kristu. U svakom naime ljudskom društvu Crkva pušta dublje korijenje kada različite zajednice vjernika imaju vlastite službenike spasa u redu biskupa, prezbitera i đakona, neke između svojih članova. Oni služe svojoj braći tako da nove Crkve pomalo steknu dijecezansko uređenje s vlastitim klerom." (AG 16)

Odgoj i naobrazba svećenika uređeni su općim propisima Crkve. Međutim, tolika je razlika između pojedinih naroda i krajeva da se prepušta biskupskim konferencijama da uvedu posebne odredbe o odgoju svećenika, da bi taj odgoj bio u skladu s pastoralnim potrebama pojedinih krajeva gdje će oni vršiti svoju službu.

U prvom redu budućí svećenici trebaju steći temeljitu duhovnu, teološku i pastoralnu naobrazbu, usvojiti duh Evanđelja kako bi svjedočili primjerom evanđeoskog života. Trebaju upoznati

misterij Crkve te steći i njegovati ljubav prema njoj i biti spremni staviti se u službu svojoj braći. Odgajat će se u duhu predanja, suradnje i zajedništva koje se očituje u prianjanju uz mjesnog biskupa.

Svećenici su službenici spasa svojoj braći. Naum Božjeg spasenja izložen je u Svetom pismu, a ostvaruje se kroz liturgiju. Opći zahtjevi svećeničke naobrazbe i krajevni propisi pojedinih Crkava neka se pridonose boljem razumijevanju načina mišljenja i djelovanja vlastitog naroda. Svećenički kandidati neka budu spremni izoštranim duhom prosuđivati kulturu svoga naroda kako bi mogli uočiti veze koje postoje između religije njihova naroda i kršćanstva.

Treba voditi računa o pastoralnim potrebama i prilikama u kojima će djelovati budući svećenici. Oni neka dobro



prouče povijest, svrhu i način misijskog rada Crkve, zatim osobito socijalne, ekonomske i kulturne prilike svoga naroda. Neka se odgajaju u duhu ekumenizma i iskrenog dijaloga s nekršćanima. Sve ovo iziskuje da se odgoj i naobrazba budućih svećenika odvija u bliskom suživljavanju sa sredinom iz koje su potekli i u kojoj će djelovati.

Također je potrebno voditi računa da se odaberu sposobni svećenici koji će se poslati na viša učilišta i tako steći potrebno znanje da mogu vršiti i zahtjevnije crkvene službe u mjesnoj Crkvi. Crkva preporuča da se prema potrebi obnovi red stalnog đakonata kao trajan životni stalež. (usp. AG 16)

### Godišnja skupština Papinskih misijskih djela (PMD) za Hrvatsku

U Novigradu u Istri održana je od 7. do 9. veljače godišnja skupština PMD za Hrvatsku. Sudjelovali su dr. Milan Špehar, nacionalni upravitelj PMD, i upravitelji biskupijskih misijskih ureda u Hrvatskoj. Na skupštini su iznesena izvješća biskupijskih predstavnika iz kojih se moglo vidjeti kako je različita misijska svijest i zauzetost za misije. Ravnatelj dr. Špehar je iznio da je prva i najteža zadaća trajno animiranje vjernika i odgoj za misijski duh, što obuhvaća: buđenje misijskih zvanja, molitvu za misije, materijalnu pomoć i trajnu suradnju s misionarima.

Posebna pozornost se posvetila činjenici da sve više vjernika laika žele ići u misije, te im treba omogućiti valjanu pripremu i materijalna sredstva za boravak u misijama. Zatim se raspravljalo o Djelu sv. Petra apostola koje se brine za odgoj domaćih zvanja u misijskim područjima. Utvrđeni su načini i mogućnosti te se očekuje zaživljavanje toga Djela i u Hrvatskoj. Također se razgovaralo o ustanovljenju Papinske misijske zajednice u koju bi ušli, kako je to uobičajeno po cijelom svijetu, svećenici, redovnici i redovnice i vjeroučitelji koji su prvi i ključni misijski animatori.

### Statut i priručnik PMD na hrvatskom jeziku

Početkom veljače objavljen je na hrvatskom jeziku novi Statut i nacrt Priručnika Papinskih misijskih djela. Pripremile su ih i zajedno izdale Nacionalna uprava PMD Republike Hrvatske i Nacionalna uprava PMD Bosne i Hercegovine. Statut i Priručnik su dokumenti po kojima se ravna cjelokupno ustrojstvo Papinskih misijskih djela, kako na razini opće Crkve tako i na području svake pojedine nacionalne uprave PMD. Statut pruža pravni temelj za PMD i kvalificira ih kao "papinska" te im pruža jamstvo crkvenog autoriteta. Isto tako definira njihovu pravnu strukturu, njihove ciljeve i njihov angažman u misiji Crkve.





BLAŽENA MARIJA DJEVICA BOGORODICA  
U OTAJSTVU KRISTA I CRKVE (LG VIII.)

# Marija i obnova Crkve (1)

Piše: mr. Mato Miloš, OCD

Na svetkovinu Bezgrešnog Začeca Blažene Djevice Marije, 8. prosinca 1965. u bazilici sv. Petra u Rimu, svečanom misom kojoj je predsjedao papa Pavao VI., završen je II. vatikanski ekumenski koncil. O 40. godišnjici II. vatikanskog koncila mnogo se govorilo na crkvenim skupovima i pisalo u našim tiskovinama. Naš katolički časopis ZVONIK pisao je i pratio svu pokoncilsku obnovu Crkve. Želja je naše Subotičke biskupije, koja je dio sveopće katoličke Crkve, i našega Zvonika, da svjesnim proučavanjem i vjerničkom poučljivošću upoznajemo slovo i duh, izričite nauke i ključna usmjerenja II. vatikanskog koncila, i posvećujemo zadaće koje Crkva, a u Crkvi i mi imamo prema suvremenom svijetu. Prošlih smo godina u Zvoniku obrađivali dogmatsku konstituciju o Crkvi "Lumen Gentium" ("Svjetlo Naroda"), koju završavamo njezinim VIII. poglavljem što nosi naslov "Blažena Marija Djevica Bogorodica u Otajstvu Krista i Crkve". Naš hrvatski narod je diljem svijeta poznat po svome čašćenju presvete Bogorodice Marije, Isusove Majke, koju nazivamo "Kraljicom Hrvata". Marijin će se pobožnik osjetiti nadahnutim i oduševljenim da stekne koncilski mentalitet, da postane koncilski čovjek-vjernik.

Ponajprije se želimo izjasniti o trajnom značenju II. vatikanskog, ekumenskog koncila. Kao što Koncil nije savržan u samim svojim dokumentima, tako se ni ne završuje njihovim provedbama koje su u godinama nakon Koncila poduzete. Potrebno nam je svima, svim marom promicati izvršavanje dekreta i smjerodavnih normi tog sveopćeg Sabora. U tome ćemo ponajprije nastojati oko snažnijeg koncilskog mentaliteta. Potrebno je prije svega da se duhovi usklade s Koncilom, da se razvijaju one vrednote što se u njemu još skrivaju. Potrebno je da se ono plodovito sjemenje što su ga Oci ekumenskog koncila, hraneći se Božjom riječi, u dobru zemlju posijali, dovede do pune vjerničke zrelosti. Koncil je otvorio novu eru produbljenja poznavanja čovjeka, njegovih radosti i nada, njegovih žalosti i tjeskoba, kako tvrde prve riječi pastoralne konstitucije "Gaudium et spes", ("Radost i nada"). Crkva je svjesna svog velikog dostojanstva i veličanstvenog poziva u Kristu, stoga želi i hoće ići u susret čo-

vjeku. "Koncil je aktualan i naša je dužnost ne samo komemorirati ga, nego ga proučavati i provoditi" (kardinal Bozanić, *Glas koncila* 18. prosinca 2005.). Svi mi, od hijerarhije do svakog najmanjeg člana Božjega naroda, imamo zadaću "probuditi žar koncilskih godina i generacija", kako reče dr. Tenšek u istom broju *Glasa Koncila*.

Koncilski papa Pavao VI. nakon proglašenja dogmatske konstitucije "Lumen Gentium" ("Svjetlo naroda") 21. studenoga 1964. godine, u svečanoj propovijedi mise, u bazilici sv. Petra, ovako progovara o Mariji Majci Crkve: "Ne možemo a da se iskrene i zahvalne duše, kako to dolikuje sinovima, ne obratimo i blaženoj Djevici Mariji. U njoj rado gledamo zaštitnicu ovog Koncila, svjedokinju svojih poslova i ljubaznu savjetnicu." Papa Pavao VI. zatim izlaže svoju misao o značenju VIII. poglavlja o Mariji u otajstvu Krista i Crkve u konstituciji (LG): "Crkva se naime ne iscrpljuje samo u hijerarhijskom poretku, svetoj liturgiji, sakramentima, ustrojstvu svojih institucija. Njezina najdublja snaga i oznaka te osobito vrelo njezine djelotvornosti kojom ljude posvećuje nalazi se u njezinoj otajstvenoj povezanosti s Kristom. A tu povezanost ne možemo odmisлити od One koja je Majka Utjelovljene Riječi i koju je Krist sebi najtješnje pridružio za ostvarenje našega spasenja. Stoga je spoznaja istinske katoličke nauke o blaženoj Djevici Mariji uvijek djelotvorna pomoć da se pravo shvati i živi, misterij Krista i Crkve." Isti papa proglašava Mariju Majkom Crkve, sa željom da se tim naslovom izričito naglasi "majčinska uloga koju Djevica Marija vrši u kršćanskom narodu (...) Ona koja nam je jednoć darovala Isusa, vrelo nebeske milosti, ne može a da svojom majčinskom pomoću ne bude uz Crkvu, osobito sada kada Crkva, Zaručnica Kristova, probuđenim i založenijim nastojanjem želi ispunjati svoju spasiteljsku zadaću". Marija svoje majčinstvo komunicira samoj Crkvi, Crkvi koja je majka. Crkva treba Majku. Sama Crkva jest Majka, koju u drevnom marijanskom himnu "Zdravo Zvijezdo mora" Crkva moli: "Majkom se pokaži!" To je temeljni zakon i Marije i Crkve prema svijetu, prema čovječanstvu, prema svim ljudima i svakom pojedinom čovjeku. Marijina prisutnost u otajstvu

Krista i Crkve, u prvom redu je majčinska prisutnost. Majčinstvo je bitna oznaka svega pastoralnog djelovanja Crkve u samoj sebi, Crkve prema svijetu i Crkve prema svakom čovjeku i cijelom čovječanstvu.

Papa Pavao VI. godine 1975. izdaje svoju encikliku "Marialis cultus", o "Marijanskom štovanju" uvodnim riječima: "Otkad smo uzdignuti na Petrovu stolicu, neprestano smo se trudili oko produbljanja marijanskog štovanja, ne samo da odgovorimo osjećanju Crkve i svome vlastitom nagnuću, nego i zato što to štovanje, kako je poznato, ima veoma važno mjesto u okviru svetog bogoslužja; a u bogoslužju se stječu u jedno vrhunac mudrosti i vrh religioznosti, te je ono, prema tome, prvotna zadaća Naroda Božjega." Istu koncilsku nit, slijede pape nakon smrti Pavla VI. Papa Ivan Pavao I. u svoja samo 33 dana papinstva nije ni mogao učiniti više, jer ga je nenadano zatekla sestra smrt. Papa Ivan Pavao II. nastavlja provedbom koncilskih dekreta. Vizija pape Ivana Pavla II. snažno je obilježena marijanskim pečatom, marijanskim oznakama. U svome papinskom grbu ističe se plava boja s križem i velikim slovom "M": "Totus tuus", "Sav Tvoj"! Marijansku misao pape Ivana Pavla II. promatramo u cjelokupnosti njegove čvrsto zasnovane i proživljene vizije u kojoj posve istaknuto i jedinstveno mjesto zauzima Krist Isus, Gospodin i Gospodar Crkve. Papa u Mariji vjeruje i doživljava, propovijeda i naučava misterij Krista i Crkve, što se odražava u njegovim izrazito marijanskim enciklikama: "Redemptoris Mater" ("Otkupiteljeva Majka") 1987.; "Rosarium Virginis Mariae" ("Krunica Djevice Marije") 2003.; "Ecclesia de Eucharistia" ("Crkva o Euharistiji") 2003. I u drugim svojim enciklikama papa Ivan Pavao II. govori ili pak samo dodiruje koncilsko naučavanje o štovanju Isusove Majke presvete Bogorodice Marije. Papa Benedikt XVI. nastavlja također u marijanskom duhu svoj pontifikat slijedeći svoje predčasnike pape, jednom zanimljivom izjavom, koju je otprilike ovako izrekao: Neću pisati enciklike. Upućujem vas na proučavanje koncilskih dokumenata i već postojećih enciklika mojih predčasnika. Papa želi da prijeđeni put nakon 40 godina koncilске obnove, još dublje zaživi u svijesti svakog kršćanskog vjernika i u njegovoj vjerničkoj praksi. Mi ćemo nastojati u narednim brojevima Zvonika proučavati koncilski nauk VIII. poglavlja konstitucije o Crkvi (LG): Blažena Marija Djevica Bogorodica u Otajstvu Krista i Crkve.





Piše: dr. Tadej Vojnović, OFM

# Princ bježi

Mojsija smo ostavili kao trogodišnjeg dječaka. Ostavili smo ga u teškom trenutku za njegovu majku. Što znači za jednu majku rastati se od vlastitog djeteta. Jedina utjeha joj je da je ostao živ i da će mu biti dobro. Nakon dojenja majka je morala svoje dijete predati faraonovoj kćeri na kraljev dvor, rastati se od njega i vratiti se svojoj kući u patnju Hebreja. Mojsije je posinjen i on je sada mali princ koji će odrastati na faraonovom dvoru. Tu će on, okružen bogatstvom i raskoši, biti podučavan svemu onome kroz što prolaze kraljevska djeca. Naučit će čitati i pisati, predaje o Egiptu, bit će podučavan vojnim vještinama. Tu na faraonovom dvoru Bog ga priprema za njegovo glavno poslanje: on će izvesti njegov narod iz Egipta i faraonovog ropstva.

Pitamo se je li Mojsije znao svoju vlastitu povijest? Sigurno. Vjerojatno mu je to rekla i sama princeza a možda i njezine dvorjanke sluškinje koje su ga izvadile iz vode. Pripovijedalo se to na dvoru. Sada je on odrastao, stasao u zrelog muškarca. Možda mu je i povjereno da nadgleda sveukupnost teških radova kojima je bio podvrgnut njegov narod. I upravo time pisac nastavlja svoje pripovijedanje.

## Među svojim narodom

“Jednog dana, kad je Mojsije već odrastao, dođe među svoj narod i vidje njegove muke. Spazi tada kako neki Egipćanin tuče jednoga Hebrejca - brata njegova” (Izl 2,11). Želja je pisca saopćiti i pokazati Mojsijevo pripadanje izraelskom narodu i njegovo suosjećanje sa stanjem njegova naroda. To pisac čini na dva načina: a) isticanjem izraza “među svoj narod” (u izvorniku doslovno *el ehav* tj. među svoju braću) i b) naglašavajući upotrebu izraza “Hebrejca-brata njegova” (u hebr. izvorniku: *meehav* tj. od braće njegove). Kao što smo rekli, Mojsije nije neupućen u svoje porijeklo, što se vidi njegovim odlaskom među svoj narod i suosjećanjem prema tom narodu koji trpi. Upotrebom izraza *Hebrejac* (r. 11) i *dva Hebrejca* (r. 13) pisac sugerira Mojsijevo nezgodnu

situaciju prema vlastitom narodu a koju čini njegovo pripadanje Egipćanima.

“I vidje njegove muke.” Hebrejski izraz *sebalot* označava težak tlačenički rad. To je isti izraz koji pisac upotrebljava i u 1,11 da označi robovski rad Izraelaca. Sada Mojsije to sve neposredno gleda i sam se uvjerava o onome što je samo čuo. Stvarnost je i daleko strašnija i ona sada postaje njegovo iskustvo.

## Smrt Egipćanina

“Okrene se (Mojsije) tamo-amo i, vidjevši da nikoga nema, ubije Egipćanina i zatrpa ga u pijesak.” Nismo stavili naslov “Ubojstvo Egipćanina” budući da je isti izraz (hebr. *nakah*) upotrebljen ovdje (“ubije Egipćanina”) kao i u prijašnjem retku (“Egipćanin tuče jednog Hebrejca”). Iz ovoga možemo zaključiti dvije stvari: prije svega kako su izgledale batine egipatskih nadzornika koji su pratili rad Izraelaca i koji su često bivali premlaćivani na smrt. Drugi je zaključak da Mojsije nije po svoj prilici imao namjeru ubiti Egipćanina već ga samo dobro izudarati.

Mojsije je vidio da nema nikoga, ali je li doista tako i bilo? Po svemu se čini da nije. Vidio ga netko, po svoj prilici njegov brat Hebrej, pa da se dodvori vlastima, prijavio ga je. Osim toga raširio je o tome glas.

## Svađa braće

“Izađe on i sutradan te zateče dva Hebrejca kako se tuku. “Zašto tučeš svoga druga?” - rekne napadaču. Ovaj odvrati: “Tko te postavi za starješinu i suca našega? Kaniš li ubiti i mene kako si ubio onog Egipćanina?” (Izl 2,12-14) Dvojica Hebrejaca se tuku (opet hebr. izraz *nakah*). Bilo je to drugog dana. Mojsije govori napadaču: “Zašto tučeš svoga druga?” Nije pomoglo što je ovaj poznao Mojsija i znao da je on princ Egipta. U njemu je prevagnulo zlo. Na Mojsijev “Zašto?” kojim je htio posredovati među svojim zemljacima ovaj odbacuje Mojsijevo pomoć. I ne samo

to! On odgovara ucjenom. Nitko od Egipćana nije vidio kako je jučer ubio Egipćanina ali vidio je ovaj njegov sunarodnjak Hebrejac čija izjava je sada zloslutna i zvuči kao prijatna (“Prijavit ću te!”). Hebrejac ne prima posredovanje ni u svoje ime niti u ime onoga s kojim se tuče (“tko te postavi za starješinu i suca našega”). Ovaj Hebrejac ga ne smatra jednim od svojih. Osim toga nije li Mojsije ubio Egipćanina da obrani svojeg sunarodnjaka. No, usprkos toga Mojsije njima ne pripada jer on nije rob kao oni, on je princ faraonovog dvora. Stoga ovaj odbija Mojsijevo posredovanje odozgo a možda se i boji da će biti kažnjen zbog ove tuče.

## Bijeg

“Mojsije se uplaši pa će u sebi: “Tako! Ipak se saznalo.” Mojsije je sada sam. Odsječen je od Egipatskog gostoprimitstva kao i od vlastitog naroda. Njegova situacija u Egiptu postaje nemoguća. Na faraonovom području on više nema opstanka. Saznalo se, dočuo je o događaju i sam faraon. Donio je smrtnu presudu za Mojsija. Mojsija su o tome izvijestili njegovi prijatelji. (“Kad je faraon to dočuo htjede Mojsija pogubiti”, r. 15). Jedini će spas biti bijeg (“Mojsije pobjegne od faraona”). To mora biti bijeg u drugu zemlju, u zemlju koja je izvan jurisdikcije moćnog vladara Egipta. To postaje nužni i jedini izbor, sada bjegunca Mojsija.

Zemlja u koju Mojsije bježi zove se Midjan. Geografski gledano pojam je vrlo nejasan kako u Starom zavjetu tako i u izvanbiblijskoj literaturi. Biblijski Midjanci predstavljeni su kao rođaci Jakovljevih sinova i pojavljuju se na različitim mjestima od sjeveroistoka Mrtvog mora (usp. Br 22 i 25; Suci 6-8) pa do pustinje Paran jugozapadno od Mrtvog mora (usp. 1 Kr 11,14-20) zatim u blizini Kadeš Barnee (Br 13) kao i na najrazličitijim mjestima sinajskog poluotoka pa i iza njega.

Midjanci se u Starom zavjetu opisuju kao nomadi čemu odgovara i različitost mjesta u kojima se kreću. Stoga je teško pobliže odrediti i njihov teritorij. Pripovijedač nema namjeru geografski opisivati Midjan već je njegova namjera prvenstveno u službi poruke: Mojsije je pobjegao iz Egipta od faraona i povukao se u zemlju u kojoj će mu se Bog objavit i gdje će se pripremiti za svoje poslanje.

(U idućem broju: Dom i obitelj)



Uređuje: Katarina Čeliković



## KAKAV JE TVOJ KRIŽ?

Lančić oko vrata a na njemu križić. Vjerujem da ga svatko od vas ima. Rijetko tko nije na krštenju od krsnog kuma ili kume dobio zlatni lančić s križićem.

Ima ih raznih veličina i boja, neki ih nose izvana, da se vide, a muškarci ih najčešće stavljaju ispod košulja ili majica.

Je li to nošenje križa tek moda, običaj ili kršćanska odluka da će križ biti uvijek s nama? Često se ljudi žale da im je težak životni križ i da ga teško nose. Ponekad nam se čini da je baš križ onoga pokraj nas lakši i ljepši i pitamo se zašto mi imamo takav kakav nam ne odgovara. Ova priča o križu, vama Zvončići i Zvončice, vjerojatno zvuči čudno. No, sigurno ste čuli kako ljudi kažu da im je već dosta križeva u životu.

U korizmi idemo na pobožnost Križnoga puta. Slušamo kako su osudili Isusa i dali mu nositi križ. Tri je puta pao pod križem! Često sam se pitala što bi bilo s nama da je on odustao - ipak, križ je bio težak, teške su bile muke koje je trpio a on čovjek! Mogu li ja ljubiti poput Isusa? Mogu li ja nositi križ

bez mrmljanja? Koliko puta se bunimo protiv svojih roditelja, braće, obveza...

A onda se dogodi neka tuga, bolest, i vidimo da je nama bliskim ljudima teško te pomislimo kako nama i nije baš tako jako teško. Ne bismo voljeli biti u njihovoj koži. Zapravo je nama baš ovako dobro, naš križ je sasvim normalan i navikli smo na njega, ne daj, Bože, drugačijeg! S našim križem, dragi čitatelji, najlakše ćemo doći do Uskrsa ako ga poljubimo i uz pomoć molitve ustrajno nosimo.

Vaša

Zvončica



### CVJETIĆI SVETOG FRANJE

## FRANJO I TAU

Za sv. Franju je križ bio znak Isusove ljubavi i otkupljenja osjećao je snagu njegove ljubavi na vlastitom tijelu. Zbog toga je volio moliti se pred križem. Mnogo je puta jednostavno uzeo dvije grane i napravio križ od njih i pred tim znamenjem je sklopio ruke u molitvu. Od različitih oblika križa sv. Franjo je najviše volio znak TAU.

Franjo je na taj simbol naišao prvi put kada se brinuo za gubavce zajedno s redovnicima sv. Antuna, opata. Ovi su Kristov križ u liku grčkoga Tau upotrebljavali kao zaštitu protiv gube i drugih kožnih bolesti; Franjo je taj simbol usvojio, i tako je Tau postao njegov znak i njegov potpis. Za njega je predstavljao stalnu vjernost Kristovoj mucij, obvezu da posluhuje posljednje, gubave i odbačenike svoga vremena.

Franjo je ovaj znak prihvatio tako jako da se i sam preobličio u Onoga kojega je preko tog znaka meditirao, dok ga je s ljubavlju ispisivao i crtao, primajući na sebe posebne znakove Kristove ljubavi - stigme. Tau je dakle za Franju znak osobite pobožnosti, ali i zadatak i obveza u nasljedovanju Krista.

Sveti Franjo nas uči da nas Tau mora podsjećati na jednu veliku istinu vjere, a to je da: naš život, otkupljen snagom raspetoga Krista, mora svakoga dana sve više postajati novi život, život koji se daruje iz ljubavi.

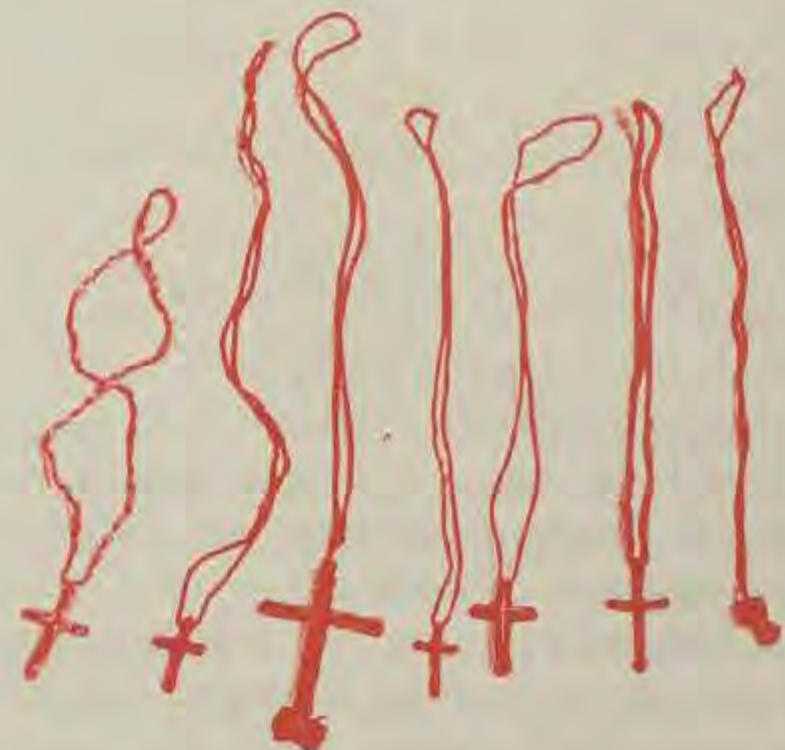
### TAU U SVETOM PISMU

O ovome znaku Tau nam govori knjiga proroka Ezekijela: I pozva čovjeka odjevena u lan, koji imaše za pojasom pisarski pribor, te mu reče: "Prođi gradom Jeruzalemom i znakom 'tau' obilježi čela sviju koji tuguju i plaču zbog gnusoba što se u njemu čine!" (9,3b-4). Druga važna mjesta u Svetom Pismu koja spominju znak Tau su knjiga Otkrivenja i Poslanica Efežanima.

Tau je znak otkupljenja. To je izvanjski znak

novosti kršćanskog života koja je u nas utisnuta iznutra po sakramentu krštenja, a još dublje je označen pečatom Duha Svetoga (Ef 1,13).

Priredio: S. Bašić



Ove su križeve izradili logoraši



"Kula babilonska"  
Ana Piuković



## Molba

Ove tamne noći neki tihi nemir tišti  
 dušu moju,  
 Kao da zvijezde, a i cijeli svemir u grudima  
 čuva neku tajnu svoju.  
 Osjećam, Isuse ljubljani, da to tvoje srce nas  
 grešnike moli  
 Da naučimo kako se nada, prašta i voli.  
 Povedi me putem svojim presvetim  
 Do moje maslinske gore  
 Da milost i moć molitve i ja osjetim  
 A usne moje samo istinu i slavu tebi zbore.  
 O, daj da okupam dušu svoju  
 Znojem s lica tvoga što prolio si za me  
 Da njome previjem svaku ranu tvoju  
 I zauvijek, baš kao Ti svjetlom njenim izađem  
 iz tame.

**Danijela Lukinović**  
 Zemun



"Kain i Abel" - Grgo Ivanković (Vrtić Marija Petković)

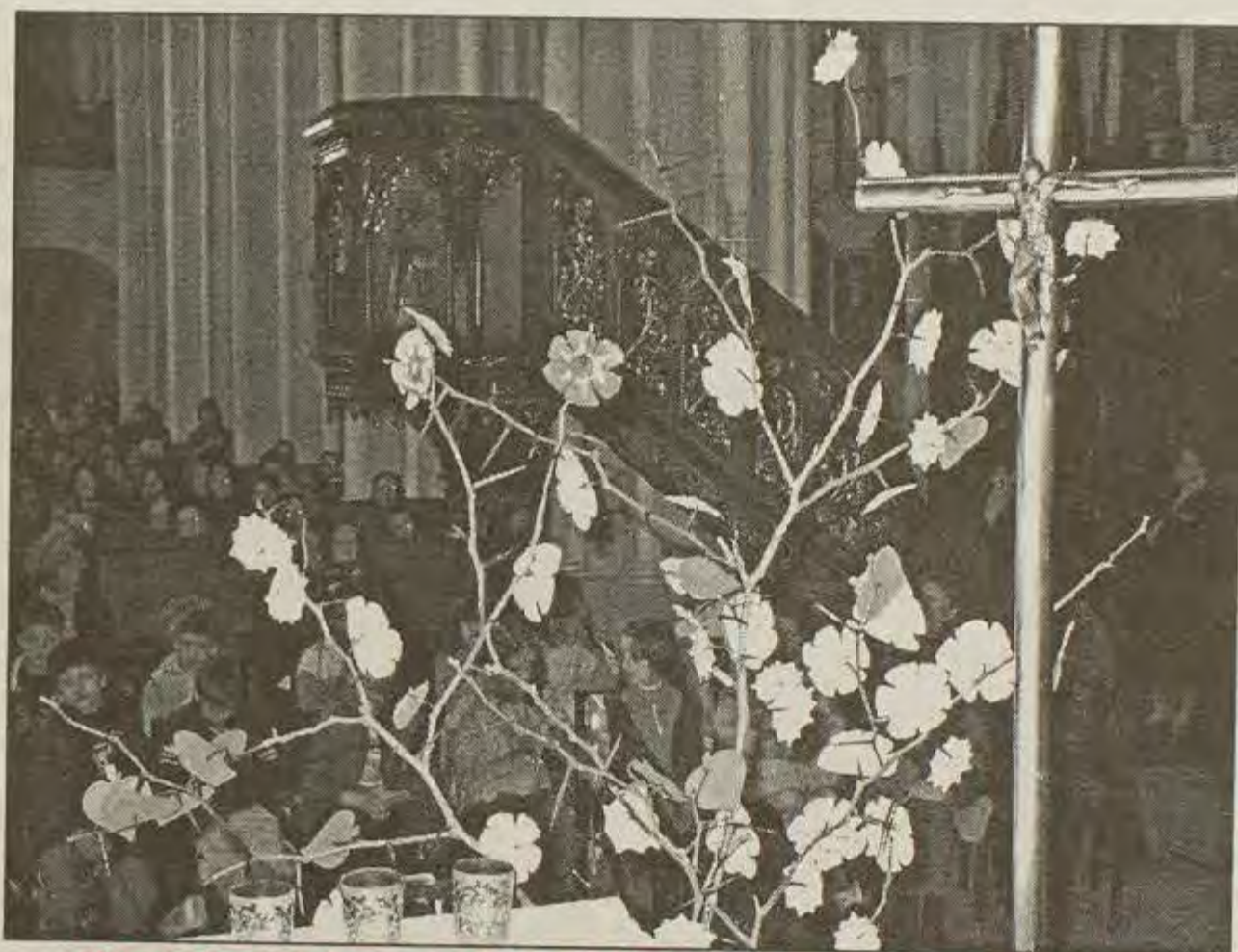


ne zaboravite

### KRIŽNI PUT ZA DJECU

na subotičkoj  
 KALVARIJI

u nedjelju, 18. 03. s početkom u 15 sati  
 na hrvatskom jeziku.



Vjeroučenicima župe sv. Roka u Subotici za svako dobro djelo  
 ili dolazak na križni put i sv. misu stave po jedan cvijet na trnje.  
 Tako se pripremaju za najveći blagdan - Uskrs.

## Cvitnica

### "Cica-Maca"

Rascvate se vrba za Cvitnicu. "Cica-Maca". Po dunovcki poloja, oko kojikaki bara i barica. Oko kanala. Rasla je samo jednu godinu. I već se podiči lipotom. Taku žene najviše volju ponet na misu. Na Cvitnu nedilju. Već unaprid desetak dana, muški budu uputiti na mista di ima "Cica-Mace". Da nasiku naramak, da se ne bi omalili. Jel da ne bi trefijo snig zavijat, jel kaka jaka kiša stala padat. Pa se onda do njoje nemože dojt.

Donese se doma. A žene doma narižu šarene vune, svakake fele. Malecke komatiće. Te komatičke vune svežu izmed cvitova na vrbinomu prutiću. Tako "Cica-



Maca" bude pošarana skoro ko kriškringli na Božić. Svi pošarani prutići se svežu zajedno u puket. Svako žencko čeljade, a oće i muški, latu puketić pa na misu. "Cica-Maca" se dično i posvećano nosi. Na mise je župnik blagosiva. Ako kojim slučajom na vrbe ne bude "Cica-Mace", onda se nasiku samo grančice vrbe i to se nosi na blagosov. Zameriše crkva na vrbe i na proliće. Pa se spomenemo na slavni Isusov ulazak u Jeruzalem.

"Cica-Macu", već otkad znamo za se, poslipodne nosimo na groblje. Na svaki grob se zabode po jedan prutić. Isto tako ponese se na njivu i u vinograd. Zatakne se u zemlju. Da bude blagosovena. Da se cila zemlja i živi i mrtvi spomenu da uzdizan do nebesa danas, sutra već možeš bit popljuvan. Ko što je bijo Isus.

**Ruža Silađev**



# I DANAS SU ČUDA MOGUĆA

Od 16. do 18. veljače ove godine, održana je duhovna obnova za mlade u samostanu sestara Kćeri Milosrđa u Subotici, pod geslom "S Isusom do vedrije i sretnije budućnosti".

## PETAK

Duhovnu obnovu smo započeli misom u crkvi i večernjom molitvom u kapeli. Slijedilo je predavanje o smislu života koje je održao **preč. Andrija Anišić**. Prave odgovore na temeljna pitanja odakle dolazim, zašto živim, kuda idem - može dati samo Bog. Usprkos svim nedaćama koje nas snađu, slobodno se možemo osloniti na Boga. On jedini daje stalnu sreću, koju toliko pokušavamo pronaći u materijalnom svijetu.



ništa bez pjesme

Svi smo stvoreni na sliku i priliku Božju, pa smo stoga vrlo slični. Stvoritelj nam je dao slobodnu volju, što često znamo zloupotrijebiti. Ali on nas se čak ni onda ne odriče, već nam šalje svoga Sina jedinca. Njega je postavio iznad provalije grijeha da nam otvori put u raj. To je vrhunac njegove ljubavi prema nama. Sve nam je dao i omogućio uvjete za vječnu radost. Na nama je samo da donesemo odluku da li želimo prihvatiti ponuđeno.

Osobna vjera je ovdje vrlo važna, jer bez nje ništa ne vrijedi. Iako smo

grešnici, trebamo čvrsto vjerovati da je moguće prijateljevati s Bogom. Otac milosrđa je u svakom trenu spreman pružiti nam svoju ruku spasenja, radosti i mira. "Ako duša traži Boga, mnogo više njezin Ljubljeni traži nju" (sv. Ivan od Križa). Dakle, dokle god ti srce kuca, imaš šansu za obraćenje.

## SUBOTA

Nakon jutarnje molitve, za produbljanje vjere i ispit savjesti poslužili smo se audio zapisima o. **Jamesa Manjackala** i vlč. **Zlatka Sudca**. O. James navodi pet stavova kao savjete za postizanje radosti:

1. Ići na misu - ne iz običaja nego iz ljubavi, i to ne samo nedjeljom već i preko tjedna;

2. Osobna molitva; takva molitva je neophodna ako želimo živjeti čestitim životom. To je razgovor s Bogom. Re-

cimo mu sve. Predajmo i povjerimo mu se potpuno. Molimo i za sve ljude, da se obrate, kao i za duše u čistilištu;

3. Molitva u obitelji - vrlo je važna za duhovni napredak svih članova obitelji;

4. Molitvena zajednica - sve postaje lakše zajedničkim radom. Svaka muka se prepolovljuje, a sreća udvostručuje u zajedništvu;

5. Čitati Sveto pismo - osnovni temelj produbljanja naše vjere treba biti Biblija.

Vlč. Sudac svaku Božju zapovijed obrazlaže i povezuje sa suvremenim grijesima, navodeći nas na razmišljanje o tome koliko se zapravo posvećujemo Bogu? Da li je On nama zaista na prvom mjestu, ili često nalazimo glupe odgovore, zbog kojih ga ne slijedimo? Da li smo svjesni Njegove prevelike milosti i dobrote, ili to zanemarujemo?

Neposredno poslije ispita savjesti, svatko od nas je imao priliku za svetu ispovijed. Na raspolaganju su nam bili **mons. Marko Forgić** i preč. **Andrija Anišić**. Poslije ručka i odmora bio je rad po skupinama. Svi smo aktivno sudjelovali pokušavajući odgovoriti na postavljena pitanja: što je svetost, tko je na nju pozvan, gdje jeste i gdje ona treba biti zastupljena? Uglavnom smo svi imali različite odgovore, ali smo došli do zaključka kako je svetost izražavanje ljubavi, vjernosti ili odanosti, (straho)poštovanja prema Stvoritelju. Svi smo pozvani biti sveti. Biti svet = biti sretan.



prinos - svijeća

Uslijedila je večera, gledanje filma "Otkrivenje", kratko predavanje "O pravoj molitvi" s. **Silvane Milan**, te klanjanje u kapelici samostana. "Trebamo naučiti moliti. To je razgovor s Bogom. U njoj se klanjamo, slavimo, zahvaljujemo, hvalimo i tražimo oprostjenje od Gospodina. Nema toga što On neće uslišati, jer zapisano je u Svetom pismu: što god zamolite od Oca u moje ime, dat će







priprema za misu

vam." Na klanjanju smo svi doživjeli prelijepe trenutke. Zazivajući Duha Svetoga, svatko je snažno osjetio prisutnost Božju.

## NEDJELJA I MISA

Dan smo započeli jutarnjom molitvom iz Časoslova. Slijedila je sv. misa, uljepšana veselim pjevanjem mladih s duhovne obnove te simboličkim prinosom darova. Na licima nazočnih moglo se vidjeti oduševljenje, koje su mladi uspjeli prenijeti. Nakon toga videomeditacije. Poslije ručka - zahvaljujemo svima koji su ga pripremili - slijedila su svjedočanstva i iskustva mladih na duhovnoj obnovi. Za to vrijeme smo također izradili zastavu ovog susreta, koju možete vidjeti na naslovnoj strani. Tekst na zastavi predstavlja geslo susreta "S Isusom do vedrije i sretnije budućnosti"; srce predstavlja ujedinjeno srce mladih koji prihvaćaju Kristov križ, oko kojeg se ustvari i nalazi; boje u samom centru križa su vedrije, a što su dalje one postaju tamnije i hladnije, jer tako je i s ljudima - što su bliže Kristu, to su vedriji i sretniji!

Poslije toga je bio susret s katekumenima, gdje su mladi iznijeli osobna svjedočanstva, uz pjesmu i vedro raspoloženje. Duhovna obnova je završena sudjelovanjem na Tribini mladih.

## Kako smo doživjeli duhovnu obnovu:

→ **ANITA SKENDEROVIĆ** - Od Duhovne obnove nisam očekivala mnogo. Ne znam zbog čega sam uopće htjela doći, ali me je nešto privuklo. Subota navečer mi se najviše dopala, napose molitva koja se odužila na dva i pol sata. Taj dan sam osjećala potpuno predanje i zajedništvo s Isusom. Vidjela sam ono što me oduvijek zanimalo, tj. kako žive časne sestre. Moj zaključak je da nisu važne materijalne stvari (ni televizor, ni mobitel...). Život treba iskoristiti na pravi način. Sad, nakon duhovne obnove osjećam se potpuno drukčije. Svjesna sam da je Bog baš mene odabrao da prisustvujem na njoj i doživim Raj na zemlji. Pogled na svijet i okolinu mi je bolji. U ljudima počinjem vidjeti dobre stvari, njihove vrline, a ne samo mane. Sada više i čvršće vjerujem. A jedva čekam i sljedeću duhovnu obnovu!

→ **IVAN SEDLAK** - Na duhovnu obnovu sam došao na poziv prijateljice. Odlučio sam sudjelovati zbog besmisla svog života i praznine u meni. Osjetio sam da je to prava stvar koju moram

učiniti očekujući poboljšanje. Najviše mi se svidjela karizmatička molitva, ali ona ne bi imala ni približnog utjecaja na mene da prvo nisam shvatio Njegovu ljubav kao smisao. I naravno, misa i ispovijed su me se posebno dojmile. Iznenadilo me je kako je bilo predivno (želim opet doći na obnovu!). Osjetio sam Njegovu ljubav prvi put u životu i zaključio da je jedino Isus put do istinske sreće! Prije mi je život bio besmislen, a sreću sam tražio u opijatima, sada kad sam spoznao smisao, sretan sam svake sekunde i srce je puno ljubavi. Sada ne samo što je meni lijepo nego pokušavam taj pozitivizam i tu ljubav prenijeti drugima. Sve je drugačije - shvatio sam smisao, našao djevojku koja je isto bila na obnovi i sada zajedno slavimo Krista, odlučio sam upisati teologiju i postati kateheta, trudim se biti pozitivan i navještati Njegovu ljubav drugima, čak su se i ocjene u školi popravile. Hvala svima koji su "odgovorni" za ovu duhovnu obnovu, koja mi je skroz promijenila život - bio sam izgubljena ovca, a sad sam samo ovca.



s pogledom uprtim na križ

→ **SAŠA ZUPKOV** - Na omladinski susret sam došao svojevóljno. Želio sam ovim putem dobiti odgovore na neka pitanja. Najljepši i najsnažniji dojam na mene ostavilo je zajedničko klanjanje u subotu navečer! Donio sam ove zaključke: ako želimo živjeti u miru, onda prihvatimo jedni druge u zajednici! Kristova ljubav je najveća. On svaki naš problem može riješiti samo je potrebna čvrsta vjera! Svi koji još niste bili na duhovnoj obnovi - dođite, nećete se pokajati!





## Naša duhovna obnova

→ **VLADIMIR LIŠIĆ** - Za duhovnu obnovu sam čuo od prijateljice dan prije samog početka. Nisam znao što očekivati niti koja je tema. Otišao sam s prijateljima iz znatiželje i da malo razbijem rutinu vikenda. Planirao sam ostati sat-dva, vidjeti što je to i otići kući. Međutim, poslije večernje mise, preč. Andrija je držao predavanje na temu "Smisao života" i ispričao jednu priču, koja je dodirнула samu srž mog bića. Čovjek koji je čitavog života bio vjernik i pobožan, udavio se u rijeci. Kada je otišao u raj, pitao je Boga zašto ga nije spasio, zašto mu nije pomogao, jer on se čitav život molio i živio po Božjem zakonu. Bog ga je upitao: što ti se dogodilo dok si se davio? Čovjek je odgovorio da je došao spasilac, ali je on odbio pomoć i rekao da će ga Bog spasiti, a poslije je došao i čamac, ali ga je čovjek također odbio uvjeravajući ljude u čamcu da će ga Bog spasiti. Bog je samo slegnuo ramenima i rekao: čovječe, pa što misliš otkud ti ljudi tamo? Tada sam shvatio da je prijateljica koja me pozvala na tu duhovnu obnovu bila moj spasilac i čamac, jer i ja sam se davio, a da toga nisam bio ni svjestan. Kroz tu priču sam shvatio sljedeće: kad se kaže slušaj što ti Bog govori, ne misli se na to da ćeš doslovno čuti riječi, nego da ti se Bog obraća preko drugih ljudi i njihovih postupaka, a da je na nama da to shvatimo. Nakon predavanja je bilo klanjanje. Poslije svega toga, jednostavno nisam htio otići kući i prekinuti sve to. Pokupio sam stvari iz kuće i vratio se da bih spavao u samostanu. Ni sutradan mi nije bilo jasno zašto sam ostao, ali tijekom dana sam uvidio da svi mi tamo funkcioniramo kao jedan i da, iako se jedva poznajemo, iznosimo svoje najintimnije misli i molitve bez ikakvog straha i stida. Popodne smo imali rad u grupama, gdje sam opet došao do novog saznanja. Ne postoje slučajnosti! Nije bila slučajnost što je itko od nas tamo došao, jer slušajući druge, vidio sam da mnogi nisu znali zašto su došli. To je bila Božja volja! Ja sam kao mlađi redovito išao u crkvu, čak sam jedno vrijeme bio i ministrant, ali s vremenom sam se udaljio od Crkve i Boga. Na duhovnoj obnovi sam se jednostavno izgubio u molitvi i osjetio veliko olakšanje, kao da mi je stijena pala sa duše. Ovo iskustvo me potpuno promijenilo, opet sam počeo ići u crkvu,



svjedočenje

upoznao sam divne ljude, stvorio neka nova prijateljstva i mislim da sam sad postao pravi vjernik.

→ **NIKOLINA SKOČOVSKI BAČIĆ** - Odlučila sam sudjelovati na duhovnoj obnovi i posvetiti svoje vrijeme Gospodinu. Počela sam se udaljavati od Njega. Željela sam zatražiti oprost i vratiti se na Njegov put. Očekivala sam obnovljeno prijateljstvo s Gospodinom - koje sam i dobila! Cijeli program i slobodno vrijeme su mi bili jednako značajni i lijepi, ali nekako bih ipak izdvojila klanjanje u kapelici samostana u subotu navečer. Tamo sam osjetila snagu Duha Svetoga, Gospodinovu prisutnost i milost! Bilo mi je također jako drago vidjeti kako mu se mladi vraćaju, predaju sve, hvale ga i slave. Došla sam do zaključka: treba slaviti svim srcem, hvaliti, zahvaljivati, ljubiti i predati sve svome Gospodinu! Ponovno ga mogu prepoznati u zbivanjima svoga života i života najbližih, a velike promjene su se dogodile i kod mojih prijatelja, što mi puno znači. Aleluja!

→ **NEBOJŠA STIPIĆ** - Za susret "S Isusom do vedrije i sretnije budućnosti" čuo sam od župnika na nedjeljnoj sv. misi. Glavni motiv zbog kojeg sam odlučio sudjelovati je pitanje "Bože, što želiš od mene i što mi je činiti?" Od duhovne obnove sam očekivao promjenu u mom životu. Meditacije su bile te koje su mi se najviše dopale. Pozitivno su me iznenadile i pomogle da shvatim pojedine stvari u životu. U ovom zajedništvu mogao sam osjetiti Isusovu prisutnost u svakoj djevojci i mladiću. Svijet sam počeo gledati s druge strane, oživio je u meni smisao postojanja, došao sam do važnog zaključka koji glasi: Ljubi! Više obraćam pažnju na sitne stvari i više ih cijenim... Moj život je promijenio svoj tijek. Više se posvećujem Bogu. Prije sam molitvu osjećao kao obvezu, a sada mi predstavlja najdivniji razgovor s Ocem

nebeskim. Iako je On uvijek uz mene, ja to često nisam znao cijeniti. Zato sam od srca zahvalan što me je pozvao, i tako vratio na pravi put!

→ **DANIJELA NUSPL** - U svakom od nas postoji jedna svijeća koja čeka na Duha Svetoga da je zapali. Taj plamen nam daje snage za nadvladavanje životnih poteškoća i hrabrosti za svjedočenje da je Isus među nama. Zamolimo Boga dragog da svojim rukama zaštiti ovaj plamen našega života i ne dopusti da ga ugasi vjetar zla i napasti. Sasvim sam uvjerena da Bog postoji! Shvatila sam da se izabranost ne odnosi na pojedince, jer smo svi pozvani i već od samoga početka izabrani, kao i to da Bog nije nedostižan i dalek. Svoj život nemogu više zamisliti, a da On nije dio njega.

→ **JELENA KULUNDŽIĆ** - Od samoga početka planirala sam doći. Odlučila sam sudjelovati kako bih se bar na kratko "isključila" iz svakidašnje žurbe, a razlog više bili su lijepi dojmovi sa prošle obnove. Iako je svaki dio ove obnove bio poseban, na mene je ipak najjači dojam ostavilo zajedničko klanjanje u kapelici blažene Marije Propetog Isusa Petković u petak navečer. U tim trenucima se posebno osjetilo zajedništvo nas mladih u molitvi, kako u onoj koju smo u tišini prikazali Gospodinu tako i u onoj izrečenoj na glas, ali i u pjesmi... U ovim duhovnim vježbama smo shvatili da trebamo više pustiti Boga u naš život, kao i da je On uvijek uz nas i da nam se svaki dan obraća, ali je na nama da stanemo i poslušamo ga. Drago mi je što sam imala priliku sudjelovati, ali mi je žao što se neki nisu odazvali pozivu i priključili se. I sada zasigurno znam da uvijek postoji razlog za sve što nam se događa, činilo se to nama dobro ili loše. Naš zadatak je samo uzdati se u Božju providnost i strpljivo podnositi svoj križ.

Danijela Nuspl



dojmovi

pisanje dojmova 1

pisanje dojmova 2





Uredio:  
Petar



Ljubi i čini što hoćeš

Nakon razmišljanja o tome čega se odreći ove korizme, predao sam se knjizi, te raznom istraživanju, a osobito pitanja s početka - odricanje te "Što je post?" Nalazim odgovore u Svetom pismu i u naučavanju svetih otaca... Iskristalizirao se glavni zaključak da trebamo staviti naglasak na LJUBAV!!! Hm, zvuči možda pomalo čudno: Korizma - Pepelnica, poniznost, kajanje za svoje grijeha itd. i otkud sad tu nešto tako lijepo kao što je ljubav...

Pogledajmo što je Isus uradio: On objavljuje Boga koji je iz ljubavi stvorio svijet i čovjeka, Boga - koji unatoč čovjekovu grijehu - čovjeka ne ostavlja, već dolazi spasiti čovječanstvo, koji se iz ljubavi prema čovjeku ponižava postavši sam čovjekom i polaze svoj život za nas na križu.

Odatle dolazi i naša ljubav, naravno ipak povezana s kajanjem, u poniznosti... Stoga nam je činiti ono što kaže sv. Ivan:

Ljubljeni, ako je Bog tako ljubio nas, i mi smo dužni ljubiti jedni druge. (1 Iv 4,11) Ako pažljivo pročitamo Pavlov "Hvalospjev ljubavi" (1 Kor 13), bit će nam jasna ona poznata rečenica sv. Augustina: Ljubi i čini što hoćeš! Sveci su to dobro znali i postali su to što jesu zato što su ljubili.

Ako još niste ništa uzeli za pokoru ove korizme, uzmite ovu nakanu: LJUBITE!!! I proučavajte što je ljubav - to nije ona filmska ljubav gdje sve ima sretan kraj i gdje sve nevjerojatno postane odjedanput dobro... Ljubav koju Bog traži jest ljubav u svim pogledima - kako mladenci kažu na vjenčanju "i u dobru i u zlu"... - počnimo s malim koracima ljubavi i Bog će nas blagosloviti stotruko... Isus je put do vedrije i sretnije budućnosti :) Naša jedina "ulaznica" za nebo bit će ljubav. Nemojmo gubiti dragocjeno vrijeme, već počnimo ljubiti!!!

PeTaR

## Tribina mladih

### KRŠĆANSTVO NEKAD I SAD

Prva korizmena tribina za mlade održana je 18. veljače na temu "Kršćanstvo - nekad i sad" o kojoj je govorio **mons. Stjepan Beretić**. Pošto je počelo korizmeno vrijeme, tema je prikladna, jer je to vrijeme produblivanja i preispitivanja svoje vjere. Predavač nam je uspio pojasniti je li vjera naših "majki i dida" bila jača od današnje, s obzirom da su tada mise bile na latinskom a i katehete su bile prisutne u mnogo manjoj mjeri nego danas. Predavač je također opisao značaj tradicije jednog naroda. Na pitanje, je li doista naša vjera slabija ili jača, mons. Beretić nam je ostavio da se sami preispitamo.

Na tribini su sudjelovali mladi sa duhovne obnove, te VIS "Proroci".

PeTaR



### MISA ZA MLADE

Misa za mlade u mjesecu ožujku održana je u prvi petak u katedralnoj kapeli Srca Isusova. Misu je predvodio katedralni župnik **mons. Stjepan Beretić**. Nakana mise je bila: Za savjesnost mladih kršćana.

Na misi su pjevali mladi uz pratnju instrumenata.

## Obavijesti

### TRIBINA MLADIH

18. 03. u 19 sati

Predavači: mladi

Tema: Ja sam mladi kršćanin  
i time se ponosim!

### KRIŽNI PUT

za mlade na Kalvariji

25. 03. u 15 sati

### BDIJENJE MLADIH

u sjemeništu Paulinum

31. 03. u 19 sati

## Objavljena Papina poruka za Svjetski dan mladih

### LJUBITE JEDNI DRUGE

Tema je ovogodišnje proslave "Ljubite jedni druge; kao što sam ja ljubio vas tako i vi ljubite jedni druge"

Dragi mladi, želio bih vas pozvati da se odvažite za ljubav, jer ljubav je jedina snaga koja može promijeniti ljudsko i srce cijeloga čovječanstva, učiniti plodnim odnose između muškaraca i žena, bogatih i siromašnih, kultura i civilizacija, ističe papa Benedikt XVI. na početku poruke za Svjetski dan mladih 2007., koji se u biskupijama ove godine slavi na Cvjetnu nedjelju, 1. travnja, pod geslom "Ljubite jedni druge; kao što sam ja ljubio vas tako i vi ljubite jedni druge" (Iv 13,34).

Ukazujući mladima na uzor svetaca i posebice citirajući uzor Majke Terezije iz Kalkute, Benedikt XVI. obraća se mladima koji se pripremaju za Svjetski dan mladeži u Sidneyju 2008.: "Dragi mladi, gajite svoje talente, ne samo zbog postizanja boljeg društvenoga položaja, nego i kako biste pomogli drugima da rastu. Razvijajte svoje sposobnosti, ne samo da postanete kompetitivniji i produktivniji, nego da budete svjedoci ljubavi", poziva Papa u poruci za Svjetski dan mladih. /IKA/

Opširnije u idućem broju.



## Bez Euharistije nema života

Što nedostaje mom životu? Na ovo pitanje sve donedavno nisam znala pravi odgovor. A sudjelovala sam već na prvom duhovnom seminaru o. **Jamesa Manjackala** i znala sam što kao kršćanka trebam činiti. Postila sam petkom o vodi, hodočastila na Bunarić pješice po 7 kilometara, molila sam i redovito išla na svetu misu. A ipak, vrijeme prolazi a meni sve ide naopako (uplatimo more a moramo se ranije vratiti, uplatimo doček Nove godine a ni to nije prošlo bez problema...). Nikuda nismo stigli na vrijeme, nismo ništa stizali pa su se i prijatelji udaljili od nas, počeli su nas zaobilaziti.

I opet isto pitanje - radim li ja sve što treba? Što nedostaje mom vjerskom životu? Već na prvom seminaru, na koji sam "slučajno" stigla na poziv prijateljice, čula sam da je o. James prozvao moje ime, da sam ozdravila. Tada sam se tješila da je to moje ime, ali su kasniji događaji pokazali da nije bilo tako.

Na drugom seminaru, na kojem sam bila od početka, sve je bilo drugačije. Mnogo mi je pomogla teta **Milka** u franjevačkom samostanu usmjeravanjem i upućivanjem u duhovnom životu. Ona je mene i moju obitelj podržavala da ustrajemo u molitvi. Za vrijeme polaganja ruku o. Jamesa osjetila sam vrlo neobično raspoloženje, od želje da plačem do nagona smijanja što je bilo začuđujuće s obzirom na probleme s bolesnom kćeri. Snažno sam čula riječi o. Jamesa na propovijedi u kojoj je rekao da je važno blagovati Isusovo tijelo na svakoj misi, naravno ako smo spremni za to. To je svrha i vrhunac svete mise. Te večeri o. James je molio za bolesnike i prozvao moje ime. Čula sam - Ana - i osjetila snažan poriv da ustanem i krenem poput djeteta u školi. Bila sam sigurna da sam to sada JA.

Seminar je prošao, a ja sam kupila knjige o. Jamesa, počela sam čitati i shvaćati značenje Euharistije. Često i svjesno sam pristupala sv. Pričesti na misi. Jednom sam se pričestila i osjetila da me obuzima neka toplota, čak bih mogla reći "slatkost", milina. Nisam ni sanjala da bi se to meni moglo dogoditi. Išla sam naručiti misu zahvalnicu u crkvi nakon toga i činilo mi se da ću poletjeti hodnikom. Shvatila sam napokon: dragi Bože, ja sam sve radila što kršćani trebaju raditi, ali se nisam pričestila na svakoj misi, a najvažnija je blagoslovljena bijela hostija, Isusovo tijelo. Od tada sve nam je u životu krenulo na bolje. Ja to tako i doživljavam, od Boga smo dobili besplatno zimovanje (preko umirovljenika), čak mi se nudi medicinsko pomagalo koje sam prije trebala platiti... Danas molim samo za Njegovu volju jer moja nije bila za mene ispravna. Također znam da nije dovoljno baciti dinar pred crkvom kad čujem - teto, gladan sam - jer on je gladan, a Božje je dijete. Najčešće odmah uđem u obližnji Maxi i kupim kiflu ili komad pizze i darujem mu i znam da to nije iz običaja ili straha već iz ljubavi prema čovjeku u kojem vidim Boga.

Znam da ovo moram posvjedočiti kako bi i drugi bili svjesni da je Isus stalno prisutan u Euharistiji i da ovu milost moramo koristiti kako bi naš život dobio pravi smisao.

Ana

Uređuje: Vesna Huska

## ☺ za život: POMOZIMO BLIŽNJIMA I SEBI

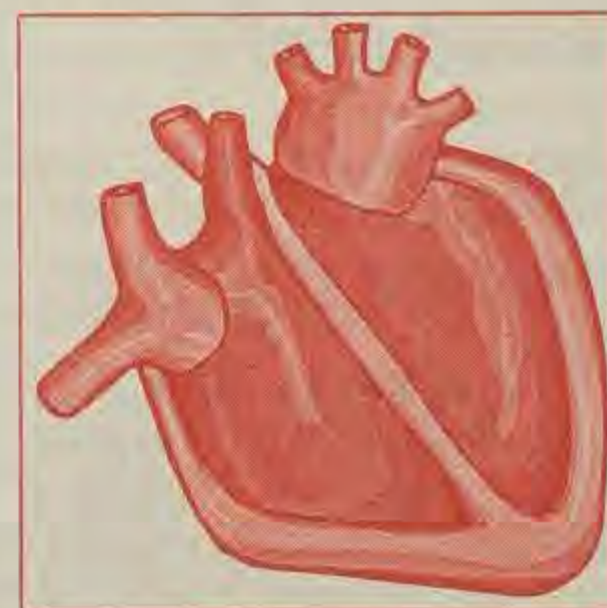
**MOŽDANI UDAR:** Žrtva moždanog napada (udar, napad ili šlag), može imati ozbiljna oštećenja mozga, ako osobe, koje su u blizini, ne prepoznaju simptome ovakvog napada, a to je ponekad vrlo teško. Da prepoznamo ovakav napad, potrebno je učiniti 4 jednostavna koraka provjere - zamolite osobu, za koju sumnjate da ima udar:



- da se nasmije (oduzetost),
- da kaže sasvim jednostavnu rečenicu, kao npr. "Danas je veoma lijepo vrijeme" (gubitak govora ili sposobnosti razumijevanja govora),
- da podigne obje ruke iznad glave (nagli gubitak snage, ravnoteže i koordinacije pokreta),
- da pokaže jezik (ako jezik stoji nakrivo ili "visi" - znak "šlaga").

Ako osoba ima probleme s bilo čim gore spomenutim, pozovite odmah hitnu pomoć i opišite simptome koje osoba ima. Neurolozi kažu kako je jako važno brzo prepoznati moždani napad, postaviti dijagnozu i pacijentu u roku od tri sata pružiti stručnu medicinsku pomoć, kako ne bi došlo do ozbiljnih oštećenja mozga. Glavni čimbenici rizika za moždani udar koji se mogu držati pod nadzorom su visoki krvni tlak, visoke razine kolesterola (posebno vrst LDL), nedovoljno kretanje, gojaznost, zloraba stimulirajućih lijekova (poput amfetamina), pušenje, uporaba kontracepcijskih pilula i stres. (Veliki obiteljski savjetnik o zdravlju)

**SRČANI UDAR:** "Određena" bol u prsima, koja se počinje širiti dolje prema ruci i gore prema vilici znak je srčanog udara. Kad srce počinje kucati nesrazmjerno uz osjećaj gubitka svijesti, osoba ima svega još 10 sekundi vremena do pada u nesvijest. Ne paniči, već odmah počni vrlo snažno i neprestano kašljati. Treba duboko udahnuti prije svakog zakašljaja, kašalj mora biti dubok i produžen i izvođen duboko iz prsnog koša. Uдах i kašalj moraju se smjenjivati svake 2 sekunde bez prekida dok pomoć ne stigne ili dok srce ponovo ne počne normalno kucati. Duboki udah dovodi kisik u srce, a "kašalj" pokreti stisnu srce i održavaju cirkulaciju krvi. Stiskanje srca također pomaže u obnovi normalnog ritma. Na taj način, žrtve srčanog udara mogu stići do bolnice i dobiti liječničku pomoć. (JOURNAL OF GENERAL HOSPITAL ROCHESTER)



## ☹ protiv života: GRIJEH EUTANAZIJE

"Od predstavnika iz Švicarske čuli smo za strahote eutanazije. Kod njih se za jednu ustanovu koja provodi eutanaziju, u javnosti saznalo tek onda kada su stanari iz te zgrade počeli zamjećivati smrad, a u liftovima su nailazili na leševe u najlonskim vrećama. Nisu im pomogle pritužbe policiji, pa protiv toga mogu tek protestirati u novinama."

(dr. med. Antun Lisec, iz izvješća sa Svjetskog molitvenog kongresa za život u Fatimi)





Uređuje: obitelj Huska

## KORIZMA U BRAKU

Dragi čitatelji! Posebno je lijepo čuti Vaš glas, bilo da je kritika ili pohvala, a drago nam je i kad od vas čujemo: "Još uvijek prvo pročitamo Obiteljsku stranicu u ZVONIKU!" Jedino bolje od toga je kada pošaljete svoj prilog za OBITELJ, jer je ova stranica dobra kada je zajednička, puna ljubavi i obiteljskog ozračja, a znate da u obitelji svi daju svoj dio... Također, sretni smo kad primijetite da je ova stranica "naša" - nju ne pišemo samo mi, bračni par Huska: živimo je s vama, zato je "naša". Radimo zajednički: jedno za računalom, drugo za sudoperom, djeca strpljivo čekaju da dobiju vrijeme za svoje igrice - svi "radimo" ZVONIK. Za Josipovo imamo još jednu priliku promišljati očinstvo, ali i konkretno živjeti ljubav OTAC-DIJETE. Za Oce naše očeve možda častimo, ali blagdan sv. Josipa je također prilika za posebno lijep "kutak i trenutak" za tate i njihovu milu dječicu... /vh/



### sasvim praktično

## ispitna pitanja za "onaj dan"

U onaj dan... Bog te neće pitati koji si model automobila koristio, već kolikima si ponudio prijevoz. Bog te neće pitati za kvadratne metre tvoje kuće, nego koliko si ljudi ugostio. Bog te neće pitati koju si marku odjeće imao u svom ormaru, već kolikima si pomogao da se obuku. Bog te neće pitati koliko je velika bila tvoja plaća, nego jesi li prodao svoju savjest kako bi ju zadržao. Bog te neće pitati za što si bio kvalificiran, već jesi li u svoj posao dao maksimum svojih mogućnosti. Bog te neće pitati koliko si prijatelja imao, nego koliko te ljudi smatralo svojim prijateljem. Bog te neće pitati u kojoj si četvrti živio, već kako si se odnosio prema svojim susjedima. Bog neće pitati za boju tvoje kože, pitat će koliko ti je čista duša. Bog te neće pitati zašto si oklijevao s traženjem spasenja - s ljubavlju će te odvesti u tvoj dom na Nebu, a ne na Vrata Paklena. Bog neće pitati kolikima si poslao ovu poruku, nego jesi li se sramio to učiniti. Bog te ne osuđuje: samo od tebe traži svjedočiti primjerom. Želim ti svako dobro!

Sigurno ste bar jednom primili neki e-mail sa "slajdom" s dobrim porukama i

lijepim slikama, nekad čak i vrlo bogatog duhovnog sadržaja. Ti slajdovi ljudima katkad uljepšaju dan, vjerojatno su i počeli kružiti kada su kompjutorski obučeni ljudi željeli svojim kolegama na početku dana ponuditi nešto da ih ohrabri, da lakše prođu kroz dan pun stresa... Najčešće tako i djeluju, do posljednje slike. U tomu smeta, kada je sadržaj dobar i vrijedan, samo jedno - i najljepše poruke (nekada ih dobijamo i preko SMS-a) završavaju praznovjernom "ucjenom": "Proslijedi dalje prijateljima, onima koje voliš i cijeniš, na deset adresa, danas, odmah... jer... ako to učiniš dogodit će ti se nešto lijepo... jer ako ne.."

RIJEČ SVEĆENIKA: "Nikada ne prosljedim nikome kad piše da treba prosljediti. Valjda svatko zna da li je ono što će nekome poslati vrijedno da mu pošalje. "MORAŠ PROSLIJEDITI" ili "ČEKA TE NESREĆA". To su magijske kategorije. Za kršćane nema sudbine. Sve se događa s Božjim znanjem. Kršćani znaju što trebaju činiti i onda kad im je teško i kad im se nesreće događaju. Tako

da bolje ne pišete nikad MORAŠ ili DOGODIT ĆE TI SE...

Pozdrav i Božji blagoslov u svemu, vlč. Andrija Anišić"

Pozivam i potičem svu dragu braću kršćane (naravno, one koji to umiju, a nije teško☺) da učine ono što i ja činim kad imam vremena prosljediti pokoji "slide show": izbrišite te prijete (u "Power Pointu", npr.) i tako prosljedite e-mail - iskoristit ćete ono dobro, a odbaciti loše (tako, uostalom, kršćanin u suvremenom svijetu neprestano mora činiti i to u svemu!!!). Ili, ako nemate vrijeme ili znanje potrebno za te ispravke, ogradite se komentarom "Čitajte sve, ali zanemarite posljednju stranu!". Mi kršćani smijemo koristiti Internet i sve mas-medije, ali na naš, kršćanski način - onako kako bi to činio Isus (sigurna sam da bi ga koristio, jer danas nema višeg krova s kojeg možemo propovijedati nego što su - internet i televizija, ti naši neizbježni pratioci...). Ako što pogriješimo i nekog uvrijedimo, prelijepo je ispričati se i reći - OPROSTI!!!

vh

### riječ - dvije o

## KRŠĆANSKI BRAK

🎵 "Malo je reć' da se prelija pjat kad se vonj od nevoje u zraku čuti. Ja ne idem leć' da ne osjetim led sa tvoje strane posteje di mučiš - di svako drži svoju stranu i ponosa i glu- posti... Moglo bi bit' da je lakše umrit' nego judima reć' oprostí ... Ja te ne mogu nać' takvu kakvu te znam i to što hoćeš od mene ja ne razumim! I ovo ovdje nisi ti ni ovo ovdje nisan ja - to su neki furesti, bisni judi! O, Bože! Da mi te prominit ili tebe ili sebe, isto je! Moglo bi bit' da je lakše umrit' nego ljudima reć' oprostí..." (Gibonni)

"Lipa dalmatinska ikavica" nam je dovoljno poznata da razumijemo tekst, a kad i ne bismo razumjeli jezik, prepoznali bi taj gorki okus bračne svade, nesporazuma, ranjene ljubavi

koja u bračnoj "postoji" umjesto nježne i strasne topline otkriva ledeni bijes supružnika, koji je postao nepoznat, dalek, na svojoj strani "ponosa i gluposti"... Zbilja, krize postoje, neke supružnike rastavljaju, a neke - nakon borbe - čine još bližima, jačima, još više "jednim tijelom".

O tim krizama želimo govoriti u nastavcima, s obzirom koliko je brak uopće danas u krizi. Naš govor o braku nije traktat, već samo želi ukazati da sve probleme - kako kaže i dogma o Bogu, Ocu svemogućem, koji štiti svoje i ono što sam blagoslivlja - Bog može riješiti, u suradnji s čovjekom, a kršćanski brak osobito, jer ga je on stvorio i zapovjedio.

Čujemo nekad kako jedno (ili oboje) od supružnika kažu: "To je moj novac", "Tvoj problem!", "Smiri svoju djecu!" Sakramentom braka TI I JA postajemo MI. Brak je NAŠ, zato su i problemi, krize i proces rješavanja - naši, zajednički.

vl





Piše i uređuje: Stjepan Beretić

## Bač poslije Mohačkog poraza (2)

### Župna crkva i župni dom, škola

Isti je nadbiskup, kao osnivač bačke župe, 11. srpnja 1773. godine počeo gradnju prostrane i lijepe župne crkve, koju je 1780. godine dovršio njegov nasljednik, nadbiskup barun **Adam Patačić**. Ovaj župni dom, podignut 1793. godine, nadbiskup **László Kollonitz** dao je 1812. godine proširiti. Godine 1794. isti je nadbiskup u blizini župnog doma otkupio od izvjesnog **Kampe-la** malenu kućicu, u kojoj je dao urediti školu. Župnoj crkvi je 29. svibnja 1804. godine darovao zvono teško 530 funti (preko 260 kg). U Baču je otkupio zgradu županije, te je u njoj dao urediti stan za službenika županijske vlasti.

### Nadbiskup Klobušicky pomogao i crkvi i školi

U lijepoj je uspomeni u Baču ostao i nadbiskup **Petar Klobušicky**, koji je izgradnjom kanala u deronjskom i u bačkom ataru obavio melioraciju rijeke Mostonge. Taj je kanal još krajem 19. stoljeća nosio ime po nadbiskupu koji ga je dao sagraditi. Kad je u rujnu 1824. godine nadbiskup Klobušicky došao u kanonski pohod župi Bač, župna blagajna je bila tako siromašna da nije mogla plaćati ni ulje za vječno svjetlo. Od tada je nadbiskup svake godine darovao novac za ulje. Dao je i veliku jednokratnu pomoć (3905,5 forinti) za uređenje crkve, kao i dar od 765 forinti za kalvariju, proširio je kantorski stan, a 26. kolovoza 1842. godine osnovao je zakladu od 4000 forinti za bačke škole, kako bi se iz godišnje kamate zaklade



Bačka škola

davala plaća dvojici franjevacu, koji su bili učitelji dječaka. Za školska pomagala darovao još 489 forinti.



Župna crkva u Baču

### I nadbiskup József Kunszt starao se za Bač

U ljeto 1864. godine nadbiskup **József Kunszt** dao je zamijeniti krovni pokrivač na crkvi, ali je također dao omaljati crkvu izvana i iznutra. Dao je obnoviti i kapelu svetoga Antuna u šumi, a za gradnju nove škole u Baču je darovao hrastovinu za građu. Godine 1811. Bač je prestao biti sjedište županije, ali je ostao sjedište donjeg okruga, pa je u Baču stalno stolovao jedan županijski službenik. Osim toga, poslije Mađarske revolucije, Bač je postao sjedište okružnoga suda, a u mjestu je bila i žandarska i postaja financijske policije.

### Franjevci na čelu župe u Baču

Na čelu Kalačko-Bačke nadbiskupije od 1710. do 1732. godine stajao je nadbiskup **Imre Csáky**. U to vrijeme čitava nadbiskupija brojala je svega 15 župa. Od tih 15 župa na području današnje Subotičke biskupije su bile: Bač, Monoštor, Novi Sad, Subotica, Sonta i Sombor. Od 1715. godine Bač je imao filijale Plavnu, Vajsku i Bođane, a župom su upravljali franjevci iz bačkog franjevačkog samostana. Bački su se župnici starali i o katolicima u Parabuću (Ratkovo), Selenči, a oko 1800. godine još i o katolicima u Deronjama, Tovariševu, Paragama i u Silbašu. Bač-

ka župa je 1734. godine brojala 709 katolika i nešto pravoslavnih. Godine 1748. broj katolika je porastao na 1022, dok je 1767. godine župa imala već 1643 vjernika. Katoličko stanovništvo je mahom bilo hrvatsko, ali su u župi živjeli i Nijemci i Mađari. 1791. godine je bačka župa brojala 1373 vjernika, a 1798. već 2600. Kad je franjevački samostan u Baču 1699. godine postao konvent, na čelu samostana je bio o. **Andrija od Velike**. Za njim su slijedili o. **Antun Oršić**, o. **Martin Balić**, **Petar**

**Pastirović**, o. **Martin od Somбора**, o. **Marko Dragojević**, 1715. o. **Andrija od Šibenika**. Oca Andriju je nadbiskup **Imre Csáky** službeno imenovao upraviteljem bačke župe. Iz gore navedenih podataka je očigledno da je župa stalno rasla brojem vjernika. Franjevačka crkva se tako pokazala premalenom da primi župljane. Zato je u vrijeme o. **Lovre Staklenčića**, darovima upravitelja župe **Sonta**, o. **Augustina Stopića** proširena tako što je staroj lađi crkve dodana još jedna novija. Na Silvestrovo 1765. godine gvardijan i upravitelj bačke župe, o.

**Ilija Sova** je predao bačku župu nadbiskupu **Józsefu Batthyányu**, kao novom župniku. Predaja župe svjetovnim svećenicima popraćena je velikom tugom župljana i samih franjevaca. U ljetopisu franjevačkoga samostana u Baču čitamo, kako su u vrijeme nemira, ropstva i turskog zuluma franjevci do kraja ostali uz narod, a sada, kad je zavladao mir, franjevcima se uzima župa, pa nadovezuje "protjeraše ljubav, da pravda zavlada".

### Svjetovni svećenici - mjesni kapelani

Kalačko-bački nadbiskup **József Batthyány** je 1. siječnja 1766. godine upravu župe u Baču povjerio dvojici svećenika u svojstvu mjesnih kapelana, da se staraju o bačkim vjernicima. Jedan od njih bio je mladi svećenik, **Stipan Ranić**, star 27 godina. Kasnije će on postati prvi subotički župnik, svjetovni svećenik. Sa Stipanom Ranićem je bio i drugi mjesni kapelan, nešto stariji, **Imre Győri**, s 31 godinom. Za vrijeme dok se ne podigne nova župna crkva, kao župna crkva svjetovnim je svećenicima poslužila prijašnja skromna i siromašna nekadašnja pravoslavna crkva koja je bila podignuta od pletera i oblijepljena blatom. Pravoslavni Srbi, koji su živjeli u Baču, preseljeni su u pustaru Deronje, gdje su ostali do danas. Prihodi od župne nadabrine bili su predviđeni za gradnju nove župne crkve, pa su ih mjesni kapelani bili dužni dostavljati nadbiskupu.

(nastavlja se)





Odgovara: dr. Andrija Kopilović

## Kada i koliko dati siromasima, prosjacima?

Vrlo rado odgovaram na ovo vaše pitanje, osobito sada, kada je korizma koja je i Vas potakla na to i takvo pitanje. Prvo bih ustvrdio ono, što doduše svi znamo, ali je dobro posvijestiti i nama vjernicima. I Stari i Novi zavjet protkan je riječju "ljubav". Ta ljubav se odnosi na Boga i bližnjega. Isus će u Novom zavjetu vrhovnom normom proglasiti upravo tu ljubav: ljubav prema Bogu i prema bližnjemu koje je izjednačio; dapače, dat će prednost djelotvornoj ljubavi prema bližnjima utoliko što ona postaje autentično svjedočanstvo naše ljubavi prema Bogu. Zato je i rekao: "Što god ste učinili jednome od ove moje najmanje braće, meni ste učinili."

Mnoge religije imaju dimenziju direktne i konkretne pomoći braći, osobito braći u istoj vjeri, dok kršćanstvo, po riječima **Benedikta XVI.** u enciklici "Bog je ljubav", proizlazi da Crkva u svom služenju (dijakoniji) siromasima, nadmašuje svaki okvir i vlastitoga u smislu vlastitih vjernika i svih drugih obzira. Dakle, Stari zavjet, Novi zavjet i Crkvena praksa okrenuti su prema čovjeku i to malenom, to jest čovjeku u potrebi. Stoga se ne može govoriti o postignuću spasenja pa i onog vječnog bez djelotvorne bratske ljubavi, tj. bez djelotvorne konkretne pomoći potrebnima.

Dakle, s pitanjem djelotvorne bratske ljubavi, poštovani čitatelji, nije se šaliti. Naš se Bog objavio kao Bog koji jest ljubav te ponovno citiram našega papu Benedikta XVI. iz spomenute enciklike, Bog nema ljubav - to ne znači u smislu naše "nema" - nego da je više od toga - **Bog jest Ljubav.** Njegova je narav ljubav i njega Bogom čini upravo ljubav. Ljubav mu je božanska narav. Tako se objavio. Tako je naša vjera vjera u Boga, koji jest ljubav. Iz te činjenice proizlazi da Bog ljubi čovjeka i to svakog čovjeka. Naša je obveza da u nasljedovanju našega Boga u ljubavi, kako bismo bili njegovi sinovi, ljubimo bližnje. Ta ljubav je višestruka.

U Crkvi je poznata tradicijom posvećena podjela na sedam duhovnih i sedam tjelesnih djela milosrđa. Dobro je podsjetiti ih se i zato ih nabrajam. **Tjelesna djela milosrđa su: Gladna nahraniti, žedna napojiti, siromaha odjenuti, putnika primiti, bolesna i utamničenika pohađati, zarobljenike i prognanike (izbjeglice) pomagati i mrtve pokopati.** Duhovna djela milosrđa su: **dvoumna savjetovati, neuka poučiti, grešnika pokarati, žalosna i nevoljna utješiti, uvredu oprostiti, nepravdu strpljivo podnositi te za žive i mrtve Boga moliti.**

To je, dakle, uvod da bismo uopće mogli ozbiljno odgovoriti na vaše pitanje. Današnje vrijeme je donijelo veliku nepravdu koja je ravna kušnji. Naime, sve je veći raskorak između siromašnih i bogatih. Jedan mali postotak ljudi postaje sve bogatiji, a jedan ogroman dio postaje sve siromašniji. Dakle, u krajnjoj liniji mi susrećemo redovito veliku ili većinsku grupu ljudi, tj. siromaha. Papa u spomenutoj enciklici kaže da danas možda ima čak više duhovno siromašnih negoli materijalno, ali su oni ipak siromasi. Stoga se Crkva - nastavlja Papa - ne može nikako odreći svog temeljnog poslanja, a to je da bude Crkva koja iskazuje ljubav i to kako u materijalnim dobrima, tako i u duhovnim.

"Ne živi čovjek samo o kruhu, nego i o svakoj riječi koja izlazi iz Božjih usta", opominje nas Isus. Stoga je druga moja tvrdnja: imajmo u svijesti to da će još dugo rasti broj potrebnih - a to su naša braća u nevolji i siromasi. Sad dolazimo do srži vašega pitanja, a tko su ti stvarni siromasi kojima treba pomoći? Prvo, Papa u enciklici kao primjer prepoznavanja siromaha navodi događaj milosrdnog Samaritanca. Čovjek je stradao na putu od razbojnika, bio je opljačkan i ranjen, pokraj njega je prošao njegov svećenik, a nije mu pomogao. Pokraj njega je prošao njegov levit, a nije mu pomogao. Pokraj njega je prošao stranac, čak neprijatelj i taj mu je pomogao. Dakle, unatoč toga što je stranac i što je neprijatelj. Isus pita koji je od ove trojice pravilno postupio? Odgovor je jasan: onaj koji mu je pomogao. Prema tome, siromaha ne moramo tražiti. Potrebne ne moramo tražiti. Potrebno je samo imati "sluha". Ne samo uho, nego "srce" i "oko srca" da "vidimo" one koji su potrebni možda samo našeg pogleda, samo naše riječi ili često i naše stvarne konkretne materijalne pomoći... Odgovaram vam: siromaha ne trebamo tražiti, samo trebamo "oči očistiti" da ih vidimo, svoje "uši pročistiti" da čujemo o njima i tad ćemo shvatiti da je tu negdje posve blizu pored nas netko tko je siromah i komu je potrebno djelotvorno pomoći. Skrajnji je oblik, kad nam dođu oni koji glasno viču ili se vide jer dolaze i traže. Naše nije suditi o njihovom stvarnom stanju da li su siromašni, da li su im sredstva koja traže doista potrebna... U takvom slučaju vjernici trebaju najprije upitati sebe: jesam li spreman dva dinara podijeliti na dva dijela: jedan njemu, jedan sebi. I to prvo njemu onda sebi? U vjerničkom zrenju i u vjerničkom hodu prema našem Bogu za nas nije bitno prosuditi da li je

Znamo da je Korizma osobito vrijeme djelotvorne bratske ljubavi. Često nas susreću ljudi - siromasi - ili ih barem takve prepoznamo koji traže milostinju. Najčešće novac. Kako često i koliko moram dati kad i sam nemam?

B. Š. Sombor

stvarno siromah nego je bitno pomoći. I to ne samo od svoga suviška nego dati i od onoga što je nama potrebno pa čak i nužno! Kad se radi o čovjeku u potrebi ona moramo zaboraviti na sebe.

Korizmeni post, koji sada prakticiramo, dragi čitatelji, moram podvući vrlo jasno, ako je to samo post u kom se odričemo hrane i "mučimo svoj stomak", dragom Bogu nije potreban. Bogu mio post je kad ono što smo uštedjeli odričući se hrane petkom a neki osim toga i srijedom, doslovno damo bilo u novcu bilo u naravi nekoj konkretnoj osobi tj. siromahu. To znači da post nema smisla kao post i kao čin pokore u smislu pukog trapljenja, "mučenja". Ima smisla samo kao čin ljubavi prema Bogu i radi toga, jer ljubimo Boga, ono što je uštedeno dajemo doslovno do zadnje pare bratu ili sestri u potrebi. No, valja spomenuti da post kao žrtva odricanja od hrane doprinosi i obuzdavanju strasti a pripomaže u molitvi za postizanje nekih posebnih milosti ili u borbi protiv grijeha. Isus je naime sam rekao da se neki zlodusi mogu izagnati samo postom i molitvom. To je, dakle, odgovor.

Međutim, moram biti iskren do kraja. Trebamo imati dozu opreza, jer danas postoje mnogi koji varaju. Ponovit ću: naša nakana davanja je bitna, ali ne možemo ni svima ni svagdje ni uvijek dati. Za pomoć siromasima traži se s jedne strane poniznost i skrovitost - da ne zna ljevica što radi desnica, a s druge strane traži se i razborit oprez da se baš ne damo varati nego dajemo onom koji je stvarno u potrebi a ne onom komu je "prositi" profesija. Zato je najbolje na razini župe, u ulici, u kraju u kome živite, konkretno pomoći onome tko je u bilo kakvoj potrebi. I pazimo, treba u davanju pomoći imati kulturu srca, jer bez kulture srca mi podržavamo nekulturu smrti ako dajemo bez ljubavi. Davanje iz sućuti, pogotovo davanje iz nadmenog prezira je grešno. Davanje iz ljubavi je upravo ono što je do kraja kršćansko, jer smo po tome slični Ocu našem milosrdnom i postajemo njegova djeca, jer je Bog naš milosrdan. Konačno, ako i nemamo previše, dužni smo dijeliti ono malo što imamo sa siromasima našega okruženja, našega kraja, naše zajednice bez obzira na to da li je taj član naše zajednice u vjeri ili čak i nije u našoj vjeri. Crkvi je uzor u služenju Isus Krist koji je došao ne zato da mu se služi, nego da služi i dade život za mnoge.





Uređuje: Jakob Pfeifer

## KARDINAL S VELIKIM EUROPSKIM SRCEM

U Beogradu je od 28. do 31. siječnja boravio kardinal **Tomaš Špidlik**. On je u nedjelju navečer, 28. siječnja slavio sv. misu u crkvi Krista Kralja. U ponedjeljak je u Kapeli susreta u Nadbiskupiji predvodio svetu misu zajedno s nadbiskupom **Hočevarem**, svećenicima Beogradske nadbiskupije kao i s gostima iz Zagreba među kojima su bili **p. Zdenko Tenšek**, dekan KBF-a i **p. Jure Zečević**. Na misi je bio prisutan i vladika bački **Irinej**.

U prigodnoj propovijedi kardinal se osvrnuo na svećenički poziv, poziv koji je puno više od održavanja stanovitihih propisa, jer predstavlja nadasve osobni susret s Kristom koji kada prožme ljudsko biće, postaje izvor snage i sveukupnog pastoralnog djelovanja.

Poslije sv. mise kardinal je svećenicima održao predavanja o duhovnosti slavenskih naroda i njezinoj važnosti za Europu.

Navečer je u zagradi nadbiskupije kardinal Špidlik blagoslovio mozaik europskih zaštitnika u Dvorani Europe, čemu su nazočili i članovi diplomatskog kora u Beogradu te mnogi drugi ugledni gosti Katoličke i Pravoslavne crkve. Autor mozaika je **p. Marko Rupnik**.

U utorak, 30. siječnja, kardinal Špidlik susreo se s patrijarhom SPC gospodinom **Pavlom** i zadržao se s njim u srdačnom razgovoru. Nakon toga u Narodnoj biblioteci Srbije održana je promocija knjige kardinala Špidlika "Na izvorima Europe". Istoga dana Kardinal je održao predavanje na pravoslavnom bogoslovskom fakultetu pod naslovom "Prema europskoj kršćanskoj sintezi". Visokog gosta s velikim poštovanjem i srdačnošću pozdravio je dekan fakulteta vladika bački **Irinej** u nazočnosti metropolita crnogorsko-primorskog **Amfilohija**, nekadašnji student kardinala

Špidlika na sveučilištu "Gregoriana" u Rimu kao i veleposlanik R. Srbije pri Svetoj Stolici **dr. Darko Tanasković**.

U svome predavanju, koje je predvodila **s. Ines Kezić**, kardinal se najprije osvrnuo na tri temelja europske kulture - na grčku filozofiju, rimsko pravo i Sveto pismo. Zatim je kroz povijesni hod prikazao razvoj misli i ideja od prvih kršćanskih mislilaca do filozofa 20. stoljeća da bi na koncu pokazao važnost ljudske osobe, osobne slobode i ljubavi. Da bismo upoznali dubinu i veličinu ljudske osobe, kako je naglasio, nužno nam je potreban Krist, jer bez Krista ne možemo nikada steći spoznaju o čovjeku i ljudskoj osobi. To je spoznaja pokretana ljubavlju i to je krajnja riječ koju slavenska duhovnost reba reći Europi.

*/Blagovijest, 2/2007., str. 4-5/.*



**Kardinal Tomaš Špidlik rodio se 1919. godine u Boskovicama u Moravskoj. Studij filozofije i teologije završio je na raznim europskim sveučilištima. Od 1945. godine predaje patristiku i orijentalnu duhovnu teologiju na Papinskom orijentalnom institutu sveučilišta "Gregoriana". Više od trideset godina bio je duhovnik na Papinskom koledžu "Nepomuceno" u Rimu. Od 1991. godine živi i radi u Centru Aletti u Rimu. Godine 2003. papa Ivan Pavao II. imenovao ga je u zbor kardinala Katoličke crkve.**

## KATEHETSKI DAN U PETROVARADINU

U biskupskom domu u Petrovaradinu održan je 7. veljače cjelodnevni seminar Katehetskog vijeća Međunarodne Biskupske Konferencije sv. Ćirila i Metoda s koordinatoreima i animatorima školskog vjeronauka na području Republike Srbije.

Seminaru je predsjedao **mons. Stanislav Hočevar**, nadbiskup i metropolita beogradski i predsjednik Vijeća, a seminar su vodili gđica **Snežana Stojković**, predstavnik Ministarstva prosvjete i sporta i **dr. Andrija Kopilović**, član Vladine Komisije za vjersku nastavu u školama. Na početku je srdačnu dobrodošlicu izrekao **mons. Đuro Gašparović**, biskup i generalni vikar za Srijem.

Detaljna i višesatna analiza vođena je na temelju upitnika kojeg su sudionici dobili ranije. Opća je konstatacija da je uvođenje vjerske nastave u državne škole za Crkvu prava ponuda za vršenje poslanja navještenja i evangelizacije. Broj vjeroučenika koji pohađaju katolički vjeronauk je u blagom porastu. Suradnja sa školama je ocijenjena veoma dobro. Uočene su poteškoće: u tretiranju vjerske nastave kao ravnopravnog predmeta; poteškoće oko rasporeda sati; nedovoljna suradnja s roditeljima. Registrirani su i svi pojedinačni problemi.

U središtu pažnje sudionika je permanentna teološko-duhovna formacija kateheta. Lik katehete kao središnje okosnice školskog vjeronauka. Nasušna potreba udžbenika i pomagala. Strukovno povezivanje vjeroučitelja u stručne aktive po općinama. Odnos školskog i župnog vjeronauka.

U zaključcima je još više došla do izražaja odgovornost Crkve i kateheta na osobit način za izgradnju mlade generacije u pravim vrednotama za bolje društvo i samu Crkvu. Istaknuta je činjenica da je neophodna suradnja škole, roditelja i Crkve, kao i cijeloga društva, jer samo tamo gdje je ta suradnja ostvarena je napredak i nada. Tamo gdje ta suradnja nedostaje, nastaju i ostaju problemi. Jedan od zaključaka je svakako i taj da se ovakvi stručni cjelodnevni susreti događaju barem dva puta godišnje. Seminar je završen svetom misom.

*Csaba Kovács*



Zahvaljujemo našim darovateljima

# kolpa·san®

SALON KUPATILA

LETNJA AKCIJA SNIŽENJA **10-30%**

Veliki izbor akrilnih kada, masažnih kada, tuš kada, tuš kabina, masažnih tuš kabina, bazena, nameštaja za kupatilo, sanitarije, ugradni vodokotlići, pločica za unutrašnju i vanjsku upotrebu.

## PRODAJNI SALONI:

SUBOTICA Banijska 2

tel: 024/ 547-886

ZRENJANIN Vojvode Petra Bojovića 2

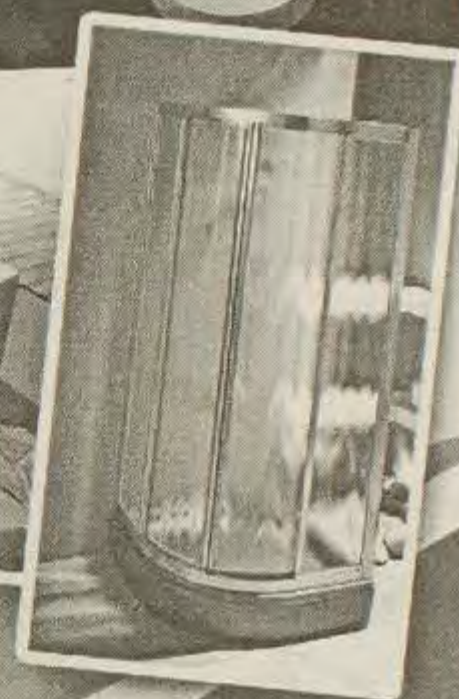
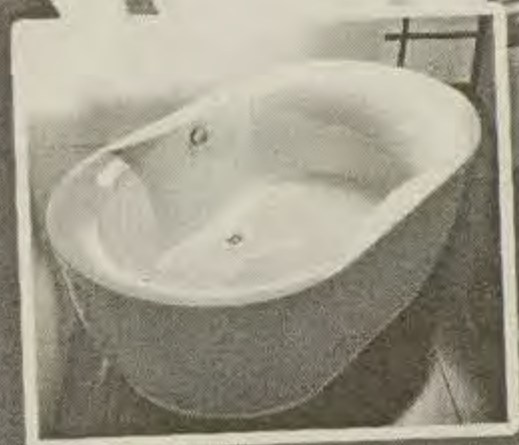
tel: 023/581-590

NOVI SAD Rumenački put 11

tel: 021/518-092

NOVI BEOGRAD Dr. Ivana Ribara 135

tel: 011/158-920



**KAMENORESCI**  
Beogradski put 224

- veliki izbor granita i mermera u bojama
- izrada nadgrobnih spomenika od prirodnog i veštačkog kamena
- izrada enterijera po zahtevu kupca od svih vrsta uvoznog kamena
- usluga rezanja i obrade kamena
- izrada stepenica, prozorskih klupica, stolova i
- sve što zamislite

## SVE OD KAMENA

NOVA KAMENOREZAČKA RADNJA  
NAJVEĆI IZBOR-NAJPOVOLJNIJE CENE

**EV-PRO d.o.o.**

SUBOTICA BEOGRADSKI PUT 72

TEL. 024/671-500

063/501-542

**KOFARAGOK**  
EVPRO Tel: 671-500

**POVOLJNO SA GARANCIJOM  
MOGUĆE ODLOŽENO PLAĆANJE**



## Zahvaljujemo našim darovateljima



### Kašana - "Duka"

Subotica,  
Preradovićeva 4  
(u Bunjevačkom kolu)  
Tel: (024) 555-738

Organizira:  
- svadbe,  
- rođendanska slavlja,  
- bankete i dr.

Svakog dana: MENI RUČKOVI  
Posebno se preporučamo za  
organiziranje "Poduša"

Radno vrijeme: od 12 - 22  
nedjeljom zatvoreno

Vremena su teška. Svaka pomoć nam je dobro došla.  
Unaprijed hvala svakom darovatelju.

HORVÁT BUSINESS CENTER  
HRVATSKI POSLOVNI CENTAR  
CROATIAN BUSINESS CENTER



Nagymező u. 49.  
H. 1065 Budapest P.f. 468

Tel: (36-1) 269-1301  
311-9200, 353-1501  
Tel/fax: (36-1) 269-1300

Svake treće nedjelje u mjesecu novi broj "Zvonika"



Maksima Gorkog 20 (kod glavne pošte)

Radno vrijeme: radnim danom od 9,30-12 i 16,30-19 sati  
Radno vrijeme očnog liječnika: radnim danom od 17-19 sati

**RENAULT**



Koncesionar

**VIDAKOVIĆ**

Prodaja rezervnih delova i servis

Subotica, Braće Radića 51-53  
Tel./fax: 024/553-567



**SALAŠ**  
ZEMLJORADNIČKA ZADRUGA

Tel: (024) 566 - 577

**agria**

**AGRIA D.O.O. SUBOTICA**  
PROIZVODNJA SIJAČICA I  
REZERVNIH DIJELOVA  
SUBOTICA, BARANJSKA 23  
tel. i fax: 024-561-553  
e-mail: agria@suonline.net

**POLIKLINIKA**



24000 Subotica  
Jo Lajoša 4a  
tel: 024 / 520-698

Radno vrijeme  
radnim danom: od 9 do 19 sati  
subotom: od 9 do 12 sati

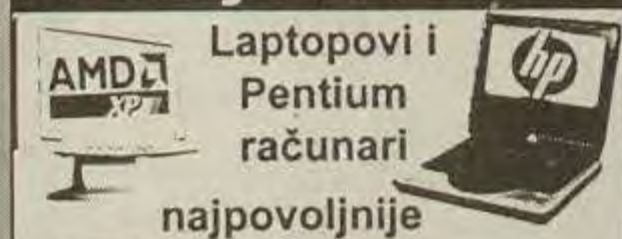
**H**čitaonica  
Hrvatska

Svakodnevno možete čitati  
tisak, posuditi knjige i  
porazgovarati s prijateljima  
u Hrvatskoj čitaonici

Subotica, Ulica Bele Gabrića 21

Ponedjeljak, srijeda, petak 10-14 sati  
utorak, četvrtak 16-19 sati

**Millennium**  
GSM Centar  
Prodaja i SERVIS



Laptopovi i  
Pentium  
računari

najpovoljnije



Panasonic  
KX-TCD445

Gigaset  
A-180

house1

Klima  
uređaji

www.millenniumgsm.co.yu  
Tel 024/ 551-353 Prvomajska 6.

**Neka Bog  
blagoslovi  
sve koji  
radom služe  
braći  
ljudima!**



**TippNet**

Internet provajding  
Prodaja računara  
Instalacija i održavanje računarskih mreža  
Pojedinačni i grupni kursevi

(Windows, Word, Excel, Internet)

(024) 555-765 Karađorđev put br. 2. Subotica  
e-mail: support@tippnet.co.yu

NAMA JE DOVOLJNO  
DA ZNATE ZA NAS...

**FUNERO**

PRIVATNO POGREBNO PREDUZEĆE

- SUBOTICA, Karađorđev put 2  
Telefon (danonoćno): 024 / 55-44-33
- HORGOS, Borisa Kidrića 7  
Telefon (danonoćno): 792-202

RASPORED SAHRANA NA INTERNETU  
www.funero.co.yu

E-mail: funero@funero.co.yu





**ONO ŠTO JE NEKAD BILO NEMOGUĆE  
SADA JE MOGUĆE!**

U Subotici možete nabaviti:  
misnice, štole, albe i rokete sve po mjeri;  
košulje i birete, prvopričesnička  
i ministrantska odijela;  
svijećnjake, križeve za prvopričesnike  
i krizmanike.

**NOVO-NOVO**

kaleži, tamjan i hostije

Sve informacije i narudžbe možete dobiti u  
župnom uredu Palić  
tel. 024/755-002

Specijalni BOŽIĆNI POPUST  
na misnice i štole

*Kovač Dejan*

MAJSTOR ZA IZRADU TRADICIONALNIH PAPUČA  
PAPUCSKÉSZÍTŐ - MESTER

- BUNJEVAČKE - MAĐARSKÉ - ŠOKAČKE -

24000 Subotica,  
ul. Dinka Šimunovića 10.  
Tel.: 024/ 524-786,  
Mob.: 064/ 14-62-103



ZANATSKA TRGOVINSKA RADNJA  
Vl. Milica Pečerić, Trg žrtava fašizma 14  
Mobilni: 064 201 56 12

*Miss Exclusive*

SVE VRSTE KROJAČKIH USLUGA  
Radno vrijeme: Ponedjeljak - petak: 10 - 18  
Subota: 9 - 13



**HRVATSKI KULTURNI CENTAR  
"BUNJEVAČKO KOLO"**

Subotica, Preradovićeva 4  
Tel: (024) 555-589



Prvi privatni i registrirani  
dom za stara i nemoćna lica

**"Sv. Katarina"**

PALIĆ, Sutjeska 47  
Tel. 024/603 640  
Mob.: 063 577 350  
064 122 87 55

U ugodnoj paličkoj pri-  
rodi i zelenilu, u privatnoj  
kući s lijepim dvorištem,  
pružamo usluge, stručno i  
odgovorno:

Čuvanje i njegu starih i nemoćnih  
lica; usluge medicinskih sestara;  
liječničke i specijalističke usluge;  
njegu starih i nemoćnih lica na terenu  
(i u vašoj kući).



Cara Dušana 4, 21000 Novi Sad  
Tel: (024) 469-474  
Email: agape@eunet.yu



www.suboticka-biskupija.info



**MONOLIT GRADNJA**

Iršai Laslo

24000 SUBOTICA, Franje Kuhača 10, Tel.: 024/551-685  
e-mail: monolit@lppnet.co.yu

IZVOĐENJE SVIH VRSTA GRADEVINSKIH, ZANATSKIH  
I INSTALATERSKIH RADOVA. PROJEKTOVANJE I NADZOR



Zlatiborska 4, 24427 Totovo Selo - Tel: (024) 883-040  
Email: hirvivo@tothfalu.co.yu



Slušajte  
**Radio Suboticu**  
program na hrvatskom jeziku  
svaku večer od 19-21 sat  
na frekvenciji 91,5 Mhz

Put Jovana Mikića 12  
Tel: 024 55 22 00  
Fax: 551-902



**RADIO MARIJA**

Tel: 021 4790-529; Email: rama@eunet.yu

**94,2 MHz FM - SUBOTICA**  
**102,9 MHz FM - NOVI SAD**

**URED HRVATSKOG NACIONALNOG VIJEĆA**

Subotica, Preradovićeva 4  
Tel: (024) 556-898 i 553-818

*APZ* P.P., *Auto-Pan Z* d.o.o.

024/670-975  
024/55-44-25

SUBOTICA, Beogradski put 29  
Somborski put 11



prodaja skutera i bicikala sa  
pomoćnim motorom marke

**KEEWAY**

PIAGGIO GILERA

Vespa



**SuboticaDanas.info**

Informativne stranice  
programa na hrvatskom jeziku



SZTR

**JULIJA-OPTIKA**

KULTURA NOŠENJA NAOČALA

VODITE RAČUNA O REZERVNIM NAOČALAMA!

24000 Subotica, Braće Radića 6  
Telefon: 024/ 528-482

Radno vrijeme:  
radnim danom:  
9,30 do 12,00 i 17,00 do 19,00  
subotom: 9,00 do 12,00

**STOMATOLOŠKA ORDINACIJA**

**"APOLONIA"**



Radno vrijeme:

ponedjeljak,  
srijeda i  
petak  
15 - 19 sati

utorak i  
četvrtak  
8 - 12 sati

subota  
- po dogovoru

Igmanska 6, 24000 Subotica  
mobitel: 063 533 318



## SUBOTIČKA KALVARIJA

### KRIŽNI PUT ZA DJECU

18. 03. 2007.

u 15 sati na hrvatskom  
u 16 sati na mađarskom

### KRIŽNI PUT ZA MLADE

25. 03. 2007.

u 15 sati na hrvatskom  
u 16 sati na mađarskom

### KRIŽNI PUT ZA OBITELJ NA CVJETNICU

1. 04. 2007.

u 15 sati na hrvatskom  
u 16 sati na mađarskom

### KRIŽNI PUT ZA SVE NA VELIKI PETAK

6. 04. 2007.

u 9 sati na hrvatskom  
u 10 sati na mađarskom

## KRŠĆANSKA TRIBINA GRADA SUBOTICE

29. 03. 2007. u 19 sati

Tema: MOŽE LI TRPLJENJE  
BITI SPASONOSNO?

Predavač: Mons. Stjepan Beretić

### TEČAJ ZA ZARUČNIKE

od 16. do 20. 04. u 19,30 sati  
u prostorijama župe sv. Terezije  
u Subotici, Harambašićeva 7

Tečaj je obavezan za sve koji će se  
ove godine vjenčati u crkvi a na tečaj  
mogu doći i mladi koji su napunili 18  
godina.

### KLANJANJE U BOLNIČKOJ KAPELI U SUBOTICI

30. 03. 2007 od 19 do 21 sat

### DAVID ČELIKOVIĆ

(1999.-2007.)

*Ljubav nikada ne  
prestaje.*



Slavimo te, Gospodaru neba i zemlje,  
što si nam na kratko vrijeme dao tako  
puno ljubavi u najnježnijem Davidu.

On je u svemu bio i ostao poseban u  
posebnom trenutku za našu obitelj.

S ljubavlju očekujemo susret s njim  
mama Katarina, tata Ervin, braća  
Igor i Filip te sestra Martina

## DESET BISKUPA NA DEVETNICI SV. JOSIPU

U subotičkoj župi sv. Roka u tijeku je  
drevna devetnica u čast sv. Josipu. Svaku večer  
vjernici župe i grada okupljaju se u 17 sati na  
pobožnost Križnoga puta, krunice ili molitvu  
Časoslova a u 17,30 sati je misa i prigodna  
propovijed. "Temeljna načela socijalnog nauka  
Crkve" okvirna je tema ovogodišnjih propovije-  
di a propovjednici su svećenici Subotičke  
biskupije. U utorak 13. ožujka u okviru devet-  
nice na misi su sudjelovali **mons. Eugenio  
Sbarbaro**, apostolski nuncij iz Beograda te svi  
biskupi Međunarodne biskupske konferencije  
"Sv. Ćirila i Metoda", koji imaju svoje redovito  
zasjedanje u Subotici.

Na početku mise nuncija i okupljene bis-  
kupe pozdravio je biskup domaćin **Ivan Péntzes**,  
koji ih je ujedno i predstavio vjernicima koji se  
u velikom broju svaku večer okupljaju na  
devetnicu, a koji su se toga dana okupili u još  
većem broju da bi pozdravili svoje biskupe i  
podržali ih svojim molitvama.

Misu je predvodio predsjednik MBK nad-  
biskup **Stanislav Hočevar**. Na misi je sudjelo-  
vao i **mr. Davor Vidiš**, generalni konzul Repu-  
blike Hrvatske u Subotici sa suprugom te brat  
**Richard** iz Taizéa, koji je tih dana boravio u  
Subotici.

U prigodnoj propovijedi, prema zadanoj  
temi, nadbiskup Hočevar je protumačio pojam  
supsidijarnosti kao jedno od temeljnih načela  
socijalnog nauka Crkve. Istaknuo je kako su u  
društvu oni koji imaju vlast, kao većina, odgov-  
orni da manjini i svakom pojedincu omoguće  
jednaka prava i napredak u svim područjima  
ljudskog i društvenog života ali je isto tako  
podsjetio da u društvu i u Crkvi i svaki pojed-  
inac ima svoju odgovornost i treba prema daro-  
vanim mu talentima doprinosti općem dobru.  
To se načelo temelji na Isusovoj riječi: "Komu  
je mnogo dano, više će se od njega tražiti."

Na kraju mise nunciju i okupljenim  
biskupima zahvalio je na prisutnosti i zajed-  
ništvu župnik **Andrija Anišić**. On je rekao  
kako je to euharistijsko slavlje povijesni doga-  
đaj za tu župu jer još nikada u njezinoj 110 god-  
ina staroj povijesti nije bilo deset biskupa na  
misi.

Nakon mise svi biskupi i svećenici su se  
okupili pred oltarom sv. Josipa gdje su otpje-  
vane Litanije sv. Josipu a nadbiskup Hočevar je  
potom izmolio molitvu u čast sv. Josipu.

Biskupe su istoga dana u podne primili  
gradonačelnik **Géza Kucsera** i dogradonačel-  
nik **Petar Kuntić** i zadržali se s njima u  
kraćem razgovoru a potom su razgledali veleb-  
nu subotičku "Gradsku kuću". Domaćini su u  
čast biskupa priredili u restoranu Gradske  
kuće "Pod tornjem" svečani ručak.

*A. Anišić*

## ZVONIK

Katolički list (mjesečnik)

*Izdaje:*

Rimokatolički župni ured  
sv. Roka, 24000 SUBOTICA  
Beogradski put 52

Telefon: 024/554-896;  
Fax: 024/551-036;

*E-mail:*

zvonik@tippnet.co.yu.

Web: www.ZVONIK.org.yu

### *Uredničko vijeće:*

Ivan Andrašić  
Andrija Anišić  
Stjepan Beretić  
mr. Ervin Čeliković  
Katarina Čeliković  
Marko Forgić  
Ladislav Huska  
Vesna Huska  
Franjo Ivanković  
dr. Andrija Kopilović  
mr. Mato Miloš  
Lazar Novaković  
Jakob Pfeifer  
s. Blaženka Rudić  
dr. Marinko Stantić  
Željko Šipek  
mr. Mirko Štefković  
dr. Tadej Vojnović  
Željka Zelić

**Andrija Anišić**  
*glavni i odgovorni urednik*

**Franjo Ivanković**  
*zamjenik glavnog  
i odgovornog urednika*

**mr. Ervin Čeliković**  
*tehnički urednik*

**Katarina Čeliković**  
*lektorica*

### *Tisak:*

Štamparija "PRINTEX",  
Stipe Grgića 58, Subotica,  
Tel.: 024/554-435  
ISSN 1451-2149

### **Godišnja pretplata za "ZVONIK"**

- Srbija 1200 dinara  
- inozemstvo - 40 EURA  
ili 300 kuna;  
avionom 80 USD

Pretplatnici iz inozemstva i R.  
Hrvatske uplate mogu poslati poš-  
tanskom uputnicom ili čekom na  
adresu i ime (ne na ime Zvonika):

**Svjetlana Ivković**  
**Adresa: Augusta Piazze 6**  
**10000 Zagreb,**  
**tel: +385 (0)1 301 34 68**

Fotografije u ovom broju  
Zvonik, Hrvatska riječ  
Subotica.info



# OD ZVONIKA DO ZVONIKA U BOJI



Blagoslov obnovljenog križa u Novom Žedniku



Bikovo - Sedmo hodočašće pod Jurićev križ



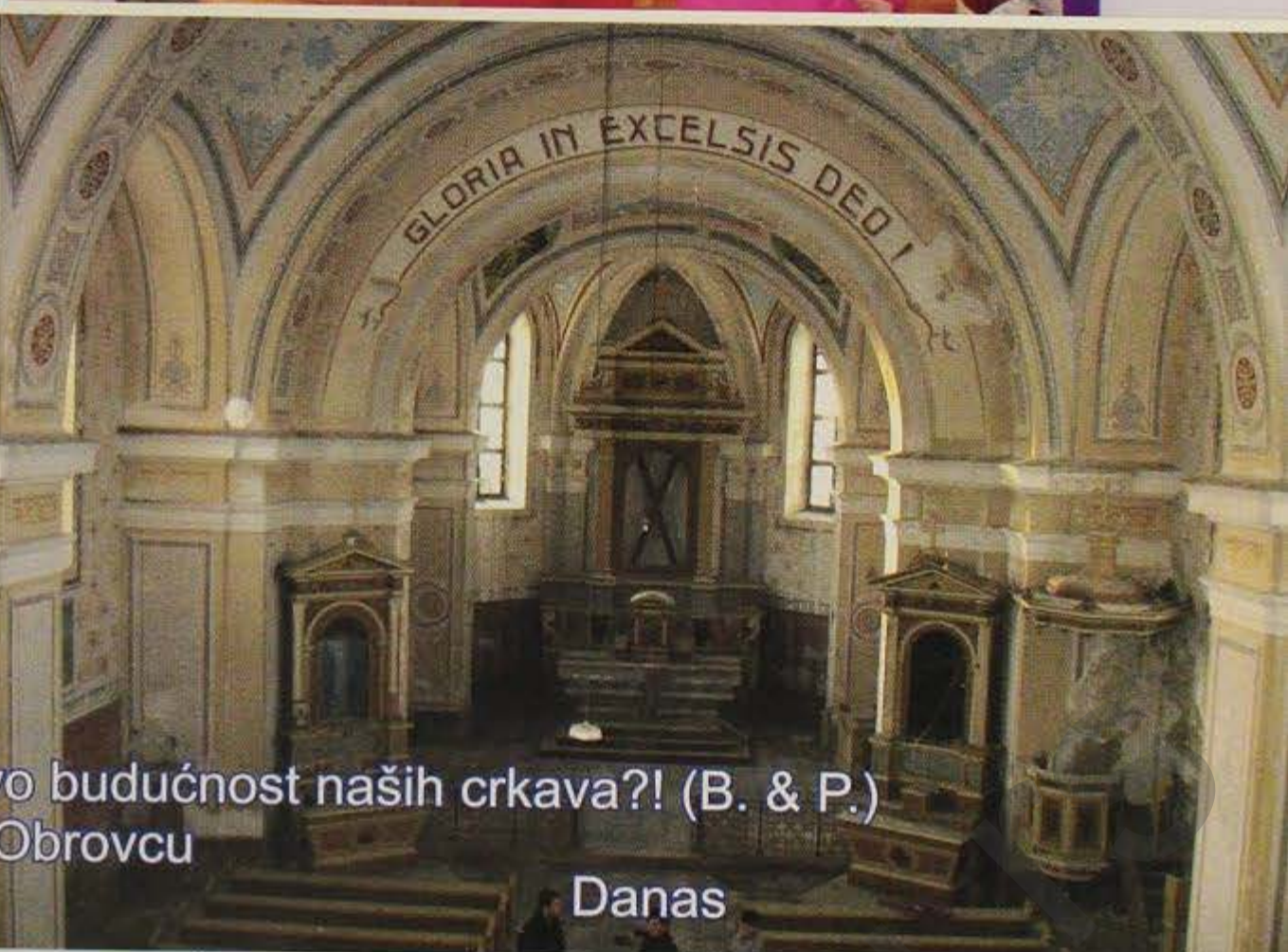
Subotica - sv. Rok: svečani početak korizme



Pepelnica u vrtiću Bl. Marija Petković



Jedno korizmeno razmišljanje: je li ovo budućnost naših crkava?! (B. & P.)  
Prije 2 godine



Danas



Predstavljena knjiga "Disnotori prelo" u HKC "Bunjevačko kolo"



# OD ZVONIKA DO ZVONIKA U BOJI



Sudionici duhovne obnove mladih u župi sv. Roka  
na misi



na susretu s katekumenima



Sudionici škole "animatora" u Bečeju



Mons. Stjepan Beretić predvodio misu  
za mlade u subotičkoj katedrali



Tribina Duhovnog centra o. Gerarda u Somboru



Slavljenici Blaško i Blaženka Cvijanov + njihove četiri kćer  
+ četiri zeta + deset unučadi + jedno na putu



Valpovo - predstavljanje knjiga dr. Andrije Kopilovića i ostalih izdanja "Hrvatske riječi"